

TUTKIMUSRAPORTTI

Virolahti

Suuri Rantatie Uistesuo

Suosiltojen arkeologinen kaivaus Mestarmäentiellä

10.11.-19.12.2014

AKDG3910:43

MUSEOVIRASTO

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

ESA MIKKOLA

Tiivistelmä

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut tutki Suuren Rantatien Uistesuon ylittävää kohtaa Virolahden Vaalimaalla 10.11.-19.12.2014. Suuri Rantatie kulkee halki eteläisen rannikkoseudun Turusta Viipuriin. Se on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Historiallisista lähteistä on päätelty tien perustetun viimeistään 1300-luvun lopulla. Uistesuolla toteutetut tutkimukset liittyvät valtatie 7 (E18) rakentamiseen moottoritieksi Haminan ja Vaalimaan välillä. Tutkimusten tarkoituksena oli selvittää lokakuussa 2014 tehdyissä esitutkimuksissa löydettyjen puurakenteiden laajuutta luonnetta ja ikää. Tutkitulta alueelta löydettiin paksujen sorastus- ja tukipuukerrosten alta kaksi suurta päällekkäistä puusiltaa, jotka ajoittunevat 1400- ja 1500-lukujen taitteeseen. Lisäksi aivan tutkimusalueen länsipäädystä löydettiin neljä päällekkäistä siltarakennetta, joista kaksi oli kapulasiltoja. Kapulasilloissa kansipuut ovat kulkusuuntaan nähden poikittain. Vanhimman sillan rakentaminen ajoittunee dendrokronologisten ajoitustulosten perusteella 1300-luvun loppuun. Viimeistään 1600-luvulla puusillat peitettiin puunrungoilla, havuilla ja hiekkakerroksilla. Siltojen kohta muutettiin tavalliseksi hiekkatieksi ja tietä levennettiin Kustaa II Adolfin määräyksen mukaisesti. Uistesuon yli kulkeva tie toimi maantienä 1970-luvulle asti, jolloin uusi VT7 valmistui. Mestarmäentie oli tutkimusten aikaan yhä käytössä vähäisenä paikallistienä.

Sisällysluettelo

Arkisto ja rekisteritiedot	4
1. Johdanto	5
2. Tutkimusalueen kuvaus ja sijaintikartat	7
2.1. Tutkimusalueen sijaintikartat	8
3. Tutkimusten käytännön toteutus ja löytöaineisto	10
4. Suuret suosillat R78 ja R81 sekä tukikehikko R90	13
4.1. Silta R78	13
4.2. Silta R81	15
4.3. Tukikehikko R90	18
5. Kaivausalueen länsipäädyn sillat R2, R72, R85, R87 ja R93	20
5.1. Silta R2	20
5.2. Silta R72	21
5.3. Silta R85	22
5.4. Kapulasilta R87	23
5.5. Kapulasilta R93	24
6. Tien tukirakenteet	25
6.1. Tien eteläreunan tukirakenteet	26
6.2. Tien pohjoisreunan tukirakenteet	28
6.3. Puiset ja kiviset tukirakenteet tielinjalla ja sorastuskerrokset	29
7. Modernit häiriöt, kuopat, ojat, rampit ja tekniset leikkaukset	33
8. Dendrokronologiset ajoitusnäytteet	35
9. Tutkimusten tulokset ja jatkotoimenpiteet	35
10. Suureen Rantatiehen liittyvää kirjallisuutta	37
11. Kuvaluettelo	38
12. Rakenneluettelo	45
13. Kerrosyksikköluettelo	77
14. Kaivantoyksikköluettelo	93
15. Karttaluettelo ja kartat	97
LIITTEET	
Dendrokronologiset ajoitukset	

Arkisto ja rekisteritiedot

Kunta: Virolahti
 Kohteen nimi: Suuri Rantatie Uistesuo
 Muinaisjäännösrek.nro: 1000024349
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: kulkuväylät
 Tarkenne: tienpohjat/puurakenteet
 Ajoitus: historiallinen, vanhimmat osat 1300-luvun lopulta 1700-luvulle
 Kohteen arvioitu keskipiste: (ETRS-TMFIN35):
 P: 6719140
 I: 545140
 Z: 20-21 m mpy
 Kohteen arvioitu laajuus: noin 10 x 70 metriä nykyisen Mestarmäentien linjan alla sekä hieman sen eteläpuolella Uistesuon kosteikkoalueen ylittävällä kohdalla
 TM35-lehtijako: L5213G
 Yleislehtijako itäosa: 3044 02 Vaalimaa

Tutkimusluvan numero: MV/122/05.04.01.02/2014, (KYS myöntänyt lisäaikaa raportin jättämiseen 31.1.2016 asti)
 Tutkimuslaji: kaivaus
 Ajankohta: 10.11.-19.11.2014
 Kaivausjohtaja: FM Esa Mikkola
 Apulaistutkijat: FM Tuija Väisänen ja FM Vesa Laulumaa
 Kaivausapulaiset: Olli Eranti, Hilma Forsberg, Esa Haataja, Iida Heikkari, Mikko Heikkinen, Paula Kouki, Enni Lappela, Petri Suomala, Stiina Tuppurainen ja Jouni Väänänen
 Tutkimuslaitos: Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
 Kenttätöaika: 10.11.-19.12.2014
 Tutkimusten tilaaja: Liikennevirasto
 Löydöt: KM 40360:1
 Tutkimusten digitaalinen kuva-aineisto WebMusketissa: AKDG3910:1-305
 Aiemmat tutkimukset: Koekaivaus 13.-15.10.2014, Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut
 Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka:
 Museoviraston arkisto, Sturenkatu 2a, Helsinki
 Tutkimuskertomuksen kopiot:
 Liikennevirasto/Lars Westermark
 Kaakkois-Suomen Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus/Juha Laamanen
 Kymenlaakson museo

1. Johdanto

Liikennevirasto tilasi Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta lokakuussa 2014 toteutetuissa koekaivauksissa löydettyjen puurakenteiden jatkotutkimukset saman vuoden marraskuun alussa. Kaivaustutkimukset toteutettiin tilaajan toivomuksesta mahdollisimman pian. Maastotyö toteutettiin 10.11.-19.12.2014. Tutkimukset liittyivät valtatie 7 (E18) rakentamiseen moottoritieksi Haminan ja Vaalimaan välillä. Museovirasto oli lausunnossaan 15.8.2014 (MV/48/05.02.01/2014) edellyttänyt, että Uistesuon kohdalla tehdään arkeologisia tutkimuksia sen selvittämiseksi onko Uistesuon muodostamassa kosteikossa säilynyt Suureen Rantatiehen liittyviä kerrostumia tai rakenteita. Historiallisista lähteistä tiedetään vanhoja tielinjoja vahvistetun kivi- ja puurakentein ja silloin kosteikkojen kohdilta. Soiden ja muiden vesiperäisten ympäristöjen hapettomissa ja kosteissa kerroksissa orgaanisten materiaalien tiedetään säilyvän pitkiäkin aikoja toisin kuin muualla Suomen melko happamassa maaperässä.

Suuri Rantatie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Suuri Rantatie alkoi muotoutua Turun ja Viipurin linnojen väliseksi yhdysreitiksi 1300-luvun alkupuoliskolla (Suhonen 2009). Suuren Rantatien tarkka linjaus voidaan määrittää vasta ensimmäisten karttojen ajalta eli 1600- ja 1700-luvuilta. Rantatien linjaus on luultavasti ehtinyt paikoin muuttua aikaisempien vuosisatojen kuluessa. Suuri Rantatie kuuluu kokonaisuutena Valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY1993). Osa Suuren Rantatien linjasta on yhä käytössä, vaikka valtaosa hyvin säilyneistä Rantatien osuksista jäi syrjään liikenteeltä 1920-1930-lukujen tienparannuksissa. Osia Suuresta Rantatiestä on tuhoutunut mm. uusien teiden ja taajamien rakentamisessa. Virolahden Vaalimaalla Suuren Rantatien linja on kulkenut sorapäällysteistä ja melko huonokuntoista Mestarmäentietä pitkin. Tiessä oli paikoin jäännöksiä asfaltoinneista ilmeisesti 1960-luvulta. Mestarmäentie ylittää Uistesuon nykyisen valtatie 7 pohjoispuolella noin 2,7 km Vaalimaan rajanylityspaikasta suoraan länteen. Tutkimusalue sijoittui suon itäreunaan suoraan tulevalle moottoritielinjalle.

Uistesuon suosiltakaivausta johti tutkija Esa Mikkola. Apulaistutkijana toimi Tuija Väisänen, joka vastasi pääasiassa mittausdokumentoinnista. Tutkija Vesa Laulumaa vastasi valokuvausdokumentoinnista. Kaivajana toimivat Olli Eranti, Hilma Forsberg, Esa Haataja, Iida Heikkari, Mikko Heikkinen, Paula Kouki, Enni Lappela, Petri Suomala, Stiina Tuppurainen ja Jouni Väänänen. Paula Kouki avusti rakenteiden ja kerrosyksiköiden määrittelyssä sekä niiden suusanallisessa dokumentoinnissa. Esa Haataja vastasi dendrokronologisten näytteiden otosta. Tutkimusten poikkeuksellisen myöhäinen ajankohta aiheutti tarpeen kattaa koko tutkimusalue sääsuoja ja valaista sääsuoja riittävällä määrällä sähkövaloja. Lisäksi tarvittiin maan routimisen estävä lämmityslaite. Koska työmaalle ei saatu erillistä työmaanaikaista sähköliittymää, vuokrattiin polttoöljykäyttöinen sähkögeneraattori ja lämmityslaite. Lämmityksen kustannukset muodostuivat huomattaviksi, sillä polttoöljyä kului noin 60-100 litraa vuorokaudessa. Sääsuoja, laitteet ja työmaatilat vuokrattiin Ramirent Finland Oy:ltä saadun tarjouksen perusteella.

Tutkimukset aloitettiin avaamalla kaivinkoneella Mestarmäentien tielinjalle noin 8 metriä leveä ja noin 31 metriä pitkä kaistale, jonka pinta-ala oli 244 m². Avatusta alueesta tutkittiin stratigrafista yksikkökaivausmenetelmää käyttäen noin 155 m² laajuinen alue pohjaturpeeseen asti. Tutkimusta hankaloitti veden nousu tutkimusalueelle. Erityisen hankalaa oli tutkimusalueen länsipäädyn, mutta myös eteläreunan tutkiminen. Tutkimusalueen keski- ja itäosasta paljastui paksujen sorastus ja tukipuurakennekerrosten alta kaksi massiivista siltarakennetta. Tutkimusalueen länsipäädyssä päällekkäisiä siltoja oli neljä. Näistä kaksi alinta oli nk. kapulasiltoja eli niissä puut oli asetettu kulkusuuntaan nähden poikittain. Dendrokronologisten ajoitustulosten perusteella vanhin silta saattaa hyvinkin ajoittua 1370-luvulle. Suuret pitkittäiset sillat on rakennettu pääosin 1400-luvulla kaadetuista puista. Järeissä kansipuissa oli kuitenkin siltarakenteeseen kuulumattomia loveuksia ja sellaisia työstön jälkiä, että niitä voidaan pitää kierrätettyinä rakenneosina. Näin ollen suurimpien siltojen rakentaminen ajoittunee 1400-luvun loppuun ja 1500-luvun ensimmäiselle puoliskolle. Tutkimustulokset tukevat historiallisista lähteistä pääteltyä Suuren rantatien rakentamisen ajoitusta. Näin vanhojen ja massiivisten suosiltojen löytymistä voidaan pitää valtakunnallisesti merkittävänä löytönä. Uistesuon tutkimuksissa havaitun kaltaisia siltarakenteita saattaa olla säilyneenä muuallakin Suuren Rantatien ja muiden maamme vanhimpien maanteiden linjoilla.

Helsingissä 29.1.2016

Esa Mikkola

AKDG3910:1. Uistesuon kaivausten henkilökunta. Eturivissä vasemmalta Olli Eranti, Tuija Väisänen, Hilma Forsberg, Stiina Tuppurainen, Iida Heikkari ja Petri Suomala. Takarivissä vas. Vesa Laulumaa, Esa Mikkola, Esa Haataja, Enni Lappela, Jouni Väänänen, Mikko Heikkinen ja Paula Kouki. Kuvasta puuttuvat kaivauskoirat Nuutti, Pyry ja Utu. Kuvattu 17.12.2014. Kuva Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

2. Tutkimusalueen kuvaus ja sijaintikartat

Tutkimusalue sijaitsee Virolahden kunnassa lähellä Venäjän rajaa. Vaalimaan rajanylityspaikka on vain 2,7 km päässä itään kohdasta, jossa Mestarmäentie ylittää Uistesuon. Uistesuo on noin 800 metriä pitkä ja 70-250 metriä leveä, ojitettu suo kahden moreenimäen välissä Mestarmäen kylän itäpuolella. Suo sijoittuu Vaalimaantien (vt 7) ja Lappeenrannantien (mt 387) risteuksen luoteispuolelle. Tutkimusalueelta oli linnuntietä matkaa Vaalimaantielle 600 metriä ja Lappeenrannantielle 350 metriä. Uusi moottoritie tulee kulkemaan Uistesuon yli pohjoisesta etelään, joten nyt tutkittu alue on suoraan moottoritien tulevalle linjalla (paaluväli 45175-45195).

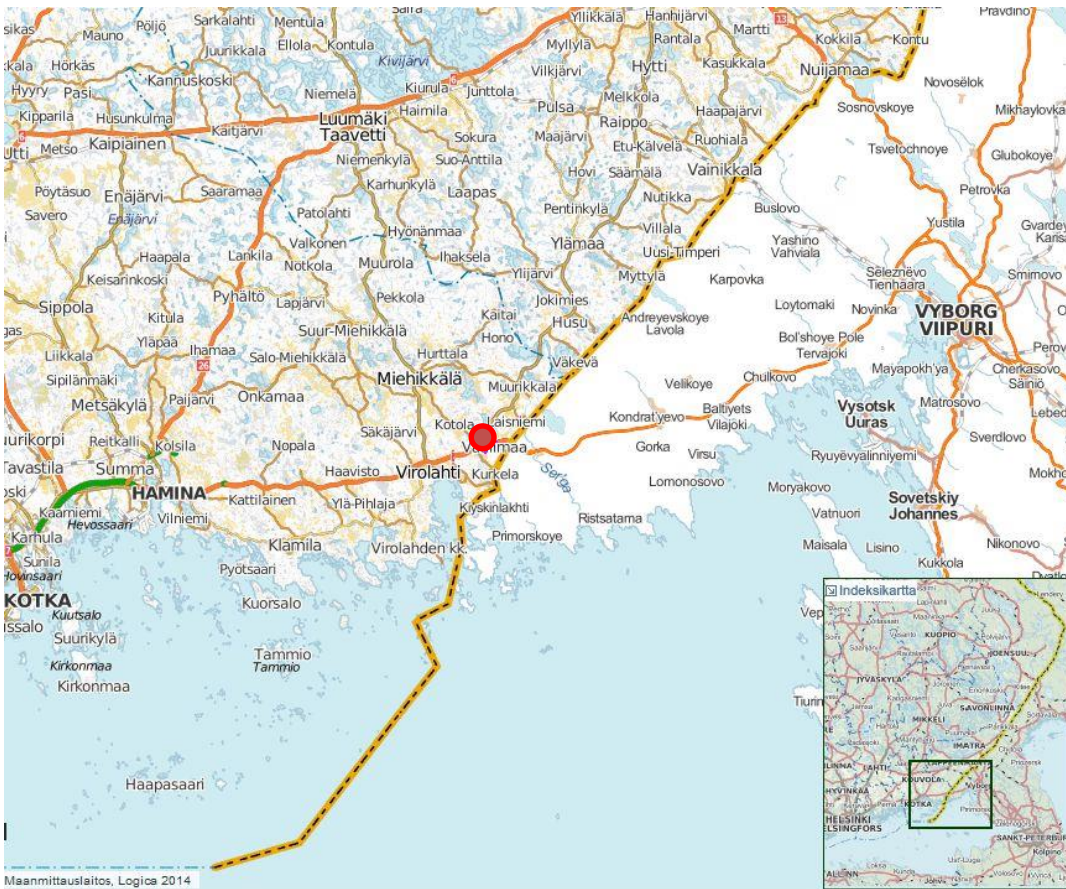
Vasemmalla AKDG3880:2 Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle pohjoiseen. Oikealla AKDG3880:3 Näkymä Mestarmäentieltä Uistesuolle etelään. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014 (Huom! Kuvat otettu lokakuun esitutkimusten yhteydessä)

Mestarmäentie ylittää Uistesuon sen kapeimmalta kohdalta. Tien nykyinen pinnantasoo on noin metrin suon pintaa korkeammalla eli noin 21,6 -22,10 m mpy korkeustasolla. Tie nousee itää kohti. Mestarmäentien eteläreunalle on paikoin läjitetty rakennusjätettä ja kiviä. Mestarmäentien pohjoisreunassa kulkee ainakin kaksi datakaapelia noin 35-40 cm syvyydessä. Uistesuolla kasvanut puusto on korjattu joitakin vuosia sitten, joten maisema on tutkimusalueen kohdalta avoin. Tutkimusalueen länsipuolella metsän puolella on melko syvä oja. Siihen liittyvä siltarumpu on kaivettu noin 1,5 metrin syvyyteen tien pinnan tasosta tutkimusalueen länsipäädystä noin 10 metrin päässä.

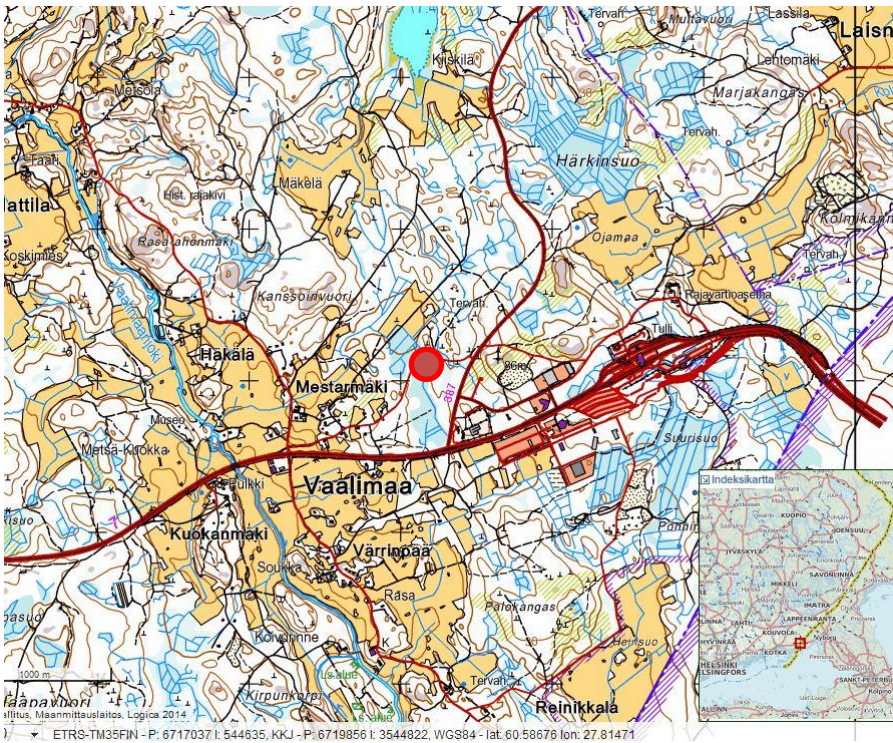

Vasemmalla AKDG3880:1 . Suuren Rantatien linjaa Uistesuon kohdalla idästä kuvattuna. Kuvassa kaivinkone ja Tuija Väisänen. Oikealla AKDG3880:4 Mestarmäentien eli Suuren Rantatien linjaa kohti itää. Tutkimusalue kuvan etualalla. Kuvat Esa Mikkola, Arkeologiset kenttäpalvelut 14.10.2014 (Huom! Kuvat otettu lokakuun esitutkimusten yhteydessä)

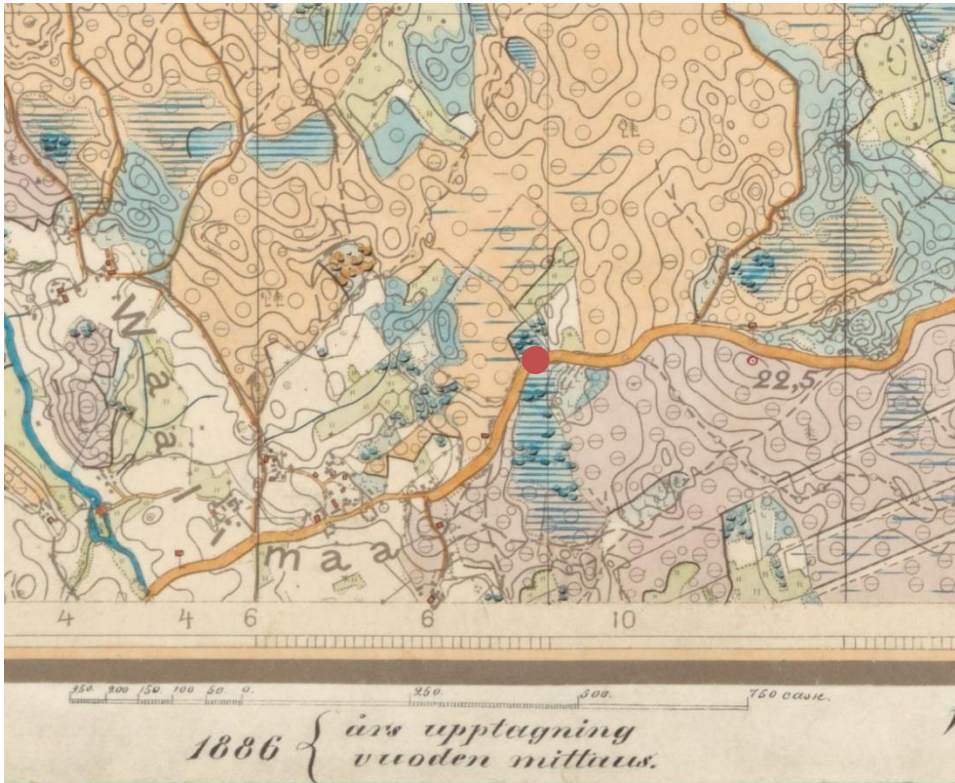
2.1. Tutkimusalueen sijaintikartat

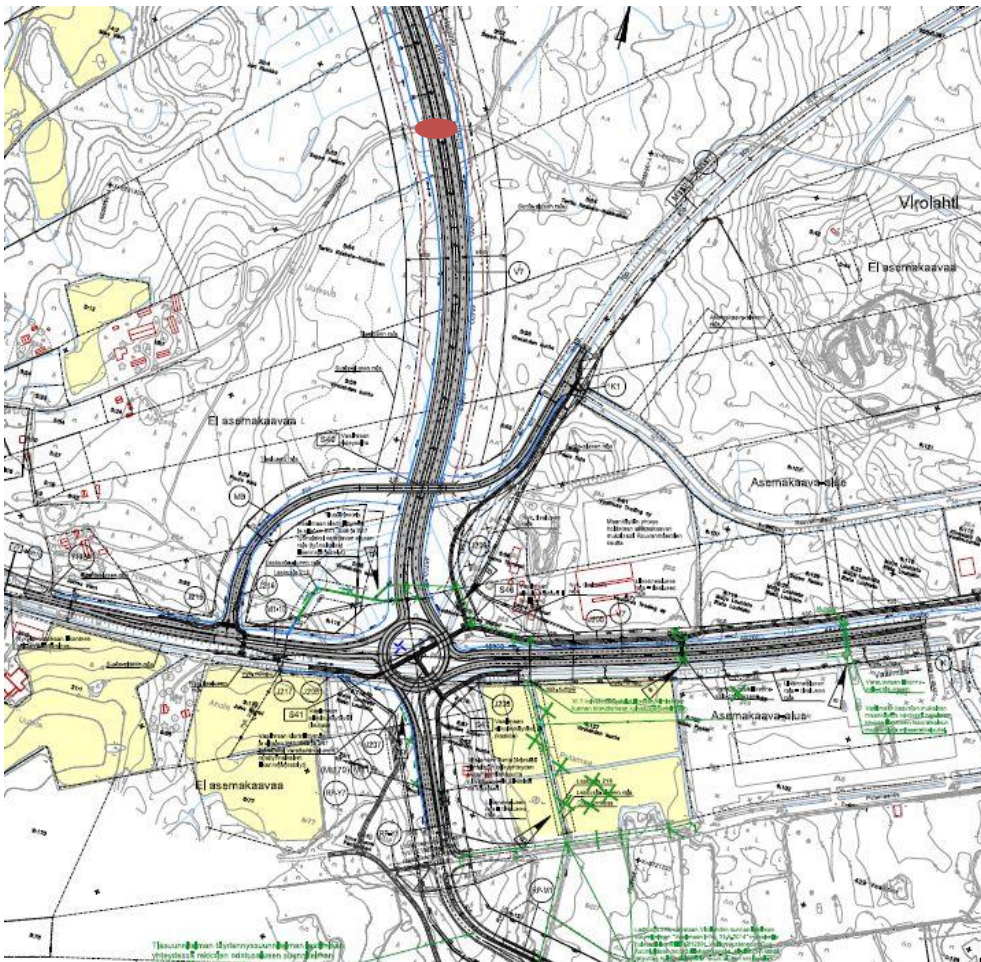
Lähestymiskartta. Tutkimusalue merkitty punaisella ympyrällä. Ei mittakaavassa. Lähde: www.retkikartta.fi

Tutkimusalue merkitty punaisella ympyrällä. Ei mittakaavassa.

Tutkimusalue merkitty punaisella Senaatin kartaston karttaan vuodelta 1886, rivi XI, lehti 44. Ei mittakaavassa.

Tutkimusalue merkitty punaisella moottoritien suunnitelmakartan 45100-46400 otteeseen. Ei mittakaavassa.

3. Tutkimusten käytännön toteutus ja löytöaineisto

Tutkimukset aloitettiin avaamalla kaivinkoneella 6,5- 8 metriä leveä ja 31 metriä pitkä alue Mestarmäentien kulkusuunnan mukaisesti. Koneellinen kaivu tilattiin Kaivuriurakointi Iivari Oy:ltä. Soraa kuorittiin koneellisesti 50-130 cm:n paksuudelta ja noin 244 m²:n laajuiselta alueelta. Konekaivun jälkeen koko tutkimusalue katettiin sääsuojalla. Tutkimusalueelle ei saatu työmaasähköliittymää, joten työmaan sähköistäminen tapahtui polttoöljykäyttöisellä generaattorilla. Lisäksi tarvittiin lämpöpuhallin maan jäätyksen estämiseksi. Lämpöpuhaltimen ansiosta sääsuojan sisällä oli ajoittain melko miellyttävä työskentelylämpötila. Lämpötilaa tarkkailtiin lämpömittarein ja lämmityslaitetta säädettiin tarvittaessa. Lämmityslaitte oli päällä myös öisin ja viikonloppuisin kaivausalueen jäätyksen estämiseksi. Ilman lämmityslaitetta, työmaasähköä ja sääsuojaa tutkimuksia ei todennäköisesti olisi saatu tehtyä leudosta alkutalvesta huolimatta.

Tutkimukset toteutettiin stratigrafisena yksikkökaivauksena. Tosin tien ylimmät sorastuskerrokset kuorittiin koneellisesti yhtenä paksuna teknisenä kerroksena Y1. Pohjaan kaivetun alueen koko oli lopulta noin 155 m². Kaivausalueen pohjoisreunaan jätettiin poikittaisprofiilin saamiseksi palkki maata. Kaivaminen tapahtui pääosin lapioidella. Irrotettu maa-aines kannettiin sääsuojan ulkopuolelle perustettuihin irtomaakasoihin. Läjitysalueet olivat sääsuojan etelä- ja länsipuolella. Irrotettua maa-ainesta ei seulottu. Kaivaminen viimeisteltiin kaivauslastoilla. Puurakenteiden päällä ollut irtomaa harjattiin pois katuharjoilla. Puiden nostamisessa apuna käytettiin tukkisaksia. Dokumentoidut puut kannettiin ulos sääsuojasta. Aivan tutkimusten loppuvaiheessa eteläreunan eteen läjitettiin puita. Länsipäätyyn ja kaivausalueen eteläreunalle kertynyt vesi poistettiin polttomoottoripumpulla ja tarkoitusta varten hankitulla sähköpumpulla sekä kantamalla vettä ämpäreissä.

Yksiköiden ja rakenteiden numeroinnissa käytettiin yhtä juoksevaa numerosarjaa. Ilmiöt saivat numeron niiden esiintulo- tai havaitsemisjärjestyksessä. Kerrosyksiköissä numeron eteen on selvyuden vuoksi lisätty kirjaintunnus **Y** (yksikkö), kaivantoyksiköissä **L** (leikkaus) ja rakenteissa **R**¹. Kerrosyksiköt, kaivantoyksiköt ja rakenteet dokumentoitiin suusanallisesti kuvailemalla ne tätä tarkoitusta varten laadituille paperisille lomakkeille. Rakenteista kirjattiin tiedot rakennusmateriaalista, rakenteen sijainti kaivausalueella, rakenteen koko, suunta, kaivaustapa, rakennusmateriaalin koko ja ominaisuus sekä rakennustekniikka. Lisäksi kirjattiin ylös kaivauksen aikainen tulkinta rakenteesta. Kerrosyksiköistä kirjattiin ylös mm. niiden sijainti kaivausalueella, laajuus, paksuus, kaivaustapa, kerroskoostumus, kerroksen ominaisuus, väri, aineisosien jakautuminen, homogeenisuus, yksikön rajat, häiriöt ja kerrostyyppi (luonnollinen vai tekninen). Kaivantoyksiköistä kirjattiin perustietojen lisäksi niiden muoto tasossa ja muoto profiilissa. Lomakkeisiin kirjattiin myös rakenteiden ja yksiköiden stratigrafinen asema, kuvaus ja ajoitusarvio. Yksikkö- ja rakennekohtaiset tiedot löytyvät tämän kertomuksen luvuissa 12-14.

¹ Rakenteiden eri rakenneosat on erotettu toisistaan A, B, C tai D tunnuksin esim. R78B. Siltojen osalta A-tunnus on yleensä annettu kansipuulle ja B-tunnus tukikehikolle. Kunkin yksikön tai rakenteen tarkempi kuvaus löytyy tämän kertomuksen lopussa olevista luetteloista.

Mittausedokumentointi toteutettiin Museoviraston Topcon QS takymetrillä. Koordinaattijärjestelmänä käytettiin tilaajan toivomuksesta suunnitelmakarttojen KKJ3-koordinaatistoa. Korkeusjärjestelmänä oli N60. Takymetrin asemoinnissa käytetyt sääsuojan ulkopuoliset pisteet 1-5 on mitattu Museoviraston VRS-GPS tarkkuussatelliittipaikantimella. Laitteen mittatarkkuus on $\pm 2,5$ cm. Sääsuojan sisäpuolella olleet asemointipisteet on mitattu takymetrillä ja niiden mittatarkkuus on ± 1 cm. Jälkityövaiheessa Tuija Väisänen on laatinut mittausdokumentointiaineistosta tämän kertomuksen lopussa olevat kartat. Kartat on laadittu mittakaavaan 1:100 ja 1:50

Asemointipisteiden koordinaatit KKJ3 ja ETRS-TM35FIN on esitetty alla olevassa taulukossa.

Koordinaattipisteet		KKJ3		Koordinaattipisteet ETRS-TM35FIN			
pno	P	I	N60	pno	N	E	N2000
KP20001	6721935,211	3545355,805	21,611	KP20001	6719115,704	545168,055	21,816
KP20002	6721947,695	3545360,359	21,428	KP20002	6719128,183	545172,607	21,633
KP20003	6721979,427	3545368,768	22,128	KP20003	6719159,902	545181,012	22,333
KP20004	6721973,194	3545322,216	20,672	KP20004	6719153,671	545134,479	20,877
KP20005	6721958,309	3545380,099	21,937	KP20005	6719138,793	545192,339	22,142
KP20006	6721952,641	3545336,986	21,431	KP20006	6719133,127	545149,243	21,636
KP20007	6721960,245	3545330,493	21,421	KP20007	6719140,728	545142,753	21,626
KP20008	6721962,928	3545338,102	21,765	KP20008	6719143,410	545150,359	21,970
KP20009	6721958,069	3545338,295	20,853	KP20009	6719138,553	545150,552	21,058

Vasemmalla AKDG3910:300. Sääsuoja kuvattuna idästä 18.11.2014. AKDG3910:302 Lämmityslaitte ja generaattori sekä siihen kuuluva sininen öljysäiliö kaivausalueen itäpuolella. Kuvattu etelästä 18.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Vasemmalla AKDG3910:299. Sääsuojan sisällä. Kuvassa Esa Mikkola ja Tuija Väisänen. Kuvattu lännestä 17.11.2014. Oikealla AKDG3910:303 Katettu tutkimusalue kuvattu idästä 19.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Vasemmalla AKDG3910:304 . Sääsuoja etelästä kuvattuna 19.11.2014. Oikealla AKDG3910:298 Sääsuoja aamulla 12.12.2014. Vaalimaan raja-aseman valot heijastuvat taivaalle. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Kuvaamisessa käytettiin yksinomaan digitaalikameraa. Löydetyt yksiköt, rakenteet ja muut ilmiöt pyrittiin kuvaamaan systemaattisesti. Kaivausalueen koko, rakenteiden ja kerrosyksiköiden laajuus sekä valaistusolosuhteet sääsuojan sisällä tekivät valokuvausdokumentoinnista haasteellista. Dendrokronologiset näytteenottokohdat sekä puissa olleet loveukset dokumentoitiin valokuvaamalla. Lisäksi otettiin runsaasti työkuvia kaivauksen etenemisestä. Kaivauskelta otettu valokuvadokumentointiaineisto on liitetty Museoviraston ylläpitämään WebMusketti-tietokantaan numeroilla AKDG3910:1-305. Myös videokuvausta kokeiltiin dokumentoinnin välineenä. Osasta rakenteista on laadittu 3D-mallinnokset Agisoft PhotoScan –ohjelmistolla.

Kaivaukselta saatiin talteen hyvin vähän löytöaineistoa. Tutkimuksissa löydettiin mm. kolme tuohivirsua. Niistä kaksi tuli esille tien ylemmistä sorstuskerroksista, joten ne ajoittunevat 1800-luvulle. Yksi löytyi syvempää, mutta mahdollisesti sekoittuneesta kerroksesta. Virsua ei otettu talteen. Rakenteen R8 yhteydestä löydettiin muotoiltu kaareva puu. Esineen käyttötarkoitus ei ole selvillä. Puuta ei liitetty kokoelmiin. Sen sijaan aivan kaivausalueen eteläosasta löydettiin metallihelan katkelmat, jotka on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 40360.

AKDG3910:76-78. Hajonnut tuohivirsu Y1:stä, kaareva puu R8:sta ja paikallan oleva tuohivirsu. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

4. Suuret suosillat R78 ja R81 sekä tukikehikko R90

Suurinta osaa kaivausalueesta peitti kaksi suurta puista siltaa. Kaivausalueen länsipäädyssä päällekkäisiä siltoja oli neljä. Länsipäädyn ja muun alueen siltojen käyttö- ja rakennusvaiheita on hankala yhdistää toisiinsa, joten länsipäädyn siltarakenteet käsitellään erikseen luvussa 5. Tässä luvussa keskitytään kuvaamaan kahta suurinta puusiltaa **R78** ja **R81**. Samassa yhteydessä esitellään R81:n alta paljastunut tukikehikko **R90**, joka on ilmeisesti R81:n tieltä purettujen keskiaikaisten siltojen tukikehikko ja johon R81 myös osittain tukeutui.

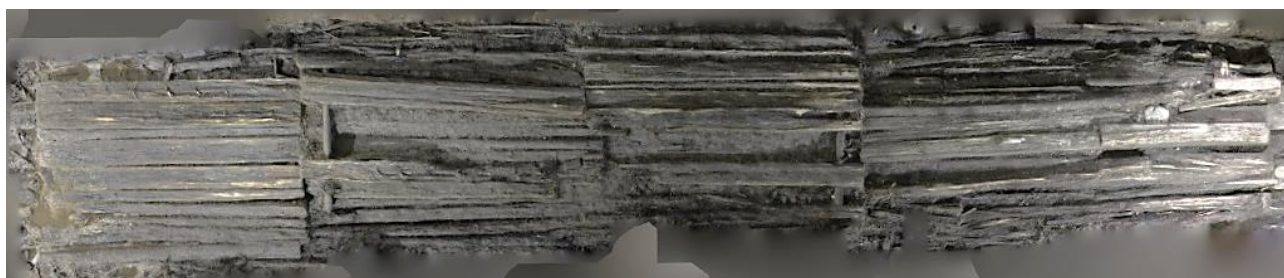
4.1. Silta R78

Kartat: 34, 35 ja 36

Digitaaliset valokuvat AKDG3910:223 (rakennekuva), 241-247 (loveuskuvat)

Suuri puusilta R78 löytyi useiden puunrankoja ja risuja sisältäneiden sorastuskerrosten alta, noin 1,5 - 1,8 metrin syvyydeltä Mestarmäentien nykyisestä pinnasta mitattuna. Silta R78 alkoi noin 5 metrin päästä kaivausalueen länsiprofiilista ja jatkui 7 metrin päähän kaivausalueen itäreunasta. Parhaiten silta oli säilynyt länsiosastaan. Osa kannen puista puuttui sillan keski- ja itäosista. Sillan itäpää on ilmeisesti purettu kokonaan pois. Sillan kantta peitti sitkas, märkä ja savinen silttikerros Y76. Kerros näytti valuneen myös rakenteen alle. Sillan puut on näin ollen peitetty siltillä ennen niiden peittämistä sorakerroksilla.

Sillan säilyneen osan kokonaispituus oli 18 metriä. Leveyttä sillalla on noin kolme metriä. Sillan kansi R78A muodostuu viidestä osasta, jotka oli tehty tien suuntaan nähden pitkittäisistä lankuista, laudoista ja muutamasta halkaistusta puusta. Kussakin osassa on alun perin ollut noin 10-15 kansipuuta. Sillan kannen kolme ensimmäistä osaa olivat kaikki pituudeltaan noin 3,5 metriä. Varsinkin lännestä katsoen toinen ja kolmas osa olivat rikkonaisia. Neljäs ja viides osa menivät osittain toisiinsa lomittain. Näissäkin kansipuut olivat osin poissa paikoiltaan ja hieman vinoja. Myös sillan läntisimmässä osassa yksi puista oli pois paikoiltaan ja se nousi yläviistoon jatkuen pohjoisprofiiliin.

Rakenne 78. Kuvakaappaus 3D-mallista. Pohjoinen on kuvan yläreunassa. Itäpäädyn samaan aikaan esillä ollut R81 on rajattu kuvan ulkopuolelle. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Suurin osa kansipuista oli kookkaita lankkuja tai halkaistuja puita, mutta etenkin rakenteen reunoilla oli myös hajonneempaa puuainesta ja pienempiä puunpaloja. Kansilankkujen alapinnoille oli veistetty salvoslovet,

joilla ne kiinnittyivät poikkipuihin. Osassa halkaistujen puiden alapintoja oli myös kavennus 5-10 cm paksuudelta. Kavennukset oli tehty noin 40-100 cm:n matkalta puiden molemmista päädyistä kohti puun keskiosaa. Osassa puista kavennus päättyi viistoon loveukseen, osaan oli tehty lisäksi vielä syvempi lovi. Pitkät loveukset viittaavat siihen, että puita olisi uusiokäytetty. Sillan R78 läntisin osa on tehty kokonaan kierrätystä puumateriaalista.

Vasemmalla silta R78 lännestä kuvattuna. Oikealla sillan R78 kolme läntisintä osaa kuvattuna etelästä. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 11.12.2014 (Huom! Näitä kuvia on muokattu alkuperäisistä, joita ei ole liitetty WebMuskettiin)

AKDG3910:241-243. Erilaisia loveuksia ja kavennuksia rakenteen R78 puissa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 11.12.2014

AKDG3910:245-247. Erilaisia loveuksia ja kavennuksia rakenteen R78 puissa. Oikeassa reunassa rakenteet R78B poikkipuu rakenteen R81 päällä. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 11.12.2014

Kansipuiden alla oli poikkittain kulkusuuntaan nähden asetetut pyöröpuut R78B kannen tukipuina. Osassa alla olleista pyöröpuista R78B puun pintaa oli tasoitettu veistämällä lovien kohdalta. Osa tukipuista oli paikoin huonosti säilyneitä ja osa oli maatonut poikki. R78B puut olivat pisimmillään noin 3 m pitkiä ja niiden halkaisija vaihteli 10-15 cm:n välillä. Puut olivat pääasiassa mäntyä. Lännestä katsoen rakenteen ensimmäisessä osassa poikkipuu oli vain osan itäpäädyssä, toisessa osassa poikkipuu havaittiin vain sen

länsipäädystä. Kolmannessa osassa oli säilynyt vain pieni pätkä poikkipuuta länsipäädyn pohjoisosassa, mutta tämän osan itäpäädyn puu oli kokonaan säilynyt. Idempänä poikkipuuta ei ollut havaittavissa. Rakenteeseen laskettiin mukaan vielä yksi pystypaalu R78C, joka sijaitsee rakenteen pohjoisreunassa. Paalu liittyy rakenteen tukemiseen.

Sillasta R78 otettiin viisi dendrokronologista ajoitusnäytettä. Näytteet nro 32, 33 ja 34 olivat sillan kannen puista ja näytteet 35 ja 36 sillan tukirakenteista. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Ajoitustulokset saatiin ainoastaan sillan kannen puista, jotka ovat mahdollisesti kierrätystavaraa. Näyte 32: 1461±5 (1459-1466), näyte 33: 1483±10 (1473-1493) ja näyte 34: 1482±5 (1477-1487). Koska sillan R78 alla olevasta sillasta R81 on saatu ajoitustulos, joka menee nuorimmillaan vuoteen 1489, ei siltaa R78 ole voitu rakentaa tätä ennen. Näin ollen sillan R78 rakentaminen ajoittuu 1500-luvun alkuun ja siinä on käytetty ainakin 20-50 vuotta vanhoja kierrätettyjä lankkuja ja hirsä.

4.2. Silta R81

Kartat: 37, 38 ja 39

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 38-41 (työkuvia); 132-141, 148-149, 152 (puunäytteet); 187, 229-231 (rakennekuvia); 244, 248-271, 277, 287-296 (lovikuvia)

Toinen massiivinen puusilta tuli esille R78:n alta. Lähes koko rakennetta peitti savinen silttikerros Y76. Savea oli painunut hieman myös rakenteen väleihin. Pohjaturve Y49 peitti osittain rakenteen eteläreunaa eli rakenne oli tältä osin painunut suohon. Osa rakenteesta tuli esille tutkimusalueen itäpäästä pian kaivauksen alettua². Silta R81 oli 22 metriä pitkä ja 3,5 metriä leveä. Sillan länsireuna on noin 6,5 metrin päässä länsiprofiilista ja se saattaa jatkua kaivamattomalle alueelle idässä. Kaivausalueella havaittu silta muodostui neljästä jotakuinkin yhtä pitkästä, tiensuuntaisesta osasta. Sillan kansi koostui halkaistuista puista, pyöröpuista ja lankuista, joita oli rinnakkaisia 7-14 kappaletta. Suurin osa puista oli paksuja lankkuja, mutta mukana, etenkin eteläreunassa, oli myös pyöröpuuta, jotka olivat kuorimatonta mäntyä. Etenkin lankuista suuri osa oli siltarakenteeseen sopimattomien ja tarpeettomien loveusten ja kavennusten perusteella uusiokäytettyjä. Osa puista oli massiivisia.

AKDG3910:38. Siltaa R81 otetaan esille. Petri Suomala ja Iida Heikkari kaivavat. Hilma Forsberg lapioi. Oikealla AKDG3910:230 Sillan R81 keskiosa etelästä kuvattuna. Kuvan keskellä kulkuramppi. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 12.12.2014

² Varhaisessa vaiheessa esille tullut sillan R81:n itäpää sai rakennenumeron R40, joka myöhemmin poistettiin

Rakenne R81 oli hyvin samankaltainen kuin silta R78, mutta R81:n kannen puut olivat selkeästi pidempiä. Pääosa kansipuista oli 5-6 m pitkiä ja 30-40 cm leveitä, mutta seassa oli myös noin 1 m pituisia jatkopaloja. Kansipuissa oli mukana myös kapeita rankoja. Sillan puut olivat säilyneet hyvin lukuun ottamatta rakenteen pohjoisreunaa, joista moni puu oli lahonnut. Kansipuut puuttuivat vai parista kohtaa. Läntisimmässä osassa kolme kansipalkeista oli tarvinnut jatkopalan. Länsireunalta nämä jatkopalat olivat kadonneet, mutta itäpään jatkopala oli vielä paikallaan. Jatkopaloja oli tarvittu neljä sillan toisessa osassa. Kolmannessa osassa siltaa, jossa olivat myös kaikkein suurimmat puut, jatkopala oli tarvittu vain yhdessä kohtaa.

Rakenne 81 kokonaisuudessaan. Kuvakaappaus 3D-mallista. Pohjoinen on kuvan yläreunassa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

AKDG3910:250, 253 ja 254. Erilaisia loveuksia ja kavennuksia rakenteen R81 kansipuissa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 15.12.2014

AKDG3910:255, 257 ja 258. Erilaisia loveuksia rakenteen R81 puissa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 15.12.2014

AKDG3910:267, 268 ja 258. Erilaisia loveuksia ja kavennuksia rakenteen R81 puissa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 15.12.2014

AKDG3910:244, 264 ja 266. Vaarnatappi rakenteessa R81. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 11. ja 15.12.2014

Kannen puut nojaavat vasten alapuolisia tukipuita R81B. Suuri osa kannen puista on kiinnitetty tukipuihin loveamalla. Yhden kansilankun päädyssä oli neliskanttinen kolo, josta oli työnnetty läpi tappi suoraan pohjaturpeeseen. Samassa kohdassa on vieressä myös kolme muuta pystypaalu turpeeseen työnnettynä. Niiden tarkoitus lienee ollut pitää puita paikoillaan epävakaalla alustalla. Kantavat tukipuut R81B olivat poikkeuksetta pyöröpuita. Tukipuut oli asetettu poikittain kohtisuoraan kansipuihin nähden. Puut olivat vaihtelevan paksuisia ja osa oli päädyistään pitkälle maatuneita. Rakenteeseen R81B kuului seitsemän poikkipuuta. Nämä olivat halkaisijaltaan 10 - 20 cm ja pituudeltaan 1,0 - 2,6 m. Puut sijaitsivat lähellä kansipuiden molempia päätyjä, joskin toiseksi läntisimmästä osasta poikkipuu puuttui länsipäädystä. Läntisimpiä poikkipuita oli kaksi vierekkäin, joskin toinen oli vain noin 1 m mittainen. Sillan kannen R81A puut ovat osittain tukeutuneet myös alla olleeseen rakenteeseen R90, mutta osa sillan R81 tukipuista oli painunut turpeeseen.

Sillasta R81 otettiin yhdeksän dendrokronologista ajoitusnäytettä, joista analysoitavaksi lähetettiin kahdeksan kappaletta. Näytteiden numerot ovat 40, 41, 42, 44, 49, 52, 53 ja 60 (näyte nro 45 poistettiin hajonneena). Näytteet 40, 41, 44, 49 ja 60 ovat kansipuista R81A, näytteet 52 ja 53 ovat tukirakenteesta R81B.

Näyte 40: 1467±2 (1465-1469)

Näyte 41: 1469±3 (1466-1472)

Näyte 42: talvi 1477/78

Näyte 44: 1455±3 (1452-1458)

Näyte 49: talvi 1448/49

Näyte 60: 1474±15 (1459-1489)

Näyte 52: talvi 1459/1460

Näyte 53: talvi 1440/1441

Näiden ajoitustulosten perusteella sillan R81 rakenteissa on käytetty pelkästään 1400-luvulla kaadettuja puita. Sillan kannessa on useita loveusten perusteella uusiokäytettyjä puuta. Uusiokäytetyt puut on merkitty dokumentointitasokarttoihin rasterioimalla puut. Sillan R81 tukirakenteessa ei ole merkkejä uusiokäytöstä, mutta tukirakenne näyttäisi silti ajoittuvan 1400-luvun puoliväliin eli osaa kansipuista vanhemmaksi. Tämä selittynee sillä, että siltaa R81 edeltäneen, kokonaan puretun sillan tukikehikkoa ja kansipuita on voitu hyödyntää siltaa R81 rakennettaessa. Sillan R81 oletettu rakentamisajankohta lienee 1400- ja 1500-lukujen taite. Sillan R81 alla olevan tukikehikon R90 ajoitustulosten mukaan siltaa R81 ei olisi voitu rakentaa ennen vuotta 1467³.

³ Rakenteesta R90 tosin saatu yksi 1700-luvulle menevä ajoitusarvio. Ks. luku 4.3. alla.

4.3. Tukikehikko R90

Kartat: 40, 41, 42, 43, 44 ja 45

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 56-58, 64 (työkuvat); 153-161 (puunäytekuvat); 232, 234 (rakennekuvat); 278-283 (loveus- ja yksityiskohtakuvat)

Sillan R81 alta tuli esille pohjaturpeen Y49 päällä makaava moniosainen tukikehikko R90. Se käsitellään tässä yhteydessä, sillä se kuuluu osittain siltaan R81 vaikkakin siinä on ilmeisesti säilyneenä osia vieläkin vanhemmista puretuista silloista.

Tukikehikko R90 on lähes koko kaivausalueen pituinen tien suuntainen puurakenne. Rakenne koostui useammassa kerroksessa olevista puista, jotka kuitenkin näyttivät liittyvän yhteen. Rakenne alkoi 2-4 m:n päässä kaivausalueen eteläreunasta ja jatkui aivan sen pohjoisreunaan. Rakenne myös jatkui sekä idässä että lännessä avaamattomalle alueelle. Rakenteen todettiin olevan osittain myös siltarakenteen R81 itäpäädyn alla, mutta tätä ei ajanpuutteen vuoksi dokumentoitu tarkemmin. Rakenteen alkuperäinen olemus jää epäselväksi, sillä sitä on saatettu purkaa. Osa puista lienee lisätty paikoilleen ylempien rakenteiden (ainakin R81) tukemiseksi, mutta on vaikea erottaa mitkä puut kuuluvat varsinaisesti rakenteen R81B osiksi ja mitkä rakenteeseen R90. R81B puut näyttivät olevan rakenteen R90B osiksi tulkittuja puita lyhyempi, joten sitä pidettiin yhtenä erottavana tekijänä.

Rakenne R90 koostuu sekä kuorituista pyöröpuista että laudan jäänteistä, paaluista ja pohjimmaisena kuorimattomista koivunrangoista, puut olivat monin paikoin pitkälle lahonneita ja katkeilleita. Puiden koot ja muodot olivat varsin vaihtelevia, mutta pisimmät (n. 5 m) kapeat (n. 10-15 cm) rangat muodostivat pohjimmaisen tukirakenteen R90A. Siinä on kolme tien suuntaista puulinjaa, joista kaksi reunoilla ja yksi keskellä. Puut olivat noin 1,5 m etäisyydellä toistaan. Etäisyys vaihteli rakenteen eri osissa. Yhdessä pitkittäisessä puussa havaittiin loveus yläpuolista puuta varten. Näiden päällä oli eri paksuisia (15-20 cm) poikittaisia pyöröpuita R90B, joiden pituus oli 3,5 metriä. Osa puista vaikutti olleen lautoja tai lankkuja ja ilmeisesti jo alun perin vain noin metrin mittaisia pyöröpuita. Useimmissa poikittaisissa hyvin säilyneissä puissa oli havaittavissa veistettyjä lovia alla olevien puiden kohdilla. Päällä oli myös tien suuntaisia 1-1,5 m pitkiä pyöröpuita tai laudanjäätteitä R90C. Nämä olivat pääasiassa tiehen nähden poikittaisten puiden päällä, mutta joiltain osin myös niiden alla.

Rakenteen keskivaiheilla oli noin 50 x 30 cm kokoinen kuoppa, joka oli täytetty useilla lyhyillä laudan - ja hirren kappaleilla sekä kapeilla paaluilla. Iso osa näistä puista oli työnnetty pystyyn tai viistoon turpeeseen. Rakennetta purettaessa havaittiin, että useat puut olivat varsin lyhyitä (pit. 30 - 50 cm), kirveellä teräviksi veistettyjä ja tiiviisti yhteen kiilattuja. Puut olivat varsin maatuneita. Samassa kohdassa rakenteessa R81 oli veistetty puu, jonka läpi maahan oli työnnetty paalu. Rakennetta peitti lastujen sekainen savikerros Y89. Pääsääntöisesti alle 30 cm pituiset puunkappaleet tulkittiin lastuiksi kerroksessa ja tätä suuremmat rakenteen osiksi.

AKDG3910:232 Tukikehikko R90 kuvattu etelästä 16.12.2014. Oikealla AKDG3910:234 Yksityiskohtakuva rakenteesta R90. Kuvattu 17.12.2014 Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Rakenne R90 on kasattu suoraan turpeen päälle ja turve oli osin myös peittänyt rakenteen. Rakenteet R78, R81, R87 ja R93 tukeutuvat rakenteeseen R90. Uistesuon vanhin silta R93 voi olla samanaikainen rakenteen R90 kanssa, sillä se oli mahdollisesti R90A:han kuuluvien puiden päällä.

Rakenne 90. Vasemmassa reunassa esillä kapulasilta R93. Kuvakaappaus 3D-mallista. Pohjoinen on kuvan yläreunassa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

AKDG3910:280 ja 282. Rakenteen R90 kiilapuita. Kuvattu 17.12.2014 Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Rakenteesta R90 otettiin kuusi dendrokronologista ajoitusnäytettä. Näytenumerot 54-59 olivat kaikki mäntyä.

Näyte 54: arvio 1772±3 (1769-1775)

Näyte 57: 1462±5 (1457-1467).

Näyte 59: arvio kaatoajankohdasta talvi 1433/1434.

Näytteistä 55, 56 ja 58 ei saatu ajoitusta

Näytteestä 54 saatiin täysin muusta aineistosta poikkeava tulos, joka ei sovi stratigrafiaan. Kyseessä on ajoitusehdotus, joka saattaa olla virheellinen. Ajoituksen osuvuutta on tiedusteltu analyysin tekijältä, mutta toistaiseksi vastausta ei ole saatu. Näyte on rakenteen eteläreunasta, jossa oli massiivinen koko tien tukikehikko R75, jossa oli puita ainakin neljässä kerroksessa. Stratigrafisesti rakennetta R90 voidaan pitää 1400-luvulle ajoittuvaksi. Tätä tukevat myös näytteiden 57 ja 59 ajoitustulokset. Toisaalta siinä voi olla myös vanhempia osia jo 1300-luvun puolelta. Tähän viittaa vanhimman suosillan R93 tukipuiden mahdollinen kuuluminen tähän kehikkoon.

5. Kaivausalueen länsipäädyn sillat R2, R72, R85, R87 ja R93

Länsiprofiilista noin 6-8 metriä itään oleva alue poikkesi muusta tutkimusalueesta monella tapaa. Länsipääty oli selvästi muuta aluetta märempi ja sinne kertyi öisin ja viikonloppuisin eniten vettä. Länsipääty erottui omaksi kokonaisuudekseen myös rakenteellisesti, sillä sen alueella havaittiin peräti viisi siltaa. Tosin ylin näistä R2 on todennäköisesti 1900-luvulta. Huomattavasti siltaa R2 syvemmältä löytyneiden siltojen yhdistäminen muun alueen rakenteisiin oli ongelmallista. Länsipäädyn sillat poikkeavat muusta alueesta myös rakenteellisesti, sillä kaksi alinta olivat nk. kapulasilloja. Kapulasilloissa kansilankut on asetettu tien kulkusuuntaan nähden poikittain. Vanhin silloista ajoittuu mahdollisesti 1370-luvulle ja se on ollut käytössä ainakin 1400-luvun alkuun. Myös muut sillat ajoittuva 1400- ja 1500-luvuille.

5.1. Silta R2

Kartat 4 ja 5

Digitaaliset valokuvat AKDG3910:235 näkyy profiilissa

Kaivausalueen länsipäädystä tuli ensin esille huonokuntoinen siltarakenne R2. Silta koostui tiehen nähden poikittaisista huonokuntoisista lankun jäänteistä sekä niiden alla olleista tien suuntaisista pyöreistä tukipuista. Sillan leveys oli 6,6 metriä. Rakennetta ei kaivettu kokonaan esiin, vaan se jatkui kaivausalueen länsiprofiiliin. Tutkimusalueella sillan itäpäätä oli noin 1 metrin pituudelta. Tukipuut olivat kuorittuja pyöreitä puita ja ne olivat pareittain, kaksi järeintä (halkaisija 16 cm) keskellä ja hieman ohuempia (halkaisija noin 12-14 cm) lähellä reunoja. Rakenteen keskikohta oli selvästi muuta rakennetta korkeammalla, noin 30 cm tien nykyisen pinnan alapuolella ja rakenteen reunat olivat painuneet selvästi alemmas eli noin metrin tien pinnasta. Siltalankut jatkuivat sekä pohjoiseen että etelään pyöreiden tukipuiden yli noin 1 m verran. Koko rakenne oli kerroksessa Y1. Silta ajoittunee 1900-luvun alkupuoliskolle.

AKDG3910:35 ja 235. Rakenne R2 näkyy profiiliin yläosassa kaarevana puuvanana, jonka korkeimmalla kohdalla profiilista törröttää kaksi puun päätyä. Työkuvaa otettu 12.12.2014. Profiili kuvattu 17.12.2014 Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

5.2. Silta R72

Kartat: 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ja 30

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 27, 28, 31-33 (työkuvat); 115 (puunäytekuva); 209, 218-220 (rakennekuvat), 236-240 (loveuskuvat)

Pyöröpuista, lankuista ja halkaistuista puista koottu tien kulkusuunnan mukainen silta R72 tuli esille aivan kaivausalueen länsipäädystä sorastuskerrosten ja niissä olleiden tukirankojen alta noin 1,5 metrin syvyydestä tien nykyisestä pinnasta. Silta R72 oli vain osittain esillä ja se jatkuu länsiprofiiliin. Sen tutkitun osan laajuus oli 4,6 x 3,8 metriä. Kansipuut on merkitty tunnuksella R72A ja tukipuut R72B.

Sillan eteläreunasta puuttui reunimmainen ja kolmas kansilankku. Pohjoisin kansilankku oli kierähtänyt sillasta. Kansipuihin oli paikoin veistetty lovia tukipuiden kohdalle. Tukirakenne R72B koostui kolmesta noin 10 cm halkaisijaltaan olleesta pyöröpuusta, jotka oli asetettu poikittain kansilankkuihin nähden. Tukipuita oli rakenteen itäreunassa yksi ja länsireunassa kaksi. Länsireunan puut olivat 40 cm etäisyydellä toisistaan ja itäisemmän länsireunan tukipuun ja itäisen tukipuun väli oli 2,7 m.

Pohjoisessa rakennetta reunusti rakenne R77, joka on tien perustusrakenteita. Rakenne R71, joka on tien tukirakenteita, oli osin sillan R72 vieressä, mutta peitti myös osaa siitä. Näin ollen se on tätä nuorempi. Etelässä rakenne rajautui tien eteläreunan tukirakenteeseen R79. Massiivista siltaa R78 peittänyt kellanharmaa siltin ja savensekainen tasauskerros Y76 oli levinnyt hieman rakenteen R72 itäreunan alle.

AKDG3910:209. Vasemmalla silta R72 lännestä kuvattuna. Sillan puuttuvien kansipuiden kolot ovat täyttyneet vedellä, josta sääsuojan tukikehikko heijastuu. Kuvattu 4.12.2014. Oikealla AKDG3910:218 Silta R72 kuvattu lännestä 8.12.2014. Tukipuut (vasat) näkyvät puuttuvien kansilankkujen kohdalla. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

AKDG3910:236, 238 ja 240. Erilaisia loveuksia rakenteen R72 puissa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 15.12.2014

Sillasta R72 otettiin viisi dendrokronologista ajoitusnäytettä. Näytteet 21, 22, 23, 24 ja 25 ovat sillan kannesta 72A ja näyte 31 sen tukirakenteesta R72B. Kaikki näytteet olivat mäntyä.

Näyte 22: 1458±4 (1454-1462)
 Näyte 23: vuoden 1460 jälkeen
 Näyte 24: 1514±10 (1504-1524)
 Näyte 25: 1504±5 (1499-1509)
 Näyte 31: 1491±20 (1471-1511)
 Näytteestä nro 21 ei saatu tulosta

Sillan varhaisin mahdollinen käytöstä pois jäämisen ajankohta on 1500-luvun ensimmäisellä neljänneksellä. Silta on kuitenkin hyvin todennäköisesti ollut käytössä muutamia vuosikymmeniä tämän jälkeen. Siltaa R78 ei ole voitu rakentaa ennen vuotta 1451 (sillan R87 puusta saadun ajoituksen mukaan).

5.3. Silta R85

Kartat: 35, 35 ja 36

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 129, 130 (puunäytekuvat); 226-228 (rakennekuvat), esiintyy osittain kuvissa 233 ja 235 (profiliin menevä purkamaton osa)

Sillan R72 alla olleen 5-15 cm paksun soransekaisen hiekkakerroksen Y80 alta tuli esille siltarakenne R85. Sillan kansipuut ovat tien kulkusuunnan mukaisesti pitkittäin. Rakenne jatkui länsiprofiiliin, eikä sen koko laajuutta saatu dokumentoitua. Tutkitun osan laajuus on noin 4,5 x 3,5 metriä. Rakenteessa on ainakin kaksi peräkkäistä puuriviä. Näistä itäisempi oli kokonaan näkyvillä kaivausalueella, ja läntisemmästä näkyi noin 75 cm. Itäisemmässä rivissä oli näkyvillä 16 puuta, länsiprofiiliin jääneessä osassa rinnakkain oli 18 puuta. Puut olivat suurimmaksi osaksi halkaistuja puita, mutta mukana oli myös muutama pyöröpuu ja pari varsin kapeaa rankaa. Puut olivat osittain lahonneita, mutta paikoin puiden pinnassa oli myös säilynyt kaarnaa. Puut olivat havaitulta osin mäntyä. Sillan 85 alla oli paikoin suoraan kapulasillan R87 puut, paikoin soraa ja savea Y86. Muutamien puiden alapinnalle oli veistetty loveuksia, mutta mitenkään säännönmukaisesti niitä ei ollut. Rakenteen itäpäätty menee aavistuksen rakenteen R78 alle. Rakenteet ovat lähellä samaa tasoa, mutta R85 saattaa myös liittyä rakennetta R78 vanhempaan käyttövaiheeseen. Rakenteen lännenpuoleiset, profiiliin jatkuvat puut jätettiin paikoilleen.

AKDG3910:226 ja 228. Silta R85 kuvattuna lännestä hieman eri kulmista 11.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Sillasta otettiin dendrokronologiset ajoitusnäytteet 38 ja 39. Molemmat näytteet olivat mäntyä. Ajoitusta niistä ei kuitenkaan saatu. Siltaa R85 ei ole voitu rakentaa ennen vuotta 1451 tämän alla olevan sillan R87 puusta saadun ajoituksen perusteella.

5.4. Kapulasilta R87

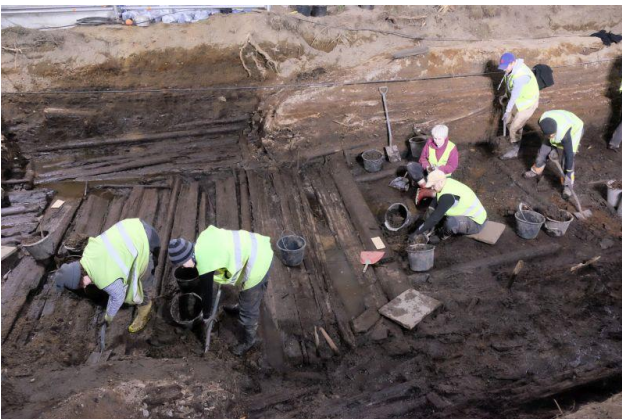
Kartat: 37, 38 ja 39

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 42, 43, 48, 51 (työkuvat), 144, 145 (puunäytekuvat), 233 (rakennekuva), 272 ja 286 (loveuskuvat)

Sillan R85 perustushiekkan ja saven alta tuli esille toinen Uistesuon kapulasilloista. Rakenne 87 koostui pääasiassa järeistä halkaistuista männynrungoista, mutta seassa oli myös muutama ilmeisesti kierrätetty pyöröpuu. Rakenteen dokumentoidun osan pituus oli noin 4 metriä ja sillan leveys noin 4 metriä. Sillan esillä olleen osan pinta-ala oli noin 16 m². Rakenteeseen kuului myös muutama paalu, jotka näyttivät tukevan rakennetta sen reunoilla. Rakenteen päällä oli myös laudankappale, joka tuskin on varsinainen osa rakennetta. Joidenkin halkaistujen puiden alapinnalla oli kaarna, joka oli osittain säilynyt varsin tuoreen näköisenä. Yhdessä veistetyssä hirressä ja osassa pyöröpuista oli lovia, jotka eivät näyttäneet liittyvän siltarakenteeseen vaan viittanevat uusiokäyttöön. Yhden puun päädyssä on mahdollisesti salvos. Pääasiassa kansipuut oli ladottu vierekkäin, mutta muutama puu oli hieman lomittain ja rakenteessa oli myös muutama tyhjä kohta. Rakenteesta on voitu purkaa muutamia puita pois sen käytöstä jäämisen jälkeen. Rakenne R85 on osittain rakenteen R93 (alin kapulasilta) päällä ja osittain rakenteen R90 (tukipuukehikko) päällä. Rakenteiden R81 (vanhempi massiivisista suosilloista) ja R87 väliin jää noin 2 m kansipuista tyhjää tilaa. Aukon pohjoisreunassa on yksi huonokuntoinen puu, joka on määritetty rakenteeseen R81. Kentällä R87 tukipuiksi aluksi ajateltu tien suuntainen puu R87B todettiin myöhemmin osaksi rakennetta R90.

AKDG3910:233 ja 272. Oikealla silta R87 kuvattuna lännestä 14.12.2014. Oikealla sillan kansipuussa ollut uusiokäytöstä kertova suuri loveus. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

AKDG3910:58 ja 51. Vasemmalla kapulasiltaa R87 kaivetaan esille. Kuvattu etelästä. Oikealla sitä jo puretaan. Kuvattu lounaasta. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 16.12.2014

Kapulasillasta R87 otettiin kaksi dendrokronologista ajoitusnäytettä, 47 ja 48. Molemmat näytteistä olivat mäntyä.

Näyte 47: 1448±3 (1445-1451)

Näyte 48: 1430±10 (1420-1440)

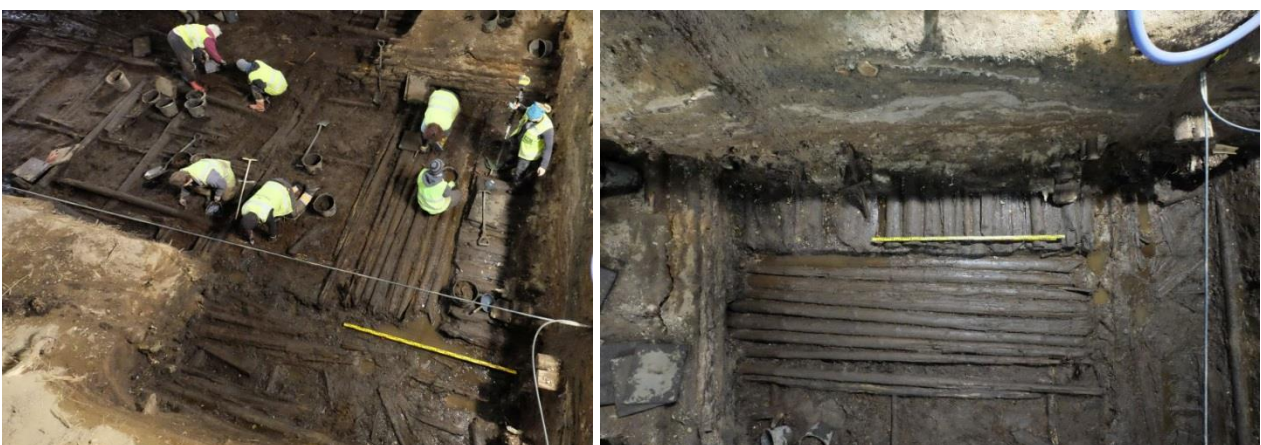
Kierrätetyn materiaalin suhteellinen vähäisyys ja ajoitustulosten samankaltaisuus viittaa sillan käytön ajoittuvan 1400-luvulle. Näyte 47 on otettu rakenteen itäreunan puusta, joka on kierrätettyä puuta. Silta ei ole voinut jäädä käytöstä ennen 1400-luvun puoliväliä eikä sitä ole voitu rakentaa ennen vuotta 1406 alla olevan sillan R93 nuorimman, tosin epävarman ajoituksen perusteella.

5.5. Kapulasilta R93

Kartat: 40, 41, 42, 43, 44 ja 45

Digitaaliset valokuvat AKDG3910: 44 (työkuva), 150, 151 (puunäytekuvat), 273, 274, 284, 285 (loveuskuvat)

Kapulasillan R87 alta tuli esille noin kymmenestä ohuesta männynrungoista ja muutamasta paalusta koottu kapulasilta R93. Sillan kansipuut oli asetettu maahan poikittain tien kulkusuuntaan nähden. Rakenne R93 jää osittain sillan R85 purkamattoman osan alle. R93:n dokumentoitu osa on 1,5 pitkä ja 4,2 metriä leveä eli sillasta oli esillä vain noin 6,3 m². Rakenne näytti kuitenkin jatkuvan rakenteen R85 alle, samoin rakenne jatkui eteläreunan kulkurampin alle. Tätä osaa ei varsinaisesti kaivettu, mutta muutamien puiden kohdalta maata kaivettiin sen verran, että saatiin mitattua rakenteen todellinen leveys. Puut jatkuivat rampin alla noin 25 cm. Puut olivat kuorimattomia, mutta puiden alapinnalla oli salvosloveukset, joilla rakenne kiinnittyi alapuolisiin pitkittäispuihin. Rakenteeseen näyttivät liittyvän myös kolme paalua, joista kaksi oli rakenteen pohjoisreunassa ja yksi itäreunassa. Itäreunan paalu oli noin 25 cm itään muusta rakenteesta huonokuntoisen puunkappaleen kanssa. Koko rakenne R93 on voinut alun perin jatkua hieman pidemmälle itään. Paalut oli teroitettu ja painettu pohjamaahan. Ne olivat noin 50 cm pitkiä ja halkaisijaltaan noin 5 cm. Paalut näyttivät olevan tukemassa puita ja pitämässä rakennetta paikoillaan. Rakenteen R90 lisäksi puiden alla oli pohjaturve Y49. Rakenteessa ei ilmeisesti ole lainkaan kierrätettyä puumateriaalia ja puut pian kaatamisen jälkeen ladottu kapulasillaksi.

AKDG3910:44. Kapulasilta R93 kaivetaan esille. Kuvattu pohjoisluoteesta. Oikealla luetteloimaton kuva 2480. R93 kuvattu ylhäältä idästä. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 17.12.2014

Vasemmalla luetteloimaton kuva nro 2481. Kapulasilta R93 ylhäältä lännestä. Oikealla AKDG3910:285 Funktionaalisia koloja kansipuissa. Kuvattu idästä. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 17.12.2014

Sillasta otettiin kaksi dendrokronologista ajoitusnäytettä, näytteet 50 ja 51. Molemmat näytteet olivat mäntyä.

Näyte 50: arvio 1391±15 (välillä 1376-1406)

Näyte 51: arvio kaatoajankohdasta talvi 1375/1376

Tukikehikko oli tehty koivuista, jotka olivat maatuneet lähes kokonaan. Sillan kansipuissa on vain siltarakenteen kannalta oleellisia loveuksia, joten sillassa on käytetty tuoreita puita. Tämän valossa on täysin mahdollista, että kapulasilta R93 on rakennettu jo 1370-luvulla.

6. Tien tukirakenteet

Suuren Rantatien Uistesuon ylittävän kohdan linjaa oli tuettu massiivisilla tukki- ja rankarakenteilla. Tukirakenteiksi tai sellaisten osiksi luokiteltavia pitkittäisiä puita tuli esille tien eteläreunassa dokumentointitasosta 2 alkaen. Eteläreunan tukirakenteiksi on luokiteltu rakenteet R9, R13, R23, R35, R37, R38, R41, R51, R56, R63, R75, R79, R82 ja R83. Näistä esitellään tässä yhteydessä rakenteet R38, R56, R75 sekä R83. Tien eteläreunalta havaittiin myös merkkejä ojista. Ojiin liittyviä tukirakenteita tien eteläreunalla ovat rakenteet R14 (liittyy ojaan L11) ja R66 (liittyy ojaan L65). Ojat kuuluvat melko nuoreen rakennusvaiheeseen, jolloin tie oli muutettu kokonaan soratieksi ja sillat oli peitetty. Ojia käsitellään tarkemmin alla olevassa luvussa 7.

Tien pohjoisreunan tukirakenteet jäivät pääosin kaivamattomalle alueelle, sillä siltojen pohjoispuolelta ehdittiin avata vain noin 3,5 x 1,5 metrin kokoinen ala kaivausalueen luoteisnurkkaan. Tien pohjoisreunan tukirakenteiksi on tulkittu rakenteet R26, R27, R32, R44, R45, R46, R47, R71, R84, R88, R92 ja R95. Näistä esitellään tarkemmin tässä yhteydessä rakenteet R84, R88 ja R92 Muiden tarkemmat kuvaukset on esitetty Rakenneluettelossa luvussa 12.

Tien reunojen tukirakenteiden lisäksi tässä käsitellään tien sorastuskerroksiin liittyvät tärkeimmät tukirakenteet. Tielinjan puisiksi tukirakenteiksi on luokiteltu rakenteet R3, R4, R5, R6, R7, R8, R22, R25, R34, R42, R50, R52, R57, R70, R74, R77. Tiehen liittyviä kivistä tehtyjä tukirakenteita ovat rakenteet R19, R58, R64 on tehty kiveystä.

6.1. Tien eteläreunan tukirakenteet

Tien eteläreunaa oli tuettu useilla pitkittäisillä tukipuurakenteilla. Ensimmäinen merkittävä eteläreunan tukirakenteista on **R38**, joka on samanaikainen lähes koko tiealuetta peittävän R8:n kanssa. R8 ajoittuu 1700-luvun lopulle. Tukirakenne R38 oli tehty pitkistä kuorituista puunrungoista. Sen pituus oli noin 27 metriä ja se oli puolesta metrillä metriin leveä. Kahdesta kuuteen runkoa oli asetettu vierekkäin ja ne oli tuettu lyhyillä poikkipuilla alhaalta ja ylhäältä. Osa rakenteesta näyttää romahtaneen. Joidenkin puiden pinnassa oli hiiltä. Rakenteesta R39 otettiin kolme ajoitusnäytettä, mutta niistä ei saatu tulosta. Näin ollen ei ole selvyyttä liittyykö tukirakenne tien sorastuksiin vai siltavaiheisiin.

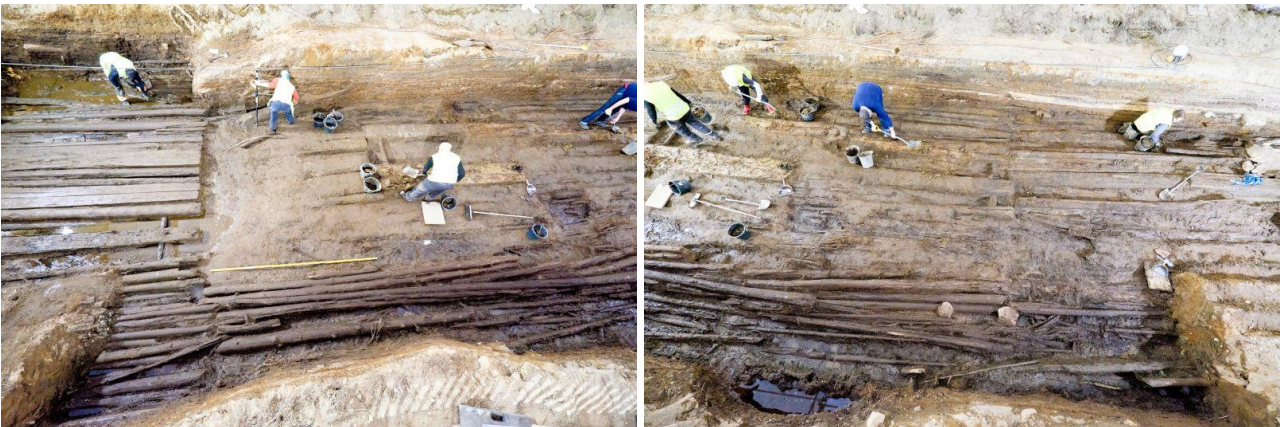
AKDG3910:205 Tukirakennetta R38 kaivausalueen itäpäässä. Kuvattu etelästä 3.12.2014. Oikealla AKDG3910:201. Tukirakenne R56. Kuvattu lännestä 2.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Toinen tien eteläreunan isoista tukirakenteista on **R56**. Se tuli esille kerrosten Y31 ja Y55 alta. Rakenne oli 19 metriä pitkä ja 1,5 metriä leveä ja se muodostui kookkaista karsituista männyn rungoista, joita oli ladottu rinnakkain 5-7 kappaletta. Rakenne jatkui lännessä kulkurampin alle ja edelleen länsiprofiiliin. Osa puista on selvästi katkaistu kirveellä. Puita on länsipäädyssä kahdessa kerroksessa, itäpäässä kerroksia vaikuttaa olevan vain yksi. Rakenteeseen kuuluu myös joitakin pystypaaluja (R56B), jotka ovat pitämässä pitkittäisiä puita paikoillaan. Paalut olivat 40-60 cm pitkiä ja halkaisijaltaan 5-12 cm. Paalujen kärjet oli teroitettu. Länsipäädyssä pitkittäiseen puuhun oli veistetty 17 x 18 cm lovi paalua varten. Tämä paalu oli tasattu yhdeltä sivultaan suoraksi, paalun alapää oli teroitettu ja yläpää oli kavennettu. Paalu oli myös tuettu muutamilla kivillä (R56C). Muut paalut olivat muotoilemattomia. Lokakuussa 2014 avattu koeaja katkaisee rakenteen R56 osittain.

AKDG3910:204 Tukirakenne R56. Kuvattu etelästä 2.12.2014. Oikealla AKDG3910:207 Muotoiltu ja kiviä tuettu paalu kuvattuna pohjoisesta 3.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Tien eteläreunan tukirakenne **R75** oli 16 metriä pitkä ja 1-1,5 metriä leveä. Puita oli ainakin neljässä kerroksessa. Rakenne oli tien suuntainen ja se muodostui huolimattomasti karsituista puun rungoista. Yksittäisten puiden pituus vaihteli yhden ja kahdeksan metrin välillä. Puiden halkaisija vaihteli 5 ja 25 cm välillä. Osa puista oli varsin hyvässä kunnossa. Puita on etenkin rakenteen länsipäädystä neljässä kerroksesta. Rakenne on jaettu mittausdokumentoinnissa rakenneosiin A-D. Pitkittäiset puut R75A ovat poikkipuiden R75B päällä. Poikkipuut olivat melko huonokuntoisia, havaittavilta osin puut ovat 1,0-1,3 metrin mittaisia, halkaisijaltaan 10-20 cm. Poikkipuut muodostavat rakenteen alimman osan. Länsireunassa puut olivat huonokuntoisimpia, mutta siellä poikkipuita havaittiin kaksi noin 50 cm päässä toisistaan. Näistä noin 4,8 metrin päässä oli jälleen kaksi poikkipuuta 1,2 m välein toisistaan sekä toisen vieressä yksi huomattavasti ohuempi puun kappale. Itäpäädystä oli vielä viiden ohuemman poikkipuun muodostama kokonaisuus noin 4,5 metrin päässä keskimmaisista puista. Nämä puut olivat pienemmin välein toisistaan. Rakenneosaksi R75C luokiteltiin kolme viistoa paalua. Näistä kaksi sijaitsi rakenteen itäpäädystä ja yksi länsipäädssä. Pystypaalut oli teroitettu kärjestään ja painettu pohjamaahan asti. Samaan rakenteeseen kuuluviksi katsottiin vielä muihin puihin nähden noin 45 asteen kulmassa olleet koillinen-lounas-suuntaiset puut. Nämäkin puut olivat osin R75B:n päällä. Puut olivat 0,5-2,5 metriä pitkiä ja halkaisijaltaan 10-20 cm. Puut olivat suurimmalta osin pohjaturpeen päällä. Mahdollisten maakerrosten havaitseminen oli kuitenkin tällä alueella haasteellista jatkuvasti nousevan veden vuoksi. Rakenteen itäpäädystä oli myös muutama litteähkö kivi R75D, jotka lienee laitettu tukemaan rakennetta.

AKDG3910:221 Kuvan alareunassa tukirakenteen R75 ylimpiä puita sen länsiosassa. Kuvattu etelästä. Oikealla AKDG3910:222 tuvan alareunassa tukirakenteen R75 ylimpiä puita sen itäosassa Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut, 9.12.2014

AKDG3910:224 Tukirakenteen R75 alempia pitkittäisiä puita ja poikkipuita rakenteen länsiosassa. Oikealla AKDG3910:225 Tukirakenteen R75 alempia pitkittäisiä puita ja poikkipuita sen itäosassa. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut, 11.12.2014

Rakenteesta R75 otettiin dendrokronologiset ajoitusnäytteet 28, 29, 30 ja 43. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Näytteestä 43 ei saatu ajoitustulosta. Näytteet 28 ja 29 ovat molemmat mahdollisesti talvella 1461/1462 kaadetuista puista. Näyte 30 on varmuudella talvella 1453/54 kaadetusta puusta. Rakenteessa on käytetty melko suurella todennäköisyydellä tuoreita, vastakaadettuja mäntyjä. Näin ollen rakenne ajoittuu 1400-luvun puolivälin tienoille. Rakenne R75 on ollut tukemassa Uistesuon ylittäneitä massiivisia siltoja R78 ja R81. Rakenne voi olla kuitenkin näitä hieman vanhempi eli se olisi alun perin tehty tukemaan 1400-luvun puolivälissä siltaa, joka on purettu kokonaan R81:n rakentamisen yhteydessä. Tämän sillan olemassaolosta on viitteitä tukikehikossa R90.

Tukikehikon R75 pohjoispuolelta ja osittain sen alta löytynyt rakenne **R83** kuuluu Uistesuon vanhimpaan rakennekerrostumaan. Noin 15 metriä pitkä ja metrin levyinen rakenne koostui pääasiassa tien suuntaisista alle 4,5 m pituisista puista ja poikkipuista ja kapeista pystypaaluista. Rakenne oli hajonnut ja osa puista oli maatonut lähes täysin. Puut on asetettu suoraan pohjaturpeen Y49 päälle ja rakenne on osin painunut turpeeseen. Kaivausalueen kaakkoiskulmasta esille tullut vastaavanlainen rakenne R82 saattaa olla yhtä ja samaa rakennetta R83:n kanssa. Tässä tapauksessa rakenteen pituus olisi yli 20 metriä. Rakenteesta ei saatu dendrokronologista ajoitusnäytettä, mutta stratigrafisesti rakenteen on oltava 1400-luvun puoliväliä vanhempi.

Vasemmalla suurennettu osa kuvasta AKDG3910:233, jossa näkyy rakennetta R83. Kuvan vasemmassa alareunassa kapulasilta R87. Oikealla yksityiskohta kuvasta AKDG3910:44, jossa näkyy rakennetta R92. Kuvan keskellä on 1370-luvulle ajoittuva silta R93. Molemmat tukirakenteet kuuluvat Uistesuon vanhimpaan rakennevaiheeseen ja ajoittuvat 1400-luvun puoliväliä vanhemmiksi.

6.2. Tien pohjoisreunan tukirakenteet

Rakenne **R84** koostui muutamasta pitkästä ja ohuesta pyöröpuusta, jotka oli asetettu tien kulkusuunnan mukaisesti pitkittäin tien pohjoisreunaan. Rakenne tuli esille risukerroksen R77 alta. Rakenteen R84 puiden päät menivät profiileihin idässä ja lännessä. Rakenne rajautui etelässä siltaan R72. Rakenne saattaa vastata eteläreunan rakenteen R75 ylempiä kerroksia. Rakenteesta otettiin dendrokronologinen näyte 37, mutta siitä ei saatu tulosta.

Rakenne **R88** tuli esille rakenteen R84 alta. Rakenne koostui noin 2 m leveydelle levinneistä pitkittäisistä pyöröpuista ja rangoista R88A, jotka jatkuivat profiiliin sekä idässä että lännessä. Rakenteeseen kuuluu myös kolme reunassa ollutta pystypaalua. Puiden halkaisija oli noin 20 cm. Rakenteeseen kuuluivat myös pitkittäisten puiden päällä pareittain olleet poikkipuut R88B. Poikkipuut olivat pitkittäisten puiden päällä rakenteen molemmissa päädyissä havaitulla osalla. Ne olivat noin 3,1 m etäisyydellä toisistaan. Myös poikkipuut jatkuvat pohjoisprofiiliin, joten niiden koko jää epävarmaksi. Puut ovat varsin huonokuntoisia, mutta ne vaikuttavat ainakin osittain käsitellyiltä puilta. Yhdessä R88B puussa on selvästi veistetty lovi. Puut lienevät osittain romahtaneet alkuperäisiltä paikoiltaan. Rakenne oli painunut turpeeseen. Rakenteessa on yhteneväisyyksiä rakenteen R75 alempien osien kanssa ja ne saattavat olla samanaikaisia. Tällöin rakenne R88 ajoittuisi 1400-luvun puoliväliin. Rakenteesta otettiin dendrokronologinen ajoitusnäyte 46, josta ei kuitenkaan saatu tulosta.

Luetteloimaton kuva nro 2634, jonka vasemmassa yläreunassa näkyy tukirakenne R88. Oikealla yksityiskohtakuva AKDG3910:143 puunäytteen ottokohdasta rakenteessa R88. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut, 9.12.2014

Rakenne **R92** tuli esille R88:n alta ja se muodostui etupäässä lautojen ja pyöröpuiden jäänteistä, mutta seassa oli myös ohuita puunrankoja (ks. kuva AKDG3910:44 edellisellä sivulla). Rakenteen esillä ollut osa oli noin 3,8 x 1,2 metrin kokoinen. Rakenteen koillisosassa oli muita paksumpi pyöröpuu, jonka alla oli kaksi veistettyä poikkipuuta. Puut olivat varsin pitkälle lahonneita. Yhdessä pidemmistä pyöröpuista oli kuitenkin havaittavissa kirveellä veistetty lovi. Rakenne on selkeästi hajonnut tai hajotettu jossakin vaiheessa. Puut oli asetettu suoraan turpeen päälle. Rakenne vastaa eteläreunan rakennetta R83. Rakenne kuuluu näin ollen Uistesuon vanhimpaan rakennekerrostumaan.

6.3. Puiset ja kiviset tukirakenteet tielinjalla ja sorastuskerrokset

Itse tielinjan tukirakenteet liittyvät Uistesuon siltojen peittämiseen savella ja soralla sekä tien muuttamista tältä osin hiekkatieksi. Tämä on stratigrafian perusteella tapahtunut viimeistään 1600-luvulla ja voi hyvin liittyä Kustaa II Adolfin vuonna 1620 antamaan määräykseen parantaa Suomen teiden kuntoa. Turun linnan käskynhaltijan Karl Oxenstjernan saaman valtakirjan mukaan teillä olevat kivet ja kalliot oli hajotettava polttamalla, suuremmat kalliot oli kierrettävä ja kuopat oli täytettävä kivillä ja maalla. Lisäksi soiden yli kulkevat teiden kohdat piti perustaa kiville, risuille ja hiekalle. Soille oli myös rakennettava hyvät kapulasillat. Teiden tuli olla niin leveitä, että kaksi vaunua pystyy ohittamaan toisensa ilman vaurioita (Salminen 1992: 130; Viertola 1975: 84).

Ylimmät 1800- ja 1900-luvun sorastuskerrokset kuorittiin pois kaivinkoneella teknisenä kerroksena Y1. Kerroksen paksuus oli vaihteli puolesta metrissä 1,3 metriin. Ensimmäinen tielinjan rakenteen kannalta merkittävä puurakenne tuli esille dokumentointitasossa 3. Tällöin esillä oli länsipäättyä lukuun ottamatta koko tutkimusalueen peittänyt hajanainen puurakenne R8, joka oli kasattu vaihtelevan paksuisista oksista ja ohuista puunrungoista tien suuntaisesti. Puunrunkoja oli paikoin vierä vieressä, paikoin puutasossa oli isoja aukkoja. Paikoin aukkoja täyttivät oksat, paikoin hiekka. Rangat oli pääsääntöisesti karsittu, mutta varsinkin kuusissa oksia oli jätetty myös paikoilleen. Rakenteen pohjalla oli havuja sekä kuusen ja männyn käpyjä. Lähellä samaan tasoon kuuluvaa kivirakennetta R19 oli paikoin hyvin tummaa rapakivigraniittisoraa. Puut eivät muodosta yhtenäistä siltarakennetta vaan ovat havuinen sorastuksen tukikehikko. R8 vaikuttaa perustetun tasaushiekkakerroksen Y31 päälle. Rakenteesta R8 otettiin dendrokronologiset ajoitusnäytteet 1-6 ja 8. Näistä kaikki olivat mäntyä. Näytteistä 1, 2, 3, 4, 5 ja 8 ei saatu tulosta, mutta näytteen 6 puun todennäköiseksi kaatoajankohdaksi saatiin talvi 1775/1776. Tämä sopii hyvin tutkimuksissa syntyneeseen käsitykseen kohteen stratigrafiasta.

Oikealla AKDG3910:184 Yleiskuva kaivausalueetta peittävästä sorakerroksesta. Kuvattu lännestä 23.11.2014. Vasemmalla AKDG3910:190 Pohjoisprofiilissa näkyviä sorastuskerroksia. Kuvattu 27.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Vasemmalla AKDG3910:185 Rakenteen R8 länsiosaa. Kuvattu etelästä 23.11.2014. Oikealla AKDG3910:186 Rakenteen R8 keskiosa sekä siihen liittyvä kivirivi R19 kuvattuna etelästä 24.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Rakenteeseen liittyi kivirakenne R19, joka oli kooltaan 2,6 x 1 m. Rakenne muodostui melko kookkaista vierekkäin asetelluista luonnonkivistä. Rakenteen kivet oli asetettu tiehen nähden poikittaiseksi riviksi mitä ilmeisimmin rakenteen R8 tueksi, sillä tähän kuuluvia rankoja tulee kivien päälle. Kivet olivat osin yksittäin, osin muutama vierekkäin. Rakenteeseen kuuluvat kivet alkoivat jotakuinkin nykyisen tien keskilinjalta jatkuen

kohti pohjoisreunaa. Suoraan eteläpuolella oli myös kiviä, joita oli hyödynnetty ilmeisesti rakenteen R8 tukena. Nämä kivet olivat kuitenkin selvästi syvemmällä kuin R19 kuuluvat kivet, joten niille annettiin oma rakennenumero, R64.

Vasemmalla AKDG3910:193 Kivirivi R19 tukiranteen R8 purkamisen jälkeen. Kuvattu pohjoisesta 27.11.2014. Oikealla AKDG3910:189 Rakenne R42. Kuvattu pohjoiskoillisesta 26.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Kaivausalueen länsipään hiekkakerroksen Y31:n alta paljastui harva puurakenne R42. Puunrungot oli aseteltu tien suuntaisesti. Niiden väleissä oli paikoin paksusti havuja. Dokumentointitasosta 4 nähdään rakenteen ulottuvan kaivausalueen keskiosaan asti, yli lokakuun 2014 koeajan. Rakenteen R42 koko oli noin 15 x 4 metriä. Rakenne kuuluu samaan rakennekokonaisuuteen tasoitushiekan kerroksen Y31 kanssa ja se oli osittain sen sisällä. Y31 oli noin 10 cm paksu kerros ja sen pinta saattaa olla yksi tien käyttövaiheista.

Vasemmalla AKDG3910:191 Rakenne R50 ja kerros Y43. Kuvattu lännestä 27.11.2014. Oikealla AKDG3910:198 Rakenne R57 lännestä 1.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Tutkimusalueen länsipäädyn kosteikkokohdassa on tarvittu muuta aluetta enemmän myös puisia tukirakenteita ja sorastuskerroksia. R42:n alta tuli esille ensin tukirakenne R50 ja sen alta vielä tukirakenne R57. Rakenne R50 oli 10 x 6 metrin laajuinen tien suuntainen ja harva puurakenne. Rakenne oli tehty kasaamalla nuoria puunrankoja havuista ja hiekasta (Y55) muodostetun pohjan päälle. Havujen alla on myös muutama tiehen kulkusuuntaan nähden poikittainen ranka. Puut on pääasiassa karsittu, mutta muutamissa on oksia jäljellä. Rakenne R57 rajautuu noin 5,6 x 3,5 metrin laajuiselle alueelle, mutta rakenne jatkui kaivamattomalle alueelle lännessä. Rakenne muodostui tien suuntaisista vaihtelevan kokoisista puunrungoista. Puiden väleissä oli paikoin havuja. Osa rungoista on karsimattomia. Pääosa rakennusmateriaalista on kuusta, mutta ajoitusnäytteet onnistuttiin ottamaan kierrätetyistä männystä.

Rakenteesta R57 otettiin dendrokronologiset ajoitusnäytteet 10 ja 11. Näytteestä 10 ei saatu tulosta, mutta näyte 11:n uloin säilynyt vuosirengas ajoittuu vuoteen 1423. Puun kaatovuosi on 1463±10.

Kaivausalueen keski- ja itäosaa peitti dokumentointitasoissa 5 ja 6 vaalean hiekan kerros Y43, jonka paksuus vaihteli kahdesta kahteenkymmeneen senttiin. Tutkimusalueen pohjoisreunalla samanaikainen hiekkakerros Y53 oli savisempaa ja tummemman harmaata. Siinä oli myös havunneulasia ja multaa. Dokumentointitasoissa 7 ja 8 tutkimusalueen keski- ja itäosaa peittävät sorastuskerrokset Y60, Y62 ja Y69. Näistä Y60 on ohut 3-5 cm paksu vaaleanruskean hienon hiekan ja soran kerros. Y62 oli 5-7 cm paksu havunneulasten sekainen punaruskean hiekan kerros ja Y69 oli 10-25 cm paksu tummemman soran ja pikkukivien sekainen hiekkakerros. Dokumentointitasossa 9 on länsipään sillan R72 ja eteläreunan tukirakenteen R75 lisäksi esillä kerrokset Y73 ja Y69 sekä kivirakenne R70. Y73 on noin 30 cm paksuinen tiivis, savensekainen hiekkakerros, jonka alta tulee esiin massiivisia puusiltoja peittävä siltti- ja savikerros Y76. Kerros Y69 on puolestaan 10-25 cm paksu karkean tummanruskean hiekan kerros, joka on myös savikerroksen Y76 päällä. Aivan kaivausalueen itäpäädyssä pilkkotti osa massiivisesta siltarakenteesta R81. Dokumentointitasossa 10 sillan R78 länsipäätä peittää siltti- ja savikerros Y76. Silta R85 oli vielä 5-15 cm paksun hiekkakerroksen Y80 alla.

Vasemmalla AKDG3910:235. Sorastus- ja tukirakennekerrokset sekä käyttövaiheiden pinnat näkyvät länsiprofilissa Kuvattu 17.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

7. Modernit häiriöt, kuopat, ojat, rampit ja tekniset leikkaukset

Tutkimusalueella oli vähän moderneja häiriöitä eli tutkimuskohde oli varsin ehjä lukuun ottamatta lokakuussa tehtyä koeojaa. Tutkimusalueen pohjoisreunalla kulkee kaksi valokaapelia matalassa kaivannossa. Kaapelikaivanto ei ole vahingoittanut historiallisia tiekerroksia. Kaivausalueen länsipäästä tuli kaivinkonekuorinnan yhteydessä esille 60 cm halkaisijaltaan oleva betonirengas, joka oli noin 100 cm korkea. Betonirengas tuli esille 55 cm syvyydeltä tien pinnasta. Renkaan oletettiin olevan tiehen upotettu sadevesikaivo, mutta sen sisällä ollut esineistö ajoittaa rakenteen 1940-luvulle. Betonirengas oli upotettu kuoppaan L20, joka oli halkaisijaltaan noin 1,5 metriä. Syvyyttä kuopalla oli 1,6 metriä. Kuoppa oli kaivettu puurakenteen R8 läpi. Alueella oli kaksi muuta melko uutta kuoppaa L18 ja L29. Paalukuoppa L18 löytyi kaivausalueen kaakkoiskulmasta. Se oli halkaisijaltaan noin 70 cm. Se on kaivettu turvekerroksen Y15 läpi, mutta tarkempaa ajoitusta sen ajoituksesta ei voida esittää. Pieni kuoppa L29 tuli esille aivan kaivausalueen eteläreunalta. Suurin osa siitä jäi kaivamattomalle alueelle. Kuoppa L94, joka tuli esille kaivausalueen koillisosasta, oli kooltaan 75 x 30 cm ja muodoltaan soikea. Se oli täyttynyt Y31:llä, joten kuoppa lienee 1600- tai 1700-luvulta. Rakenne R39 peitti kuopan.

Vasemmalla AKDG3910:165 Betonirengas ja L20 R7:n edessä. Kuvattu idästä 17.11.2014. Oikealla AKDG3910:167 Yksikkö 10, rakenne R9, leikkaus 11 sekä rakenne R13, pohjoisesta 17.11.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Tien molemmin puolin löydettiin merkkejä ojista. Tien eteläreunalla havaittiin ojat L11 ja L54. Oja L11 oli noin 30 metriä pitkä ja noin metrin levyinen ja noin 30 cm syvä itä-länsi - suuntainen kaivanto, joka on täyttynyt pääasiassa kerroksilla Y1 ja Y10, joka on ohut turvekerron. Sen alaosaan on muodostunut ohuelti huuhtoutumiskerrosta. Ojassa näyttäisi olevan paikoin kaksoismaannos ja ojan pohjalla on turpeen lisäksi myös soraa. Noin 20 m matkalla ojan pohjalla on rakenne R14. Ojaa rajaavat sen pohjoisreunalla rakenteet R9 ja R13, jotka saattavat liittyä samaan aikahorisonttiin ojan kaivamisen kanssa. Oja ajoittune 1800-luvun käyttövaiheeseen stratigrafian perusteella. Oja L54 oli 21,5 metriä pitkä ja 0,6 metriä leveä. Se oli kaivettu pohjaturpeeseen (Y49) asti ja se rajaa tien eteläreunaa. Oja oli pääosin täytetty rakenteella R38 ja maakerroksella Y48. Ojaa täytti pääosin selkeä savikerros Y48, mutta seassa oli myös hiekkaa ja kiviä. Kaivannon pohjalla oli myös hieman lastuja, tuohta ja risuja. Kaivannon länsipäädystä kuoppa oli osittain täyttynyt hiekalla Y31. Kaivanto jatkui profiiliin sekä idässä että lännessä. Tien pohjoisreunalta tuli esille noin 30 cm leveä oja L33, joka vastaa eteläreunan ojaa L11. Ojasta L33 oli kaivausalueen luoteiskulmassa esillä vain noin 4 metrin pituinen osa. Oja jatkui pohjoisprofiilin alle.

Tien keskeltä dokumentoitiin leikkaus L65, joka muodostuu kahdesta tien suuntaisesta n. 0,5 m leveästä urasta. Eteläinen ura L65A on 3,3 metriä ja pohjoinen L65B on 5,5 metriä pitkä. Urissa havaittiin puurakennetta R66A ja B ja ne olivat täyttyneet yksiköillä Y61 (L65A) ja Y53 (L65B). Painaumien suhde kerrokseen Y43 on hieman epäselvä, mutta niiden täytöt tulivat esiin samasta tasosta kuin Y43. Urat leikkasivat kerroksia Y60, Y61 ja Y62 jatkuen syvimmillään kerrokseen Y73 asti. Urat ovat n. 1,5 m päässä toisistaan, mutta ne eivät missään kohtaa erotu rinnakkain. L65A havaittiin koeojan itäpuolella ja L65B koeojan länsipuolella. Urat saattavat olla syntyneet pyörien aiheuttamina painaumaaurina, joskin ne ovat sellaisiksi melko leveitä.

Tutkimusalueen syvyyden vuoksi sen eteläreunaan jouduttiin jättämään kaksi kulkuramppia. Toinen niistä sijaitsi kaivausalueen keskivaiheilla ja toinen kaakkoiskulmassa. Lisäksi kaivausalueen koilliskulmaan jätettiin noin 8 neliömetrin laajuinen alue, jota ei kaivettu. Lämmitinlaitteen putki tuli tämän kohdan editse sääsuojaan, joten aluetta olisi ollut muutenkin hankala kaivaa.

Vasemmalla AKDG3910:73. Olli Eranti kaivaa tarkistusojaa. Takana näkyy keskiosan kulkuramppi porrastettuna. Kuvattu lännestä. Oikealla AKDG3910:33 Mikko Heikkinen ja Esa Haataja kantavat näytepuuta kaakkoiskulman rampin kautta 9.12.2014. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

Kerrosjärjestyksen selvittämiseksi ja etenemisen ennakoimiseksi tehtiin joitakin pieniä teknisiä leikkauksia ja koepistoja kerrosten läpi. Suurin yksittäinen koekuoppa kaivettiin L20:n pohjoispuolelle. Pohjaturpeeseen Y49 kaivettiin lisäksi kolme tarkistusojaa. Yksi ojista kaivettiin länsiprofiilin edustalle, yksi luoteisnurkan laajennuksen itäreunaan ja yksi kaivausalueen keskiosan eteläreunaan. Tarkistusojilla haluttiin varmistaa, ettei turpeen sisään ole jäänyt vanhempia rakenteita. Turvekerros vaikutti ehjältä ja yhtenäiseltä kaikissa tarkistusojissa.

AKDG3910:199 ja 200. Koekuoppa betonirenkaan pohjoispuolella. Kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut 2.12.2014

8. Dendrokronologiset ajoitusnäytteet

Ajoitusnäytteitä otettiin 60 kappaletta. Näistä lähetettiin 59 kappaletta analysoitaviksi Lundin yliopistoon. Analyysin tekivät Anton Hansson ja Hans Linderson (*Kvartärgeologiska avdelningen, Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2015:72*). Analyysin tulokset ovat kertomuksen liitteenä. Tarkka ajoitustulos saatiin 21 näytteestä. Lisäksi yhdeksästä näytteestä saatiin ajoittumisarvio. 24 näytteestä ei saatu lainkaan tulosta. Kaikki analysoidut näytteet ovat mäntyä. Vuosirenkaiden määrä näytteissä vaihteli 13:n ja 157:n välillä. Ajoitusnäytteitä pyrittiin ottamaan tasaisesti rakenteista ympäri tutkimusaluetta. Näytepuiksi valikoituivat lähinnä etukäteen sopivimmiksi arvioidut puut, joten valinnassa ei tehty eroa mahdollisesti kierrätetyn ja tuoreena käytetyn puun välillä. Kaikki näytepuut pyrittiin dokumentoimaan valokuvaamalla. Näytteenottokohdat on mitattu takymetrillä. Ne on merkitty 1:50 mittakaavaisiin karttoihin. Dendrokronologinen analyysi on radiohiilimenetelmää tarkempi historiallisen ajan kohteiden ajoitusmenetelmä. Menetelmä perustuu puiden vuosilustojen paksuusmittauksista saatuihin kronologisiin sarjoihin, joita vertailemalla analysoitavaan näytteeseen voidaan parhaassa tapauksessa saada puun ikä selvitettyä kaatovuoden tarkkuudella.

9. Tutkimusten tulokset ja jatkotoimenpiteet

Uistesuolla toteutettu kaivaus on laajuudessaan suurin Suomessa tähän asti tehty keskiaikaiseen tieverkostoon kohdistuva arkeologinen tutkimus. Tästä huolimatta vain osa Uistesuolla olevista siltarakenteista saatiin tutkittua, sillä Uistesuon kohdalla puurakenteita saattaa olla säilyneenä jopa 70-80 metrin matkalta. Lisäksi puurakenteita tiedetään säilyneen Uistesuon itäpuolisen pienen kosteikon kohdalla noin 150 metrin päässä nyt tutkitusta alueesta (Kalle Luoto, henk.koht. tiedonanto 26.11.2015 Tampereella).

Vanhin Uistesuon siltarakennusvaihe ajoittunee 1300-luvun viimeiselle neljännekselle. Tällöin kosteimman kohdan päälle on tehty kapulasilta. Viimeistään 30-50 vuotta myöhemmin tämän päälle oli rakennettu toinen, isompi kapulasilta, joka oli säilynyt vain kosteimmassa kohdassa. Koko tutkimusalueen kattanut 1400-luvun alun puusilta oli muilta osin purettu ja siitä oli jäljellä vain tukikehikkoa, jota oli käytetty massiivisen

koko alueen peittäneen tien suuntaisen sillan rakentamisessa 1400-luvun puolivälin jälkeen (R90). Viimeinen massiivinen silta on rakennettu Uistesuon yli ilmeisesti 1500-luvun alkupuolella. Silloissa on käytetty isoja, muualta tuotuja mahdollisesti jopa 50-100 vuotta muussa käytössä olleita puolitettuja runkoja, lankkuja ja hirsii. 1500-luvun alkupuolen sillanrakennus saattaa liittyä Kustaa Vaasan pyrkimykseen kunnostaa valtakunnan tieverkkoa 1540-luvulta alkaen. Uistesuon sillat peitettiin savella ja tie muutettiin soratieksi koko suon ylittävältä osalta 1600-luvun alkupuolella. Tähän saattoi vaikuttaa Kustaa II Adolfin määräys ja ohjeistus teiden kunnossapidosta. Tällöin tietä myös levennettiin 3,5 metristä lähes 6-metriseksi.

Nyt toteutetuissa tutkimuksissa saatiin ensimmäistä kertaa konkreettisia todisteita Suuren Rantatien ajoittumisesta 1300-luvulle sekä löydettiin hyvin säilyneistä massiivisia suosiltoja, jotka rakenneosta ajoittuvat 1400- ja 1500-luvuille. Hieman vastaavaa suosiltakohdetta on tutkittu Lapinjärven Långbromossenilla 1996 (ks. Marja Sipilän tutkimuskertomus Kulttuuriympäristön rekisteriportaalin <http://kulttuuriymparisto.nba.fi> Kulttuuriympäristön tutkimusraportit –palvelusta). Lapinjärven silta liittyy paikalliseen kirkkotiehen ja se ajoittuu 1500-luvulle.

Suuren Rantatien ja muun keskiaikaisen maantieverkoston alueella on kymmenittäin Uistesuota vastaavia kohteita. Joulukuussa 2015 tehdyn arkistoselvityksen perusteella Suureen Rantatiehen liittyviä mahdollisia suosiltakohteita on 14 jo pelkästään Pyhtään Ahvenkosken ja Vaalimaan välillä. Arkistoselvitys tulisi tehdä myös Turun ja Pyhtään väliseltä tieosuudelta sekä muilta keskiaikaiseen tieverkkoon kuuluvien teiden osalta tiestöön liittyvän arkeologisen tutkimuspotentiaalinen selvittämiseksi. Museoviraston nykyisen linjauksen mukaan vain käytöstä poistuneet vanhojen merkittävien teiden osat ovat suojeltuja kiinteinä muinaisjäännöksinä. Suojelutyössä tulisikin jatkossa kiinnittää enemmän huomiota myös käytössä olevaan vanhimpaan tieverkkoon ja etenkin kohtiin, joissa tie ylittää suon tai muun kosteikon.

10. Suureen Rantatiehen liittyvää kirjallisuutta

Gardberg, C.G ja Dahl, Kai 1991: *Kuninkaan tie*. Otava.

Härö, Mikko 1983: *Espoon historiallinen tieverkko*. Arkisto- ja kirjallisuusselvitys. Espoon museo 1983.

Härö, Mikko 1993: *Läntisen Uudenmaan rakennusten ja maiseman kulttuurihistoriallinen inventointi*. Läntisen Uudenmaan seutukaavaliitto 1993.

Kymenlaakson rakennuskulttuuri. Kymenlaakson seutukaavaliiton julkaisu A 26 1992.

Mauranen, Tapani (toim.) 1999: *Maata, jäätä, kulkijoita*. Tiet, liikenne ja yhteiskunta ennen vuotta 1860. Tielaitos.

Salminen, Tapio 1992: *Suuren Rantatien inventointi, yhteenvetoraportti*. Tiemuseon raportteja 1/1992. Tielaitos, Tiehallitus. Tampere.

Salminen, Tapio 1993: *Suuri Rantatie*. Tielaitos. Helsinki.

Suhonen, Veli-Pekka 2009: Vantaan vanhojen teiden inventointi vuonna 2007. *Kentältä poimittua 7*. Kirjoitelmia arkeologian alalta. Museoviraston arkeologia osaston julkaisuja N:o 12.

Sälejoki-Hiekkänen, Leena (toim.) 1986: *Tie yhdistää*. Tiemuseo.

Vakkilainen, Matti 1982: *Vanhoilla valtateillä*. Kruununteiden ja kansanpolkujen vuosisataisia vaiheita. Helsinki.

Viertola, Juhani 1974: Yleiset tiet Ruotsin vallan aikana. *Suomen teiden historia I*. Tie- ja vesirakennushallitus. Suomen tieyhdistys. Helsinki.

Painamattomat lähteet:

Tutkimuskertomukset Museoviraston arkistossa ja Kulttuuriympäristön rekisteriportaalin <http://kulttuuriymparisto.nba.fi> Kulttuuriympäristön tutkimusraportit –palvelussa

Kartta-aineistoja:

Senaatin kartat: Arkistolaitoksen Karttapohjainen aineistohaku http://digi.narc.fi/karttapohjainen_aineisto/

11. Kuvaluettelo

Kaikki kuvat Vesa Laulumaa, Arkeologiset kenttäpalvelut

- AKDG3910:1 Työkuva. Yhteiskuva. Edessä vasemmalta Olli Eranti, Tuija Väisänen, Hilma Forsberg, Stiina Tuppurainen. Takana vas. Vesa Laulumaa, Esa Mikkola, Esa Haataja, Enni Lappela, Jouni Väänänen, Mikko Heikkilä, Iida Heikkari, Paula Kouki ja Petri Suomala. Kuvattu idästä 17.12.2014
- AKDG3910:2 Työkuva. Vasemmalta oikealle Hilma Forsberg, Paula Kouki, Petri Suomala, Jouni Väänänen, Tuija Väisänen, Olli Eranti ja Mikko Heikkinen. Kuvattu idästä 17.11.2014
- AKDG3910:3 Työkuva. Vasemmalta oikealle Petri Suomala, Tuija Väisänen, Olli Eranti, Paula Kouki, Jouni Väänänen ja Mikko Heikkinen. Kuvattu idästä 18.11.2014
- AKDG3910:4 Työkuva. Petri Suomala ja Olli Eranti. Kuvattu pohjoisesta 19.11.2014
- AKDG3910:5 Työkuva. Vasemmalta oikealle Hilma Forsberg, Petri Suomala, Stiina Tuppurainen, Olli Eranti, Mikko Heikkinen, Tuija Väisänen, Esa Haataja ja Jouni Väänänen. Kuvattu idästä 19.11.2014
- AKDG3910:6 Työkuva. Olli Eranti, Esa Haataja, Mikko Heikkinen ja Jouni Väänänen. Kuvattu idästä 19.11.2014
- AKDG3910:7 Työkuva. Etualalla Mikko Heikkinen, Olli Eranti ja Tuija Väisänen. Keskivaiheilla Jouni Väänänen, Stiina Tuppurainen ja Paula Kouki. Taustalla Enni Lappela ja Petri Suomala. Kuvattu lännestä 19.11.2014.
- AKDG3910:8 Työkuva. Vasemmalta oikealle Mikko Heikkinen, Tuija Väisänen, Olli Eranti, Esa Haataja, Paula Kouki, Stiina Tuppurainen ja Jouni Väänänen. Kuvattu kaakosta 19.11.2014.
- AKDG3910:9 Työkuva. Kaivausalueen eteläreunaa kaivamassa Iida Heikkari, Jouni Väänänen, Enni Lappela, Mikko Heikkinen, Paula Kouki, Petri Suomala, Tuija Väisänen ja Esa Haataja. Kuvattu idästä 1.12.2014
- AKDG3910:10 Työkuva. Kuvassa Tuija Väisänen, Esa Mikkola ja Paula Kouki. Kuvattu koillisesta 1.12.2014
- AKDG3910:11 Työkuva. Ely-keskuksen vierailu. Kuvassa vasemmalta oikealle Hilma Forsberg, Enni Lappela, Esa Mikkola, Juha Laamanen, Marianna Niukkanen, Petri Halinen, Jouni Väänänen, Iida Heikkari ja Stiina Tuppurainen. Kuvattu lounaasta 3.12.2014
- AKDG3910:12 Työkuva. Työkuva. Ely-keskuksen vierailu. Kuvassa vasemmalta oikealle Tuija Väisänen, Petri Halinen, Marianna Niukkanen, Juha Laamanen ja Jouni Väänänen. Kuvattu lounaasta 3.12.2014,
- AKDG3910:13 Työkuva. Kaivausalueen länsipäässä sijaitsevaa ja mahdollisesti 1500-luvun alkuun ajoittuvaa suosiltaa R72 kaivamassa esille Mikko Heikkinen, Stiina Tuppurainen, Jouni Väänänen ja Enni Lappela. Kuvattu etelästä 4.12.2014
- AKDG3910:14 Työkuva. Jouni Väänänen kantaa puuta. Esa Haataja, Iida Heikkari, Stiina Tuppurainen, Hilma Forsberg ja Petri Suomala kaivavat. Tuija Väisänen mittausedokumentoi. Kuvattu eteläkaakosta. 26.11.2014
- AKDG3910:15 Työkuva. Työkuva. Petri Suomala ja Esa Haataja nostamassa näytteettöpuuta, Stiina Tuppurainen ja Jouni Väänänen palaamassa kaivamaan. Tuija Väisänen mittausedokumentoi ja Iida Heikkari avustaa. Kaivausalueella Pyry-koira. Kuvattu eteläkaakosta. 26.11.2014
- KDG3910:16 Työkuva. Esa Haataja sahaa Dendrokronologinen ajoitusnäytettä. Iida Heikkari ja Petri Suomala avustavat. Tuija Väisänen mittaa taustalla. Suojateltan kaakkoisnurkassa Paula Kouki ja hänen koiransa Pyry. Kuvattu lännestä 26.11.2014

AKDG3910:17	Työkuva. Kuvattu ylhäältä 28.11.2014
AKDG3910:18	Työkuva. Eteläreunan tukirakennetta puretaan. Kuvattu kaakosta 1.12.2014
AKDG3910:19	Työkuva. Stiina Tuppurainen, Hilma Forsberg ja Iida Heikkari. Kuvattu etelästä 1.12.2014
AKDG3910:20	Työkuva. Iida Heikkari rankassa rae- ja lumikuurossa suojateltan ulkopuolella. Kuvattu 1.12.2014
AKDG3910:21	Työkuva. Polttomoottoripumppu. Kuvattu 1.12.2014
AKDG3910:22	Työkuva. Pumppaaminen käynnissä. Letkun varressa Esa Haataja ja vettä kauhomassa Petri Suomala. Kuvattu kaakosta 2.12.2014
AKDG3910:23	Työkuva. Jouni Väänänen, Tuija Väisänen ja Iida Heikkari. Kuvattu lännestä 2.12.2014
AKDG3910:24	Työkuva. Enni Lappela ja Hilma Forsberg kaivavat. Kuvattu kaakosta 2.12.2014
AKDG3910:25	Työkuva. Tuija Väisänen, Paula Kouki, Mikko Heikkinen, Stiina Tuppurainen, Hilma Forsberg ja Jouni Väänänen. Kuvattu kaakosta 3.12.2014
AKDG3910:26	Työkuva. Länsipääsyn kaivamista. Kuvattu idästä 3.12.2014
AKDG3910:27	Työkuva. Länsipäädyn dokumentointia. Latan varressa kaivausjohtaja Esa Mikkola. Kuvattu idästä 3.12.2014.
AKDG3910:28	Työkuva. Stiina Tuppurainen pumppaa vettä rakenteen R72 päältä. Kuvattu lännestä 4.12.2014
AKDG3910:29	Työkuva. Tuija Väisänen dokumentoi ja Esa Haataja katkaisee puuta kirveellä. Kuvassa myös Nuutti-koira (25.5.2002-19.9.2015). Kuvattu pohjoisesta 4.12.2014
AKDG3910:30	Työkuva. Petri Suomala, Stiina Tuppurainen ja Enni Lappela. Kuvattu idästä 8.12.2014
AKDG3910:31	Työkuva. Kuvattu idästä 8.12.2014
AKDG3910:32	Työkuva. Tuija Väisänen mittaa ja Esa Haataja lakaisee sillan R72 kantta. Koillisesta 8.12.2014
AKDG3910:33	Työkuva. Mikko Heikkinen ja Esa Haataja kantavat raskasta puuta. Koillisesta 9.12.2014
AKDG3910:34	Työkuva. Kuvattu idästä 10.12.2014
AKDG3910:35	Työkuva. Stiina Tuppurainen, Petri Suomala, Hilma Forsberg ja Iida Heikkari poistavat suosillan R78 päällä ollutta savikerrosta Y76. Kuvattu lännestä 12.12.2014
AKDG3910:36	Työkuva. Kuten AKDG3910:35.
AKDG3910:37	Työkuva. Tuija Väisänen mittaa. Kuvattu pohjoisesta 12.12.2014
AKDG3910:38	Työkuva. Työkuva. Kuten AKDG3910:35.
AKDG3910:39	Työkuva. Esa Mikkola seuraa kun Stiina Tuppurainen, Hilma Forsberg ja Iida Heikkari poistavat suosillan R78 päällä ollutta savikerrosta Y76. Kuvattu lännestä 12.12.2014
AKDG3910:40	Työkuva. Stiina Tuppurainen, Hilma Forsberg ja Iida Heikkari poistavat suosillan R78 päällä ollutta savikerrosta Y76. Taustalla Jouni Väänänen ja Esa Haataja nostavat mudasta sillan R85 kansipuuta. Kuvattu lännestä 12.12.2014
AKDG3910:41	Työkuva. Työkuva. Stiina Tuppurainen, Petri Suomala, Hilma Forsberg ja Iida Heikkari poistavat suosillan R78 päällä ollutta savikerrosta Y76. Taustalla Jouni Väänänen ja Esa Haataja nostavat sillan R85 kansipuuta. Tuija Väisänen mittaa takymetrillä. Kuvattu lännestä 12.12.2014
AKDG3910:42	Työkuva. Kaivauksen henkilökuntaa R87:n päällä. Kuvattu suoraan ylhäältä 12.12.2014
AKDG3910:43	Työkuva. Kaivauksen henkilökuntaa R87:n päällä. Kuvattu suoraan ylhäältä Kuvattu 12.12.2014
AKDG3910:44	Työkuva. Uistesuon vanhinta tukikehikkoa R90 ja vanhinta suosiltaa R93 kaivetaan esille. Kuvattu luoteesta 17.12.2014

AKDG3910:45	Työkuva. Yön aikana nousutta vettä poistetaan kaivausalueen länsipäästä. Kuvattu lännestä 15.12.2014
AKDG3910:46	Työkuva. Hilma Forsberg, Petri Suomala, Jouni Väänänen, Esa Haataja, Olli Eranti ja Tuija Väisänen. Kuvattu idästä 15.12.2014
AKDG3910:47	Työkuva. Olli Eranti sahaa dendrokronologista ajoitusnäytettä 15.12.2014.
AKDG3910:48	Työkuva. Kapulasiltaa R87 kaivetaan esille. Kuvattu etelästä 16.12.2014
AKDG3910:49	Työkuva. Alinta tukikehikkoa R90 kaivetaan esille. Kuvattu lounaasta 16.12.2014
AKDG3910:50	Työkuva. Yhden puun nostoon tarvittiin välillä puolet kaivajista. Kuvattu idästä 16.12.2014
AKDG3910:51	Työkuva. Kapulasillan R87 mittausdokumentointia ja purkamista. Kuvattu lounaasta 16.12.2015
AKDG3910:52	Työkuva. Kapulasillan R87 mittausdokumentointia ja purkamista. Kuvattu lännestä 16.12.2015
AKDG3910:53	Työkuva. Kapulasillan R87 mittausdokumentointia ja purkamista. Kuvattu lounaasta 16.12.2015
AKDG3910:54	Työkuva. Jouni Väänänen ja Petri Suomala puhdistavat länsiprofiilia. Kuvattu etelästä 18.12.2014
AKDG3910:55	Työkuva. Kapulasillan R87 mittausdokumentointia ja purkamista. Kuvattu lännestä 16.12.2015
AKDG3910:56	Työkuva. Tukikehikon R90 mittausdokumentointia ja kaivamista. Kuvattu lounaasta 18.12.2015
AKDG3910:57	Työkuva. Tukikehikon R90 kaivamista ja länsiprofiilin puhdistamista. Kuvattu pohjoisesta 18.12.2014
AKDG3910:58	Työkuva. Esa Mikkola testaa maaperäkairalla löytyykö lisää puita kapulasillan R87 alta. Vieressä Tuija Väisänen. Kuvattu lännestä 16.12.2014
AKDG3910:59	Työkuva. Rakennetta purkamassa lida Heikkari, Mikko Heikkinen ja Jouni Väänänen. Kuvattu lännestä 16.12.2014
AKDG3910:60	Työkuva. Olli Eranti kaivaa 16.12.2014
AKDG3910:61	Työkuva. Hilma Fosberg ja Enni Lappela nostamassa kapulasillan R87 puuta. Kuvattu idästä 17.12.2014
AKDG3910:62	Työkuva. Tuija Väisänen määrittää kerrosyksikön rajoja ja Hilma Forsberg, Esa Haataja ja Petri Suomala seuraavat. Kuvattu kaakosta 17.11.2014
AKDG3910:63	Työkuva. Eteläreunan tulirakennetta R75 purkamassa Olli Eranti ja Jouni Väänänen. Muut purkavat rakennetta R90. Kuvattu kaakosta 17.12.2014
AKDG3910:64	Työkuva. Pohjoisprofiilia puhdistamassa Paula Kouki, Petri Suomala, Enni Lappela ja Hilma Forsberg. Esa Haataja, Olli Eranti, lida Heikkari ja Jouni Väänänen muissa puuhissa. Kuvattu pohjoisesta 17.12.2014
AKDG3910:65	Työkuva. Puuta poistetaan kaivausalueelta. Kuvattu idästä 16.12.2014
AKDG3910:66	Työkuva. Pohjoisprofiilia puhdistamassa Paula Kouki, Petri Suomala, Enni Lappela ja Hilma Forsberg. Kuvattu idästä 17.12.2014
AKDG3910:67	Työkuva. Tuija Väisänen mittaa pohjoisprofiilin edessä. Kuvattu idästä 17.12.2014
AKDG3910:68	Työkuva. Mikko Heikkinen puhdistaa pohjoisprofiilia. Kuvattu idästä 17.12.2014
AKDG3910:69	Työkuva. Esa Haataja (vas) ja Olli Eranti 17.12.2014
AKDG3910:70	Työkuva. Profiilin puhdistusta. Kuvattu lännestä 17.12.2014
AKDG3910:71	Työkuva. Profiilin puhdistusta. Kuvattu lännestä 17.12.2014
AKDG3910:72	Työkuva. Kaivauksenjohtaja Esa Mikkola valvoo kaivausta 17.12.2014
AKDG3910:73	Työkuva. Olli Eranti kaivaa tarkastusojia. Kuvattu 17.12.2014
AKDG3910:74	Työkuva. Kaivausvälineet pakattiin 18.12.2014
AKDG3910:75	Työkuva. Kaivausvälineet pakattiin 18.12.2014
AKDG3910:76	Esinekuva. Tuohivirsu nro 1.

AKDG3910:77	Esinekuva. Käyrä puuesine.
AKDG3910:78	Esinekuva. Tuohivirsu nro 2 in situ.
AKDG3910:79	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 1
AKDG3910:80	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 2
AKDG3910:81	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 3
AKDG3910:82	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 2 edessä ja ajoitusnäyte 3
AKDG3910:83	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 4
AKDG3910:84	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 4
AKDG3910:85	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 5
AKDG3910:86	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 5
AKDG3910:87	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 6
AKDG3910:88	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 7
AKDG3910:89	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 6 ja 7 (vasemmalla)
AKDG3910:90	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 8
AKDG3910:91	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 8
AKDG3910:92	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 9
AKDG3910:93	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 9
AKDG3910:94	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 10 ja 11 (takana)
AKDG3910:95	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 12
AKDG3910:96	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 13
AKDG3910:97	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 12 ja 13 (vasemmalla)
AKDG3910:98	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 14
AKDG3910:99	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 14
AKDG3910:100	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 16
AKDG3910:101	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 16
AKDG3910:102	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 17
AKDG3910:103	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 17
AKDG3910:104	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 18
AKDG3910:105	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 18
AKDG3910:106	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 19
AKDG3910:107	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 19
AKDG3910:108	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 20
AKDG3910:109	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 20
AKDG3910:110	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 21-25 oikealta vasemmalle.
AKDG3910:111	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 26
AKDG3910:112	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 27-29 ylhäältä alas.
AKDG3910:113	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 30
AKDG3910:114	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 30
AKDG3910:115	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 31
AKDG3910:116	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 31
AKDG3910:117	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 32
AKDG3910:118	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 32
AKDG3910:119	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 33
AKDG3910:120	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 33
AKDG3910:121	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 34
AKDG3910:122	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 34
AKDG3910:123	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 35
AKDG3910:124	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 35
AKDG3910:125	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 36
AKDG3910:126	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 36
AKDG3910:127	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 37
AKDG3910:128	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 37
AKDG3910:129	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 38

AKDG3910:130	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 39
AKDG3910:131	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 38 ja 39 (oikealla)
AKDG3910:132	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 40
AKDG3910:133	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 40
AKDG3910:134	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 41 ja 42 (alempi)
AKDG3910:135	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 41 ja 42 (alempi)
AKDG3910:136	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 43
AKDG3910:137	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 43
AKDG3910:138	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 44
AKDG3910:139	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 44
AKDG3910:140	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 45
AKDG3910:141	Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 44 ja 45 (oikealla).
AKDG3910:142	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 46
AKDG3910:143	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 46
AKDG3910:144	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 47
AKDG3910:145	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 47
AKDG3910:146	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 48
AKDG3910:147	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 48
AKDG3910:148	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 49
AKDG3910:149	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 49
AKDG3910:150	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 50
AKDG3910:151	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 51
AKDG3910:152	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 52
AKDG3910:153	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 54
AKDG3910:154	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 55
AKDG3910:155	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 56
AKDG3910:156	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 57
AKDG3910:157	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 57
AKDG3910:158	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 58
AKDG3910:159	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 58
AKDG3910:160	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 59
AKDG3910:161	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 59
AKDG3910:162	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 53
AKDG3910:163	Dendrokronologinen ajoitusnäyte 53
AKDG3910:164	Rakenne 3, idästä.
AKDG3910:165	Rakenne 7, idästä.
AKDG3910:166	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, pohjoisesta
AKDG3910:167	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, pohjoisesta
AKDG3910:168	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, pohjoisesta
AKDG3910:169	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, pohjoisesta
AKDG3910:170	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, etelästä
AKDG3910:171	Yksikkö 10, rakenne 9, leikkaus 11 ja 12 sekä rakenne 13, myös alempi puu paljastunut pohjoisesta
AKDG3910:172	Yksikkö 10, rakenne 9 ja leikkaus 11, pohjoisesta.
AKDG3910:173	Yksikkö 10 ja rakenne 13, pohjoisesta.
AKDG3910:174	Turvemöykkyjä eteläprofiilin tuntumassa, lännestä
AKDG3910:175	Turvemöykkyjä eteläprofiilin tuntumassa, idästä
AKDG3910:176	Rakenne 17, pohjoisesta
AKDG3910:177	Rakenteet 22,23 ja 24, etelästä.
AKDG3910:178	Rakenteet 22,23 ja 24 yksityiskohta, pohjoisesta.
AKDG3910:179	Rakenne 13, yksikkö 15, pohjoisesta.
AKDG3910:180	Rakenne 8, kirveen jäljet rangoissa, etelästä.
AKDG3910:181	Rakenne 34, etelästä.

AKDG3910:182	Rakenne 35, etelästä.
AKDG3910:183	Rakenne 13, etelästä.
AKDG3910:184	Yleiskuva alueesta länsipäästä itään.
AKDG3910:185	Kuvia länsipäästä, rakenne 8
AKDG3910:186	Yksikkö rakenne 31, 19 kivet ja rakenne 8
AKDG3910:187	Rakenne 8 ja 81 ja 39 kuopassa 94
AKDG3910:188	Rakenne 8
AKDG3910:189	Rakenne 42, pohjoisesta.
AKDG3910:190	Rakenne 39, etelästä.
AKDG3910:191	Rakenne 50, yksikkö 43, lännestä.
AKDG3910:192	Yksikkö 43, rakenne 38, yksikkö 48 ja 49 sekä rakenne 52.
AKDG3910:193	Yksikkö 43, rakenne 19, rakenne 8 ja yksikkö 53.
AKDG3910:194	Leikkaus 54, yksiköt 48 ja 49, lännestä.
AKDG3910:195	Yksiköt 43 ja 53 sekä rakenne 56, pohjoisesta.
AKDG3910:196	Rakenteet 8, 52 ja 53, pohjoisesta.
AKDG3910:197	Rakenne 50, pohjoisesta.
AKDG3910:198	Rakenne 57, lännestä.
AKDG3910:199	Koemonttu kaivon vieressä.
AKDG3910:200	Koemonttu kaivon vieressä
AKDG3910:201	Rakenne 56, lännestä
AKDG3910:202	Rakennetta 56 länsipäässä
AKDG3910:203	Rakenne 56 ylhäältä kahdessa osassa
AKDG3910:204	Rakenne 56 ylhäältä kahdessa osassa
AKDG3910:205	Rakenteet 41 ja 63, etelästä.
AKDG3910:206	Rakenteet 52 ja 38, etelästä
AKDG3910:207	Puupaalu
AKDG3910:208	Rakenne 56, puutappi 56b, pohjoisesta.
AKDG3910:209	Rakenne 72, lännestä
AKDG3910:210	Savella silattuja lankkuja, idästä.
AKDG3910:211	Rakenne 70, etelästä
AKDG3910:212	Rakenne 70, etelästä
AKDG3910:213	Itäpään rakennetta 52, etelästä.
AKDG3910:214	Rakenne 79, lovetut hirsien päät, pohjoisesta ja idästä
AKDG3910:215	Poikki puut länsireunassa lankkujen alla.
AKDG3910:216	Poikki puut länsireunassa lankkujen alla.
AKDG3910:217	Itäpään rakenne 52, lännestä.
AKDG3910:218	Rakenne 72, lankkusilta, lännestä.
AKDG3910:219	Rakenne 72, lankkusilta, lännestä.
AKDG3910:220	Rakenne 72 etualalla ja kaivausalue, jolla savella silattuja hirsii, lännestä.
AKDG3910:221	Rakenteet 79, 75 ja 41, etelästä. Pitkä rakenne eteläisivulla, kuvattu ylhäältä kahdessa osassa. Ei ehkä voi yhdistää, koska laajakulmalla kuvattu
AKDG3910:222	Rakenteet 79, 75 ja 41, etelästä. Pitkä rakenne eteläisivulla, kuvattu ylhäältä kahdessa osassa. Ei ehkä voi yhdistää, koska laajakulmalla kuvattu
AKDG3910:223	Rakenne 78, yksikkö 80 (savi), lännestä
AKDG3910:224	Etelälaita rakenteet 43, 75 ja 41.
AKDG3910:225	Etelälaita rakenteet 43, 75 ja 41.
AKDG3910:226	Silta, rakenne 85
AKDG3910:227	Silta, rakenne 85
AKDG3910:228	Silta, rakenne 85
AKDG3910:229	Rakenne 81 ylhäältä.
AKDG3910:230	Rakenne 81 ylhäältä.
AKDG3910:231	Rakenne 81 ylhäältä.
AKDG3910:232	Rakenne 90 ylhäältä.

AKDG3910:233	Rakenteet 87-89 ja 85 lännestä.
AKDG3910:234	Rakennetta 90, paljastui myöhemmin kuin muut.
AKDG3910:235	Länsiprofiili, idästä.
AKDG3910:236	Rakenne 72. Lovin lankun alaosassa, pohjoisesta
AKDG3910:237	Rakenne 72. Lovin lankun alaosassa, pohjoisesta
AKDG3910:238	Rakenne 72. Lovi lankun alaosassa, pohjoisesta.
AKDG3910:239	Rakenne 72, lovi hirressä. Pohjoisesta.
AKDG3910:240	Rakenne 72. Kaksi lovea n. 30 cm etäisyydellä toisistaan lankun alaosassa, lankku katkaistu toisen kohdalta, pohjoisesta.
AKDG3910:241	Rakenne 78, lovia hirsissä. Kaakosta.
AKDG3910:242	Rakenne 78, lovia hirsissä.
AKDG3910:243	Rakenne 78, lovia hirsissä.
AKDG3910:244	Rakenne 81, tappi ja lovia, idästä.
AKDG3910:245	Rakenne 78, lovia hirsissä.
AKDG3910:246	Rakenne 78, lovia hirsissä.
AKDG3910:247	Rakenne 78b poikki puu
AKDG3910:248	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:249	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:250	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:251	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:252	Rakenne 81. Lovi hirressä.
AKDG3910:253	Rakenne 81. Lovi hirressä.
AKDG3910:254	Rakenne 81. Lovi hirressä.
AKDG3910:255	Rakenne 81. Lovi hirressä.
AKDG3910:256	Rakenne 81. Lovet hirren päissä.
AKDG3910:257	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:258	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:259	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:260	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:261	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:262	Rakenne 81, tappi hirressä.
AKDG3910:263	Rakenne 81, tappi hirressä.
AKDG3910:264	Rakenne 81, tappi hirressä.
AKDG3910:265	Rakenne 81, tappi hirressä.
AKDG3910:266	Rakenne 81, tappi hirressä.
AKDG3910:267	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:268	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:269	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:270	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:271	Rakenne 81, lovia hirsissä.
AKDG3910:272	Rakenne 87, lovi hirressä. Kuvattu sahauspaikalla.
AKDG3910:273	Rakenne 93, lovia hirsissä, sama hirsi.
AKDG3910:274	Rakenne 93, lovia hirsissä, sama hirsi.
AKDG3910:275	Rakenne 92, lovia hirressä, kaakosta ja lännestä, sama hirsi.
AKDG3910:276	Rakenne 92, lovia hirressä, kaakosta ja lännestä, sama hirsi.
AKDG3910:277	Rakenne 81, lovi hirressä, etelästä
AKDG3910:278	Rakenne 90, lovia hirsissä.
AKDG3910:279	Rakenne 90, lovia hirsissä.
AKDG3910:280	Ihmehässäkkä, rakenne 90.
AKDG3910:281	Ihmehässäkkä, rakenne 90.
AKDG3910:282	Puukiilat, rakenne 90.
AKDG3910:283	Puukiilat, rakenne 90.
AKDG3910:284	Rakenne 93, lovia puissa, puut käännetty rinnakkain.

AKDG3910:285	Rakenne 93, lovia puissa, puut käännetty rinnakkain.
AKDG3910:286	Rakenne 87 ja/tai 93, kaksi puukiilaa/paalua
AKDG3910:287	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:288	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:289	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:290	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:291	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:292	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:293	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:294	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:295	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:296	Rakenne 81 lovia hirressä.
AKDG3910:297	Työvälineitä.
AKDG3910:298	Teltoa aamunkoitteessa
AKDG3910:299	Teltoa sisältä
AKDG3910:300	Teltoa ulkoa
AKDG3910:301	Työmaakopit
AKDG3910:302	Generaattori ja lämmitin
AKDG3910:303	Teltoa sisältä
AKDG3910:304	Teltoa ulkoa
AKDG3910:305	Lämmityslaitteen putki

12. Rakenneluettelo

Rakenne R2

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: alueen länsipääty, länsiprofiilissa

Koko: leveys 6,6 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: kaivinkone, lapio

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku, pyöröpuu

Rakennusmateriaalin koko: pyöröpuut, halkaisija 11-16 cm ja lankut noin 12x6 cm leveitä

Rakennustekniikka: veistetty

Tulkinta: silta

Kuvaus: Huonokuntoinen siltarakenne. Nuorin tien rakenteista. Rakenne koostui tiehen nähden poikittaisista huonokuntoisista lankun jäänteistä sekä niiden alla olleista tien suuntaisista pyöreistä tukipuista. Rakennetta ei kaivettu kokonaan esiin, vaan se jatkui kaivausalueen länsiprofiiliin. Esille tuli vain rakenteen itäpääty noin 1 m pituudelta. Tukipuut olivat kuorittuja pyöreitä puita ja ne olivat pareittain, kaksi järeintä (halkaisija 16 cm) keskellä ja hieman ohuempia (halkaisija noin 12-14 cm) lähellä reunoja. Rakenteen keskikohta oli selvästi muuta rakennetta korkeammalla (noin 30 cm tien nykyisen pinnan alapuolella) ja rakenteen reunat painuneet/romahtaneet selvästi alemmas (noin 1 m tien pinnasta). Siltalankut jatkuivat sekä pohjoiseen että etelään pyöreiden tukipuiden yli noin 1 m verran. Koko rakenne oli kerroksessa Y1.

Ajoitusarvio: 1900-luvun alkupuoli

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Löydöt: -
Kartat:
Näytteet: -

Rakenne R3

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: alueen länsipääty

Koko: 2,5 x 0,5 m

Suunta: itä-länsi?

Kaivaustapa: kaivinkone, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. noin 250 cm, halkaisija 1-3 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Huonokuntoisia, pohjois-etelä - suuntaisia puiden jäännöksiä. Puut vaikuttivat pääosassa rangoilta, mutta osa on voinut olla myös lautoja tai lankkuja. Rakenne oli noin 2,5 m pitkä ja 0,5 m leveä. Rakenne oli siltarakenne R2 alapuolella, mutta keskellä kerrosta Y1, joten suoraa kontaktia niillä ei ollut. Rakenne saattaa olla samaa kuin rakenne R4.

Ajoitusarvio: 1900-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön: Y1

Liittyy rakenteeseen: R4? ja R5?

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R4

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: alueen länsiosa

Koko: 170 x 10 cm

Suunta: pohjoinen-etelä?

Kaivaustapa: kaivinkone, lapio

Rakennusmateriaalin koko: noin 170 x 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien perustustukirakenne

Kuvaus: Useaan osaan hajonnutta puuta, joka on peräisin 1-2 puusta. Rakenne oli epämääräinen ja saattanut hajota kuoppaa L20 kaivettaessa. Puut ovat joka tapauksessa olleet poikittain tiehen nähden (pohjois-etelä - suuntaisia). rakenne voi olla osa samaa kuin rakenne R3 ja/tai R5. Rakenne oli yksikön Y1 sisällä.

Ajoitusarvio: 1900-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön: Y1

Liittyy rakenteeseen: R3? ja R5?

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R5**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** alueen länsiosa**Koko:** noin 3,9 x 2,3 m**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** kaivinkone, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pit. 150-240 cm, halkaisija 4-10 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** tien tukirakenne

Kuvaus: Ohuista puunrangoista muodostuva rakenne. Rangat ovat poikittain tiehen nähden pohjois-etelä - suuntaisia. Puut olivat kuorimattomia puunrankoja, tunnistettavilta osin mäntyä ja koivua. Osa puista oli yhtenäisiä, osa katkenneita ja päädyistään maatuneita. Rakenne oli selvästi painunut eteläreunasta. Rakenne jäi kaivannon L20 molemmille puolille. Kaivanto on rikkonut rakennetta (yläosissa kaivannon raja ei erottunut kauttaaltaan selkeästi) ja kaivantoa oli peitetty osin myös kohdalla olleilla puilla. Rakenne saattaa olla sama kuin rakenteet R3 ja/tai R4. R3 on samankaltainen ja jotakuinkin samalla tasolla, mutta suoraa yhteyttä näillä ei ole. Rakenne R4 on hieman R5 päällä, mutta on saattanut sekoittua L20 kaivamisen yhteydessä. Rakenne on kerroksessa Y1.

Ajoitusarvio: 1900-luku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön: Y1

Liittyy rakenteeseen: R3?, R4?

Löydöt: -**Kartat:****Näytteet:** -**Rakenne R6****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** alueen keskivaiheilla**Koko:** noin 2,4 x 1,6 m laajuinen**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** kaivinkone, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pit. noin 180 cm ja 250 cm, halkaisija 7-8 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** tien tukirakenne

Kuvaus: Kaksi tien suuntaista (itä-länsi - suuntaista) pitkittäistä puunrankaa, jotka ovat noin 1,5 m etäisyydellä toisistaan. Molempien puiden itäpääty oli selvästi viistoon katkaistu. Ei ole täysin varmaa, että puut ovat alkuperäisillä paikoillaan, mutta ne kuulunevat kuitenkin tien nuorempien osien kunnossapitoon ja tukemiseen. Rakenne on kerroksessa Y1.

Ajoitusarvio: 1900-luku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön: Y1

Löydöt: -**Kartat:**

Näytteet: -

Rakenne R7

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: alueen länsiosa

Koko: noin 1,5 x 1 m

Suunta: pohjois-etelä

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 20-70 cm, paksuus 2-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Huonosti säilyneitä puunjäänteitä, rankoja mahdollisesti muutama laudan jääne. Yhden puun pinnalla näkyi kaarnaa ja se oli tunnistettavissa männyksi. Puut olivat pohjois-etelä - suuntaisia. Ne olivat kerroksessa Y1 ja painuivat eteläreunassa selvästi keskikohtaa syvemmälle. Rakenne saattaa olla osittain kaivannon L20 hajottama. Rakenteen eteläpuolella ja hieman syvemmällä havaittiin laudan jäänteitä, jotka tulkittiin ensin osaksi rakennetta, mutta ne huomattiin myöhemmin osaksi eri rakennetta ja ne dokumentoitiin osana rakennetta R22.

Ajoitusarvio: 1900-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R5

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön: Y1

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Rakenne R8

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: koko alue

Koko: noin 30 x 5,5 m havaitulta osin

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 50-400 cm, halkaisija 1-25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien perustus- ja tukirakenne

Kuvaus: Eripaksuisista oksista ja ohuista puunrangoista kasattu tien suuntainen puurakenne. Rakenne peitti lähes koko kaivausalueen, mutta puuttui lähes kokonaan kaivausalueen länsipäästä. Rankoja oli paikoin asetettu lähes vierä viereen, mutta paikoin niiden välissä oli yli 1 m aukkoja. Paikoin näitä aukkoja täyttivät oksat, mutta paikoin välejä täytti vain hiekka. Lähellä R19 kiviä rankojen välissä oli tummaa rapakivigraniittia sisältänyttä soraa. Rakenteen yhtenäisen länsipääty päättyi noin 5 m ennen tutkimusalueen päätyä. Aivan alueen eteläreunassa rakenne jatkui lännessäkin pidemmälle, kaivausalueen profiiliin asti. Useimmista puista näki, että ne oli katkaistu kirveellä. Rangat olivat hyvin erikokoisia, osa oli selvästi karsittuja, mutta osassa (lähinnä kuusissa) oksat oli jätetty osittain paikoilleen. Rakenteen pohjalla oli useissa paikoissa havuja, jotka olivat osittain maatuoneet. Kerroksen seassa oli myös sekä kuusen- että männynkäpyjä. Rakennetta peittävät maakerrokset kaivettiin maakerroksena Y1, Rakenteen välejä oli selvästi täytetty sorakerroksilla, mutta näitä ei dokumentoitu sen tarkemmin. Rakenteen alta tuli esiin maakerros Y31. Rakenne näytti olevan alueen keskivaiheilla tuettu kivillä R19, vaikka kyse ei ollutkaan yhtenäisestä siltarakenteesta. Rakenteen R19 ympärillä käytetty sora oli voimakkaan mustaa ja orgaaniszekoiteista. Samalla alueella oli myös pienehköjä kiviä niin rakenteen päällä kuin sen väleissäkin. Rakenne oli alueen eteläreunassa selvästi alempana kuin tien keskikohdalla. Pohjoisreunassa ilmiö ei ollut aivan yhtä voimakas, mutta rakenne myös jatkui pohjoisprofiiliin

tutkimattomalle alueelle. R24 yhdistettiin jälkityövaiheessa rakenteeseen. R47 saattaa olla samaa rakennetta. Koeoja katkaisee rakenteen.

Ajoitusarvio: 1700 - 1800-luvun vaihde

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R22, R23, Y36

Alla: R19, Y31, R42, R64

Samanaikainen kuin: R38?, R47?

Liittyy yksikköön:-

Liittyy rakenteeseen: R19

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet 1-6 ja 8

Näistä kaikki olivat mäntyä. Näytteistä 1,2,3,4,5 ja 8 ei saatu tulosta, mutta näytteen 6 ajoitusehdotus on talvi 1775/1776

Rakenne R9

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: 23 x 0,5 m laajuisella alueella

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: kaivinkone, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 70-200 cm, halkaisija 5-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Rangoista koostuva puurakenne tien eteläreunassa. Rakenne oli tien suuntainen ja se sijaitsi varsin kapealla alueella, osin painuneena turve- ja huuhtoutumiskerrokseen Y10. Rakenne koostui pääasiassa karsituista rangoista, mutta mukana oli myös muutama karsimaton nuori kuusi. Puiden joukossa oli ainakin kuusta ja mäntyä, ilmeisesti myös jotain lehtipuuta. Puut oli asetettu aina muutama vierekkäin, osin hiukan lomittain. Y10 seassa oli karsimattomista kuusennäreistä jääneitä neulasia. Rakenne havaittiin vain tien eteläreunassa, eikä se jatkunut yhtenäisenä koko alueella, vaan katkesi kaivausalueen puolivälin kohdalla. Rakenne havaittiin uudestaan 10 m päässä itäpäädyssä ja rakenne jatkui tästä noin 3 m itään. Itäpäädyssä puut olivat huonokuntoisempia kuin länsipäädyssä ja ne olivat yksikössä Y15. Koeoja leikkaa rakennetta.

Ajoitusarvio: (1900-)1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: L11, R13, Y10, Y15

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R13 (R21)

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: 27 x 0,9 m laajuisella alueella

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 2-5 m, halkaisija noin 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Rakenne on tien suuntaisesti sen eteläreunalla ja näyttäisi rajaavan jotakin tien käyttövaihetta. Rakenne koostuu 1-3 vierekkäisestä rangasta. Osa puista on hieman päällekkäin. Mukana on tutkimusalueen keskivaiheilla myös puun juurakko. Puut on läntisintä kuusta lukuun ottamatta karsittu, mutta oksien tyviä on osin näkyvissä. Rakenne näyttää rajautuvan pääosin ojaan L11, mutta muutamia puita tulee esiin ojan alla. Puut on painettu turpeeseen Y15 ja osittain ne ovat painuneet kerroksen sisään. Rakenne noudattelee pääosin maakerroksen Y15 reunaan ja liittyy tiekerrosten tukemiseen ja tasauskerrosten valumisen estämiseen. Rakenteen seassa on joitakin pienehköjä kiviä, joita on saatettu käyttää puiden tukemiseen. Puissa on ainakin mäntyä. Rakenteeseen liitettiin jälkityövaiheessa rakenne R21. Koeoja leikkaa rakennetta.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R9, Y10

Alla: Y15, R23

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R14

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: alueen eteläreuna

Koko: pit. noin 20 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1,2-6 m, halkaisija noin 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu, ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: ojaan liittyvä puurakenne

Kuvaus: Ohuita mutta pitkiä puunrunkoja peräkkäin ojan L11 pohjalla sen suuntaisesti. Puut on karsittu ja ainakin yhdestä on sahattu oksia. Puissa on paikoin myös muita työstöjälkiä, mahdollisesti osa rungoista on kuorittu. Y10 vaikuttaa kerrostuneen rakenteen päälle. Koeoja leikkaa rakennetta.

Ajoitusarvio: 1900- tai 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, Y10

Alla: L11

Samanaikainen kuin: L11

Liittyy yksikköön: L11

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R17

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Alue:

Rakennusmateriaali: puu, kivi

Sijainti kaivausalueella: alueen kaakkoiskulma

Koko: 50 x 25 cm

Suunta:

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: kivet halkaisija 15-20 cm, puu halkaisija 25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi, paalu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: paalunsija/paalu

Kuvaus: Paalu R17A ja sen tukikivet R17B. Rakenne oli kuopassa L18 ja Y16 tuki rakennetta. Rakenne jäi puoliksi kaivausalueen eteläprofiiliin, eikä sitä kaivettu pois. Näkyvältä osin paalu oli noin 50 cm pitkä, mutta jatkui vielä syvemmälle. Kuoppa oli ojassa L11. Puu saattaisi olla kuorittu ja se oli tuettu kuoppaansa luonnonkivillä.

Ajoitusarvio: 1900-tai 1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: L18

Samanaikainen kuin: Y16

Liittyy yksikköön: Y16, L18

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R19

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: kivi

Sijainti kaivausalueella: alueen keskikohta

Koko: noin 2,6 x 1 m

Suunta: pohjoinen-etelä

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: 40-45 x 35-86 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: perustustukirakenne

Kuvaus: Melko kookkaista vierekkäin asetelluista luonnonkivistä muodostuva rakenne. Rakenteen kivet oli asetettu tiehen nähden poikittaiseksi riviksi mitä ilmeisimmin rakenteen R8 tueksi, sillä tähän kuuluvia rankoja tulee kivien päälle. Kivet olivat osin yksittäin, osin muutama vierekkäin. Rakenteeseen kuuluvat kivet alkoivat jotakuinkin nykyisen tien keskilinjalta jatkuen kohti pohjoisreunaa. Suoraan eteläpuolella oli myös kiviä, joita oli hyödynnetty ilmeisesti rakenteen R8 tukena. Nämä kivet olivat kuitenkin selvästi syvemmällä kuin R19 kuuluvat kivet, joten niille annettiin oma rakennenumero, R64.

Ajoitusarvio: 1700-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R8

Alla: Y31

Samanaikainen kuin: R8

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R8

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R21

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Kuvaus: Rakenne todettiin samaksi kuin R13. Ks. R13.

Rakenne R22

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsiosia

Koko: 2,6 x 0,7 m

Suunta: pohjoinen-etelä

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: 70-200 x10-15 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustustukirakenne

Kuvaus: Vierekkäisistä huonokuntoisista kuorilautoista koostunut rakenne. Laudat vaikuttivat olevan mäntyä. Laudat olivat vierivieressä, pohjois-etelä-suuntaisina, poikittain tiehen nähden. Rakenteen alla oli muutama rakenteen R23 kaltainen pieni oksa, mutta ei kuitenkaan selkeää tiivistä rakennetta. Aluksi R22 ajateltiin osaksi rakennetta R7, mutta se havaittiin myöhemmin alkuperäistä laajemmaksi ja rakenteeltaan R7:stä poikkeavaksi. Rakenne oli tutkimusalueen länsiosassa, tien eteläpuoliskolla. Rakenne painui eteläreunassa varsin voimakkaasti alaspäin. Se vaikutti vanhemmalta kuin oja L11. Rakenteen alla tuli tien keskiosassa vielä yksikköön Y1 tulkittua hiekkaa, mutta eteläreunassa suoraan vanhempia rakenteita.

Ajoitusarvio: 1800-1900-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R7

Alla: Y1, R8

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R26?

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R23

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsiosia, eteläreuna

Koko: 10,5 x 2,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. 1-2m, halkaisija 1-5 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka, oksa

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustusrakenne

Kuvaus: Ohuista rangoista ja oksista koostunut rakenne. Puut olivat tiehen nähden poikittain, pohjois-etelä-suuntaisesti. Suurin osa puista oli varsin kapeita puunrankoja, mutta mukana oli myös yksi hieman kookkaampi ja pidempi puu (pituus 3,5 m). Tämän puun kohdalla oli puu myös lähes tien pohjoisreunaan asti, vaikka rakenne näytti muuten rajoittuvan tien eteläpuoliskolle. Rakenne harveni voimakkaasti myös aivan länsipäädyssä. Hieman erilliset puut on tulkittu osaksi rakennetta, koska ne täsmäävät olemukseltaan ja korkeudeltaan muuhun rakenteeseen. Rakenteessa oli käytetty ainakin nuoria koivuja, ilmeisesti myös kuusta ja mäntyä, sillä seassa oli käpyjä. Rakenteen joukossa oli myös kaareva, tarkemmin tunnistamattomaksi jäänyt puuesineen katkelma. Rakenteeseen kuuluneita risuja ei dokumentoitu tarkemmin, mutta niitä oli kauttaaltaan rakenteen alueella hieman kookkaampien puiden päällä ja paikoin myös alla. Rakenteen rangat olivat osin lomittain. Rakenne on tien eteläreunassa painunut voimakkaasti alaspäin, mikä teki stratigrafisen tulkinnan osin hankalaksi.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: R8, R13, R25

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R27?

Löydöt: puuesineen katkelma

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R24

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Kuvaus: Yhdistetty jälkityövaiheessa rakenteeseen R8. Ks. R8.

Rakenne R25

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: 95 x 65 cm

Suunta: pohjoinen-etelä

Kaivaustapa: lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 40-60 cm, halkaisija 4 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustusrakenne

Kuvaus: Kapeahkoja, katkottuja rankoja ja oksia pohjois-etelä-suuntaisesti, poikittain tiehen nähden. Puut olivat 10-15 cm välein toisistaan. Pieni ja hajanainen rakenne, joka voi kuulua yhteen jonkun muun pienialaisen kerroksessa Y1 sijainneen tukirakenteen kanssa. Rakenne oli kerroksessa Y1.

Ajoitusarvio: 1900-1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: Y1

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R26

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsiosa, pohjoisreuna

Koko: noin 70 x 50 cm alue

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lapio

Rakennusmateriaalin koko: noin 40 x 8 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku, pyöröpuu

Rakennustekniikka:

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Kaksi melko irrallista pohjois-etelä-suuntaista puuta tiealueen pohjoisosassa. Rakenne voi olla samaa kuin R22, mutta suoraa yhteyttä ei ole. Toinen puusta oli kuorilautaa (33 x 10 cm), mäntyä, toinen pyöröpuu (60 x 10 cm). Pyöröpuun pohjoispääty oli kirveellä katkaistu, mutta eteläpääty oli lahonnut pahoin niin, ettei tarkempia havaintoja voinut tehdä. Rakenne oli kerroksessa Y1.

Ajoitusarvio: 1900-1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:
 Liittyy rakenteeseen: R22?
Löydöt: -
Kartat:
Näytteet:-

Rakenne R27

Kohde: Virolahti Uistesuo
Vuosi: 2014
Rakennusmateriaali: puu
Sijainti kaivausalueella: pohjoisreuna
Koko: -
Suunta: pohjoinen-etelä
Kaivaustapa: lapio
Rakennusmateriaalin koko: halkaisija 4 cm
Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka
Rakennustekniikka:
Tulkinta:
Kuvaus: Kaksi puun päätyä, jotka pistävät esiin alueen pohjoisprofiilista. Puista tuli esiin noin 15 cm pätkät. Puut liittyvät tien tukirakenteisiin, mutta tarkempi käyttötarkoitus jäi epäselväksi. Ne voivat liittyä yhteen rakenteena R23 kanssa. Puut olivat kerroksessa Y1.
Ajoitusarvio: 1800-1900-luku
Stratigrafia:
 Yllä: Y1
 Alla: Y1
 Samanaikainen kuin:
 Liittyy yksikköön:
 Liittyy rakenteeseen: R23?
Löydöt: -
Kartat:
Näytteet: -

Rakenne R32

Kohde: Virolahti Uistesuo
Vuosi: 2014
Rakennusmateriaali: puu
Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma
Koko: 3,5 x1 m alue
Suunta: itä-länsi
Kaivaustapa: lasta, lapio
Rakennusmateriaalin koko: pituus 1-2 m, halkaisija 10-12 cm
Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu
Rakennustekniikka: ladottu
Tulkinta: tien reunan tukirakenne
Kuvaus: Rakenne muodostuu ojaa L33 molemmin puolin reunustavista puista. Puut ovat noin 30 cm etäisyydellä toisistaan. Puut ovat etenkin pintaosistaan lahonneita. Rakenne vaikuttaa nuoremalta kuin rakenne R8. Rakenne on todennäköisesti vastaava kuin R9 tai R13.
Ajoitusarvio: 1800-luku
Stratigrafia:
 Yllä: Y1
 Alla: Y15
 Samanaikainen kuin:
 Liittyy yksikköön: L33
 Liittyy rakenteeseen:
Löydöt: -
Kartat:
Näytteet: -

Rakenne R34**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** koillisosa**Koko:** noin 80 x 40 cm**Suunta:** pohjoinen-etelä**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pit. 25-80 cm halkaisija 3 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka, lauta**Rakennustekniikka:****Tulkinta:** tien perustusrakenne**Kuvaus:** Kahdesta rangasta tai oksasta ja yhdestä laudasta muodostuva rakenteen jäännös. Rakenne jatkui kaivausalueen pohjoisprofiiliin ja siitä näkyi vain osa. Lauta oli kooltaan noin 12 x 25 cm ja rangat halkaisijaltaan noin 3 cm. Rakenne saattaa olla samaa kuin rakenne R25.**Ajoitusarvio:** 1800-1900-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y1

Samanaikainen kuin: R25?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -**Kartat:****Näytteet:** -**Rakenne R35****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** eteläreuna**Koko:** noin 6 x 0,5 m**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pituus noin 4 m, halkaisija 3-10 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** tien tukirakenne**Kuvaus:** Puunrangoista koostuva rakenne. Puut oli ladottu tien suuntaisesti sen reunan tuntumaan (itä-länsi-suuntaisesti). Rankoja oli asetettu aina pari vierekkäin. Osa puista oli pitkälle lahonneita. Itäosassa rakenne oli länsipäättyä huonommin säilynyt.**Ajoitusarvio:** 1800-1900-luku?**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y36

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -**Kartat:****Näytteet:** -**Rakenne R37****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** länsiosa, eteläreuna

Koko: noin 6 m pitkä

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. 6 m, halkaisija 20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Yksittäinen 6 m pitkä pyöröpuu ojan L11 alla. Puu on saanut oman rakennenumeron, mutta jäänyt tässä vaiheessa tarkemmin dokumentoimatta. Puu on todennäköisesti myöhemmin dokumentoitu osana rakennetta R38.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia: Yllä: L11

Alla:

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R38

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: noin 27 x 0,6 - 1 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 5-10 m, halkaisija 10-20 cm, poikkipuut

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu pit. 40-60 cm, halkaisija 5-10 cm

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Pitkistä kuorituista puunrungoista tehty tienreunan tukirakenne. Rakenteessa oli 2-6 runkoa vierekkäin ja ne oli tuettu lyhyillä poikkipuilla sekä ylä- että alapuolelta. Pitkissä puissa näkyi paikoin hiiltymisen jälkiä, joten puita on voitu hiillyttää tarkoituksella. Pinnasta hiillytetty puu ilmeisesti lahoaa hitaammin. Puuaines oli kuitenkin varsin lahoa. Kahden poikkipuun päädyt oli teroitettu kartiomaiseksi. On mahdollista, että rakenne on ollut alun perin lyhyillä tukipuilla pystyyn tuettu seinämä, mutta se on romahtanut ja jäänyt maakerrosten alle. Eteläreunassa Y15 peitti rakennetta, osin rakenne tuli esiin ojan L11 (Y10) alta. Rakenne näyttää perustetun kaivantoon (L54), joka oli täytetty savella (Y48) ja puut oli asetettu savipatjan päälle. Savea oli myös puiden välissä. Hiekkakerros (Y31) on valunut kaivantoon sen länsiosassa. Rakenne on paikoin kaatunut tien keskialueen rakenteen R8 päälle, mutta toisaalta osa puista näyttäisi menevän sen alle, joten niiden todellinen stratigrafinen suhde ei ole aivan selvä. Jälkityövaiheessa rakenteeseen liitettiin kentällä rakenteena R41 dokumentoitu rakenne. Ilmeisesti myös alun perin rakenteeksi R37 nimetty puu on dokumentoitu rakenteen R38 osana.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi?

Stratigrafia:

Yllä: L11, R14, Y15

Alla: Y48, R51

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön: Y48, L54, R51

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 7, 19 ja 27 (kaksi jälkimmäistä rakennenumeroilla R41)

Näytteistä ei saatu ajoitusta

Rakenne R39

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: pohjoisosa, itäosa

Koko: 80 x 40 cm

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: noin 60 x 30 cm.

Rakennusmateriaalin ominaisuus: halkaistu puu, lauta/lankku

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta:

Kuvaus: Rakenne muodostui neljästä osittain lomittaisesta puusta. Puut olivat lankkuja tai halkaistuja puita, puiden huonokuntoisuudesta johtuen tämä ei ollut aivan selvää. Rakenne näytti täyttävän kuoppaa L94 ja rakenne oli painunut vinoon niin, että eteläreuna on selvästi pohjoisreunaa matalammalla. Rakenne tuli esiin kerroksen Y1 alta ja se on samassa tasossa rakenteen R8 kanssa. Rakenteen täyttämä kuoppa vaikuttaa rikkovan kerroksen Y31.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: L94

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R40

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Kuvaus: Rakenteen todettiin olevan sama kuin R81, ks. R81.

Rakenne R41

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: ei tiedossa

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko:

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Pyöröpuita tien eteläreunassa. Rakenne vaikutti samalta kuin R38.-> Yhdistetty lopullisesti jälkityövaiheessa rakenteeseen R38.

Rakenne R42

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: Puu

Sijainti kaivausalueella: keskiosa, länsiosa

Koko: 15,3 x 3,7 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus noin 4-5 m, halkaisija 5-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka, oksa, havu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustusrakenne

Kuvaus: Harvakseltaan asetetuista rangoista, oksista ja havuista koostuva rakenne. Se tuli esiin rakenteen R8 alta ja maakerroksen Y31 sisältä ja alta. Se saattaa kuulua samaan tien rakennusvaiheeseen kuin R8, mutta voi olla myös tätä vanhempi. Rakenteen rangat oli aseteltu tien suuntaisesti ja niiden väleissä ja alla oli oksia ja paikoin varsin paksultti havuja. Rangat oli selvästi katkaistu kirveellä/vesurilla. Koeoja katkaisee rakenteen.

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R8, Y31

Alla: Y31

Samanaikainen kuin: Y31

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Rakenne R44

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: 4,4 x 1 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: halkaisija 7-17 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Vain osittain esiin kaivettu rakenne. Rakenne jatkui sekä länteen että itään tutkimusalueen ulkopuolelle, mahdollisesti rakenne jatkui hieman myös pohjoiseen. Rakenteen itä-länsi-suuntaiset puut olivat pitkiä, ilmeisesti mäntyisiä pyöröpuita, joita oli asetettu tien reunaan sen suuntaisesti päällekkäin ja vierekkäin. Rakenne oli ainakin osittain hajonnut. Puista kookkaimmat olivat koko havaitun rakenteen pituisia ja niiden halkaisija oli 17 cm. Osa puista oli selvästi kapeampia. Pitkien puiden lisäksi rakenteeseen kuului neljä lyhyempää, päästään teroitettua puuta, jotka oli työnnetty pystyyn turpeeseen tukemaan pitkiä puita. Näiden lisäksi pohjoisprofiilista pisti esiin kahden teroitettun puun päädyt ja nämä tulkittiin osaksi samaa rakennetta. Näiden vieressä profiilissa näkyi myös pieni osa tien suuntaisesta puusta. Rakenne saattaa olla samanlaista rakennetta kuin eteläreunan R38 tai R56. Maa puiden ympärillä ei ollut yhtä selkeän savista kuin R38 ympärillä, mutta turpeeseen näytti sekoittuneen savea. Rakenteen dokumentointia ja tulkintoja vaikeutti luoteiskulmassa nopeasti nouseva vesi ja maan liejuisuus. Hieman rakennetta syvemmältä havaittiin puutaso, joka dokumentoitiin numerolla R45. Se voi kuitenkin olla myös osa samaa rakennetta ja sen alimpia osia. Y31 näyttäisi tulevan ainakin osittain rakenteen väleistä, mutta stratigrafinen suhde on epävarma veden aiheuttamien havainnointiongelmien vuoksi.

Ajoitusarvio: 1400-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: R45

Samanaikainen kuin: Y31?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologinen ajoitusnäyte numero 9. Näyte on mäntyä.

Puun mahdollinen kaatoajankohta on talvella 1445/1446

Rakenne R45

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteisosassa

Koko: noin 4 x 0,5 m **Suunta:** itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: halkaisija noin 6 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka, pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tien suuntainen puurakenne tien pohjoisreunassa kaivausalueen luoteisosassa. Rakenne jatkuu pidemmälle tien pohjoisreunassa, mutta siitä vain pieni osa osui tutkimusalueelle. Rakenne koostui pitkistä karsituista rangoista/pyöröpuista, joiden molemmat päädyt jäivät kaivausalueen ulkopuolelle. Rakenne havaittiin rakenteen R44 alta, ja on myös mahdollista, että se on osa rakennetta R44. Kyse voi olla myös kaivausalueen eteläreunan rakennetta R56 vastaavasta rakenteesta. Koska tulkinta jäi epävarmaksi, rakenne dokumentoitiin omana kokonaisuutenaan. Puiden päälle oli osittain kertynyt turvetta.

Ajoitusarvio: 1400-luku tai vanhempi R44 ajoituksen perusteella

Stratigrafia:

Yllä: R44, Y31?

Alla: R71, R77

Samanaikainen kuin: R56?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologinen ajoitusnäyte numero 20. Näyte on mäntyä. Ei tulosta

Rakenne R46

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteisosassa

Koko: noin 1,7 x 1 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. noin 1 m, halkaisija 1-2 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: oksa

Rakennustekniikka: **Tulkinta:** tien perustusrakenne

Kuvaus: Havualue tien pohjoisreunassa. Pohjois-etelä-suuntaisesti, poikittain tiehen nähden aseteltuja havunoksia.

Havut olivat vain yhdessä kerroksessa eikä rakenteen alue ollut kovin laaja. Rakenne oli samankaltainen rakenteen R42 kanssa, mutta vaikutti erilliseltä kokonaisuudelta. On kuitenkin mahdollista, että nämä rakenteet liittyvät yhteen.

Oksat tulivat esiin kerroksen Y31 alta.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31

Alla: Y67

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R47

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteisosassa

Koko: 1,7 x 1,2 m kokoisella alueella

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: halkaisija noin 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Kolme jotakuinkin samalla tasolla olevaa tiensuuntaista puuta, jotka pistävät esiin kaivausalueen profiilista. Puut ovat kaivausalueen pohjoisreunassa ja jatkuvat kohti itää kaivausalueen pohjoisreunan porrastuksen profiiliin. Rakenteen päällä oli Y1 ja alla Y31. On mahdollista, että rakenne on osa rakennetta R8, mutta yhteyden puuttuessa puut dokumentoitiin omalla numerollaan.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y31

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R50

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: 10 x 6 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1-4 m, halkaisija 3-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Tiensuuntainen puurakenne. Rakenne on tehty kasaamalla nuoria puunrankoja havuista ja hiekasta (Y55) muodostetun pohjan päälle. Havujen alla on myös muutama tiehen, ja muihin puihin nähden, poikittainen ranka. Puut on pääasiassa karsittu, mutta muutamissa on oksia jäljellä.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31

Alla: Y43, (Y55), R56, R57

Samanaikainen kuin: Y55

Liittyy yksikköön: Y55

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R51

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna, länsiosa

Koko:

Suunta:

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 30-50 cm, halkaisija 3-5 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: veistetty

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tien eteläreunassa olevat viistoon (n.45 asteen kulmaan) työnnetty puut. Puut on työnnetty turpeeseen ja niiden päädyt jäivät eteläprofiiliin. Puut kuuluvat mahdollisesti rakenteeseen R38, mutta ovat ohuempia, kuin rakenteeseen R38 dokumentoidut pystypuut. Ne ovat myös tiheämmässä, joten ne dokumentoitiin omalla numerollaan. Puut ovat kahtena peräkkäisenä rivinä pääasiassa 10-25 cm välein toisistaan. Kahden rivin välissä on noin 80 cm väli. Lisäksi näiden puiden länsipuolella on muutama vastaava erillinen puu, jotka dokumentoitiin saman rakenteen osina. Koska puut jatkuivat profiiliin, ei ole tarkkaa selvyyttä, oliko puut painettu pohjaturpeeseen asti, vai jäivätkö ne tiekerroksiin.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, Y48

Alla:

Samanaikainen kuin: R38

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R38

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R52

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: kaakkoiskulma

Koko: noin 8,5 x 0,9 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1,5-4 m, leveys 3-8 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: halkaistu puu, pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Huonokuntoinen tien suuntainen tukirakenne. Rakenne havaittiin tien eteläreunassa, alueen itäpäädyssä. Rakenne näytti muodostuvan osittain halkaistuista puista ja osittain pyöröpuista. Puut olivat pitkälle lahonneita ja yksittäisen puun hahmottaminen oli hankalaa. Tämän vuoksi rakenne dokumentoitiin piirtämällä se alueena. Kerros Y43 tuli osin rakennetta vasten ja osin sen alta. Hiekkaa oli kertynyt hieman myös rakenteen päälle, joten näidenkin stratigrafinen suhde jää hieman epäselväksi. Myös suhde kerrokseen Y69 on hieman epäselvä, mutta kerros näyttäisi muodostuneen rakennetta vasten ja olevan sitä nuorempi. Rakenne voi olla sama kuin R56.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, Y69?

Alla: Y49

Samanaikainen kuin: Y43, R56?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R56

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu, kivi

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: 19 x 1,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 2-6 m, halkaisija 10-25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu, veistetty

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Pitkistä, pääosin melko kookkaista, karsituista puunrungoista ladottu tiensuuntainen rakenne R56A. Puut on ladottu vieriviereen 5-7 puuta rinnakkain. Itäpäädyssä rungot ovat kerroksen Y43 päällä. Itäosassa kerros Y43 täyttää rakenteen välejä ja puita on harvemmassa kuin länsipäädyssä. Rakenne jatkuu lännessä kulkurampin alla ja edelleen länsiprofiiliin. Osa puista on selvästi katkaistu kirveellä. Puita on länsipäädyssä kahdessa kerroksessa, itäpäässä kerroksia vaikuttaa olevan vain yksi. Rakenteeseen kuuluu myös joitakin pystypaaluja R56B, nämä paalut ovat pitämässä pitkittäisiä puita paikoillaan. Paalut olivat 40-60 cm pitkiä ja halkaisijaltaan 5-12 cm. Paalujen kärjet oli veistetty teräviksi. Länsipäädyssä yhtä pystypaaluja varten on myös veistetty lovi (17 x 18 cm) pitkittäiseen puuhun. Tämä paalu oli veistetty yhdeltä sivultaan suoraksi, maahan painetusta päädystään teräväksi ja myös toinen pääty oli muotoiltu hieman paalun keskikohtaa kapeammaksi. Se oli myös tuettu muutamilla kivillä R56C. Vastaavaa rakennetta ei havaittu muiden pystypaalujen yhteydessä, vaan ne olivat sen kummemmin muotoilemattomia ja vain työnnetty maahan tukemaan R56A rakennetta. Rakenne voi olla sama kuin rakenne R45 tien pohjoisreunalla. Koeoja katkaisee rakenteen osittain.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, Y55

Alla: Y43?, R75, R79

Samanaikainen kuin: Y43?, R45?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 12, 13, 14 ja 15

Kaikki näytteet mäntyä. Ei ajoitustuloksia.

Rakenne R57

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: 5,6 x 3,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1-5,5 m, halkaisija 2-25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustusrakenne

Kuvaus: Tien suuntainen vaihtelevan kokoisista puunrungoista muodostuva rakenne. Rakenne muodostui pitkistä puista, jotka oli levitetty 20-40 cm välein kaivausalueen länsipäätyyn. Rakenne jatkui länsiprofiiliin alueen ulkopuolelle. Puut olivat kerroksessa Y59. Puiden välissä oli varsin paljon havuja, ja osa näistä on ilmeisesti peräisin karsimattomista rungoista, joiden oksat ovat myöhemmin katkeilleet. Osa havuista lienee levitetty väleihin varta vasten.

Rakennusmateriaali oli pääasiassa kuusta. Osa on selkeästi katkaistu kirveellä.

Ajoitusarvio: 1500-luvun alkua vanhempi (stratigrafian perusteella, ks. suosilta R72)

Stratigrafia:

Yllä: Y55

Alla: Y59

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nro 10 ja 11

Näytteet olivat mäntyä. Näytteestä nro 10 ei saatu ajoitusta. Näytteen nro 11 uloin säilynyt vuosirengas ajoittuu vuoteen 1423. Puun kaatovuosi on 1463±10. Ajoitus on rakenteen stratigrafiseen asemaan nähden vähintään 50 vuotta liian vanha eli rakenteessa on käytetty kierrätettyä puuta

Rakenne R58**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** kivi**Sijainti kaivausalueella:** itäosa**Koko:** noin 60 x 30 cm**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** noin 15 x 30 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** tien tukirakenne

Kuvaus: Parista luonnonkivestä muodostuva rakenne kaivausalueen itäosan eteläreunalla. Rakenne saattaa olla osa samaa rakennetta kuin R70, mutta koska suoraa yhteyttä ei ole, rakenteet dokumentoitiin omilla numeroillaan. Kivet ovat luonnonkiviä. Ne vaikuttavat olevan rakennetta R19 vanhempia ja saattaisivat kuulua samaan tienperustus/korjausvaiheeseen kuin Y69

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y43

Alla:

Samanaikainen kuin: Y69?, R70?, R74?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -**Kartat:****Näytteet:** -**Rakenne R63****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** eteläreuna**Koko:** pituus noin 16 m**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pituus 0,5-2,5 m, halkaisija 5-15 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** pyöröpuu**Rakennustekniikka:** ladottu, veistetty**Tulkinta:** tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Pyöröpuista muodostuva tien suuntainen rakenne on tunnuksella R63A ja tukipuut tunnuksella R63B.

Rakenne oli rakenteen R56 vieressä, rakenteen R38 kohdalla. On mahdollista että rakenne on samaa kuin rakenteen R38 alimmat osat, mutta koska rakenne voi olla myös oma kokonaisuutensa, dokumentoitiin se omana kokonaisuutenaan. Rakenne muodostui peräkkäisistä pyöröpuista, joita tuki muutama päästään veistetty pystypuu. Pitkittäiset puut ovat pituudeltaan noin 2,5 m ja halkaisijaltaan 10-15 cm ja poikki puut ovat pituudeltaan noin 50 cm ja halkaisijaltaan noin 5 cm. Nämä puut ovat hiukan maan sisässä, mutta niitä ei oltu työnnetty yhtä viistoon kuin esimerkiksi rakenteen R51 puut. Rakenne on länsipäädystään kerroksessa Y67 ja itäpäädystään turpeen Y49 päällä. Rakenne oli suurimmaksi osaksi ojaleikkauksen L54 pohjoispuolella, mutta hieman myös ojalinjan kohdalla. Rakenne voi olla kaatunut ojaan.

Ajoitusarvio: 1700-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y31, R38

Alla: Y49, Y67, R75A

Samanaikainen kuin: R56?

Liittyy yksikköön: Y67

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 16, 17 ja 18

Kaikki näytteet olivat mäntyä. Näytteestä nro 18 saatiin puun mahdolliseksi kaatoajankohdaksi talvi 1774/1775

Rakenne R64

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: kivi

Sijainti kaivausalueella: itäosa

Koko:

Suunta:

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko:

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi

Rakennustekniikka: kasattu

Tulkinta: perustustukirakenne

Kuvaus: Viisi halkeillutta luonnonkiveä, jotka ovat osittain päällekkäin. Kivet ovat tukemassa rakennetta R56. Aluksi kivet ajateltiin osaksi rakennetta R19, mutta R64 todettiin olevan tätä vanhempi. Kivet olivat osin kerroksessa Y61, osin kerroksen Y62 päällä.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y31, Y43, R56

Alla: Y61, Y62

Samanaikainen kuin: Y61

Liittyy yksikköön: R56, Y61

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R66

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: Ojat L65A ja B, alueen keskiosa

Koko: pituus 11, 4 m ja 2,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. 4-8 m, halkaisija 8-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka:

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Tiensuuntainen tukirakenne ojissa L65A ja B ja myös havaittujen ojien ulkopuolella. Ohuet karsitut puunrungot on asetettu ojiin L65A ja B. Ojassa L65A rakenne on ojan reunassa ja ojassa L65B rakenne on lähempänä ojan pohjaa, kuitenkin sen eteläreunalla. Rakenteessa R66A puunrunkoja on aivan länsipäässä rinnakkain kolme, koeojan itäpuolella kaksi ja aivan rakenteen itäosassa vain yksi. Rakenteen itäpäädyn alla ei ole enää havaittavissa selkeää ojaa L65A, vaan rakenne on R66B koostuu vain yhdestä puusta. Näiden lisäksi rakenteiden R66A ja B välistä tuli esiin ilmeisesti samaan rakenteeseen kuuluvat kaksi puuta, jotka nimettiin rakenteeksi R66C. Puut ovat melko nuoria runkoja, jotka on kaadettu kirveellä. Koeoja katkaisee rakenteen.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y53, Y60, Y61

Alla: Y62, Y69

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -
Kartat:
Näytteet: -

Rakenne R68

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Kuvaus: Rakenne mahdollisesti sekoittunut rakenteeseen R63. Rakennetta ei ole dokumentoitu.

Rakenne R70

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: kivi

Sijainti kaivausalueella: keskiosa

Koko: noin 4 x 2,5 m alueella

Suunta:

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: 20 x 30 cm - 30 x 70 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: luonnonkivi

Rakennustekniikka:

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Tien keskialueella oleva kivirakenne. Rakenne alkaa noin 2 m päässä tien eteläreunasta ja jatkuu aina tutkimusalueen pohjoisreunaan asti. Rakenne muodostuu eteläosan tiensuuntaisesta 1,6 m pituisesta kivirivistä ja pohjoisen saman pituisesta, mutta leveämmästä kivivyöhykkeestä sekä näiden itä- ja länsireunoja noudattavista yksittäisistä kivistä tiiviimpien kivialueiden välissä. Kivet ovat litteähköjä luonnonkiviä, joiden yläpinta on melko tasainen. Rakenteen ympärillä on erityisen runsaasti tummaa rapakivisoraa. Kivet ovat kerroksessa Y69.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y60

Alla: Y69, R74

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön: Y69

Liittyy rakenteeseen: R74

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R71

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: havaitulta osalta noin 4 x 1 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. 2-4 m, halkaisija 5-10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien pohjoisreunan tukirakenne

Kuvaus: Ohuista kuorimattomista koivunrangoista koostuva rakenne. Rakenne on suhteellisen pienialainen, samaan tasoon tien suuntaisesti asetettujen puiden muodostama alue. Rakenne on alueen luoteiskulmassa, lähellä pohjoisprofiilia. Rakenne jatkuu molemmilla puolilla profiiliin. Rakenne menee hieman lomittain rakenteeksi R45 tulkittujen puiden kanssa, mutta on selvästi alempana kuin R44.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi.

Stratigrafia:

Yllä: Y55, R44, R57

Alla: R45, R77
 Samanaikainen kuin: Y59?
 Liittyy yksikköön:
 Liittyy rakenteeseen:
Löydöt: -
Kartat:
Näytteet: -

Rakenne R72

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: 4,6 x 3,8 m havaitulta osin

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: halkaisija noin 20 cm, leveys 20-40 cm,

Rakennusmateriaalin ominaisuus: halkaistu puu, lankku, pyöröpuu paksuus 5-10 cm

Rakennustekniikka: ladottu, veistetty

Tulkinta: suosilta

Kuvaus: Pyöröpuista, lankuista ja halkaistuista puista koottu suosiltarakenne kaivausalueen länsipäädystä. Rakenne jatkuu länsiprofiiliin. Rakenne muodostuu suosillan kansipuista R72A ja sillan aluspuista R72B. Suurin osa R72A puista oli lankkuja ja haljaspuita, mutta niiden välissä oli muutamia pyöröpuita. Rakenteen eteläreunasta puuttui reunimmainen ja kolmas lankku. Kaikkein pohjoisin puu oli kierähtänyt sivuun varsinaisesta sillasta, mutta vaikutti kuitenkin alun perin olleen osa rakennetta. Paikoillaan olleista puista pohjoisin oli kaikkein levein ja se oli haljaspuun sekä ohuelti maakerroksen peitossa. Lankun päällä ollut haljaspuu saattaisi olla siirtynyt alkuperäiseltä paikaltaan, tai sillä on myöhemmin täydennetty painuutta rakennetta. Lankkuihin ja haljaspuihin oli veistetty paikoin lovia poikkipuuden kohdalle, mutta vain yhdessä lankussa lovet oli kaikkien kolmen poikkipuun kohdalla. Useimmissa lankuissa lovia oli 1-2. Sillan tukirakenne R72B koostui kolmesta noin 10 cm halkaisijaltaan olleesta pyöröpuusta, jotka olivat rakenteen R72A alla, poikittain niihin nähden. Poikittaisia puita oli rakenteen itäreunassa yksi ja länsireunassa kaksi. Länsireunan puut olivat 40 cm välein toisistaan ja itäisemmän länsireunan tukipuun ja itäisen tukipuun väli oli 2,7 m. Pohjoisessa rakennetta reunusti rakenne R77 ja R71 oli osin rakenteen vieressä, mutta peitti myös osaa siitä ja vaikutti siis sitä nuoremmalta. Etelässä rakenne rajautui rakenteeseen R79. Maakerros Y76 oli levinnyt hieman rakenteen itäreunan alle.

Ajoitusarvio: 1500-luvun alku

Stratigrafia:

Yllä: Y59, R71, R77

Alla: (Y76), Y80, R85

Samanaikainen kuin: Y73?

Liittyy yksikköön: Y80

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 21, 22, 23, 24 ja 25 ovat sillan kannesta 72A ja nro 31 sen tukirakenteesta R72B. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Näyte 22: 1458±4 (1454-1462), näyte 23: vuoden 1460 jälkeen, näyte 24: 1514±10 (1504-1524) ja näyte 25: 1504±5 (1499-1509). Sillan tukikehikosta otettu näyte nro 31: 1491±20 (1471-1511). Näytteestä nro 21 ei saatu tulosta.

TPQ: 1524

Rakenne R74

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: keskiosaa

Koko: noin 14 x 0,5 - 1 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 0,7-5 m, halkaisija 10-25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien tukirakenne

Kuvaus: Tiensuuntaisesti asetettuja puunrunkoja tien eteläpuoliskolla, kaivausalueen keskivaiheilla. Rakenne on kivirakenteen R70 alla ja se on osin kerroksessa Y69, osin kerroksen Y73 päällä. Rakenne jatkuu hieman koeojan länsipuolella, mutta pääosa rakenteesta on sen itäpuolella. Rakenne liittyy yhteen rakenteen R70 kanssa. Rakenteen eteläreuna noudattelee kerrosten Y69 ja Y73 eteläreunaa.

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi?

Stratigrafia:

Yllä: Y60, Y61, (Y69)

Alla: Y69, Y73

Samanaikainen kuin: Y69

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R70

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R75

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Koko: 16 x 1-1,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pit. 1-8m, halkaisija 5-25 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu, ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tie reunan tukirakenne

Kuvaus: Tien eteläreunassa sijainnut puurakenne, joka jaettiin osiin A-D. Rakenne oli tien suuntainen ja muodostui karkeasti karsituista puunrungoista, jotka oli karsittu kirveellä. Se jatkui länsipäädystä kulkurampin alle ja mahdollisesti myös profiiliin, mutta itäpäädystä rakenne päättyi kulkurampin kohdalla. R75A oli laajin osa rakennetta ja sen koko vastasi koko rakenteen kokoa. Sen puut oli asetettu tien suuntaisesti. Nämä puut olivat 1-8 m pitkiä, paksuudeltaan vaihtelevia, mutta pääasiassa melko kookkaita puita. Puut olivat vaihtelevasti säilyneitä, osa oli varsin hyväkuntoisia, osa taas oli melko pitkälle lahonneita. Puut muodostivat eteläisen reunan tielle. Länsipäädystä rakenteen puut näyttävät alkavan ja päättyvän samalta kohdalta, mutta muuten puut ovat osin toistensa päällä ja lomittain. Puita on etenkin länsipäädystä myös useassa kerroksessa, joskaan alemmat kerrokset eivät ole yhtä tiiviitä ja leveitä. Maakerros Y73 täyttää rakenteen välejä pohjoisreunassa aina alimpiin puihin asti. Kerroksen ulottuminen rakenteen eteläreunaan asti sen sijaan jäi epäselväksi jatkuvan nousevan veden vuoksi. R74 peittää rakennetta pieneltä osin sen itäpäädystä ja rakenne R63 keskiosassa. Rakenne R75 näyttää olevan korkeammalla kuin R81, mutta se saattaisi olla samanaikainen rakenteen R79 kanssa. Aivan itäpäädystä rakenne muuttuu huomattavasti harvemmaksi ja muodostuu vain muutamasta samansuuntaisesta puusta. Pitkittäiset puut ovat poikkipuiden R75B päällä. Poikkipuut olivat melko huonokuntoisia, havaittavilta osin puut ovat 1-1,3 m mittaisia, halkaisijaltaan 10-20 cm. R75B puut olivat koko rakenteen alin osa. Länsireunassa puut olivat huonokuntoisimpia, mutta siellä poikkipuita havaittiin kaksi noin 50 cm päässä toisistaan. Näistä noin 4,8 m päässä oli jälleen kaksi poikkipuuta 1,2 m välein toisistaan sekä toisen vieressä yksi huomattavasti ohuempi puun kappale. Itäpäädystä oli vielä viiden ohuemman poikkipuun muodostama kokonaisuus noin 4,5 m päässä keskimmaisista puista. Nämä puut olivat pienemmin välein toisistaan. Rakenne R75C:ksi luokiteltiin kolme viistoa paalua, jotka vaikuttivat selkeästi kuuluvan rakenteeseen R75. Näistä kaksi sijaitsi rakenteen itäpäädystä ja yksi länsipäädssä. Pystypaalujen kuuluminen rakenteisiin on kuitenkin hieman epävarmaa. Nämä pystypaalut oli teroitettu kärjestään ja painettu pohjamaahan asti. Samaan rakenteeseen kuuluviksi katsottiin vielä muihin puihin nähden noin 45 asteen kulmassa olleet koillinen-lounas-suuntaiset puut. Nämäkin puut olivat osin R75B:n päällä. Puut olivat 0,5-2,5 m pitkiä ja halkaisijaltaan 10-20 cm. Puut olivat suurimmalta osin pohjaturpeen päällä. Mahdollisten maakerrosten havaitseminen oli kuitenkin tällä alueella haasteellista jatkuvasti nousevan veden vuoksi. Rakenteen itäpäädystä oli myös muutama litteähkö kivi, jotka lienee laitettu tukemaan rakennetta ja ne on tulkittu osiksi rakennetta R75.

Ajoitusarvio: 1400-luvun puolivälin jälkeen

Stratigrafia:

Yllä: R63, Y67, R74

Alla: Y49

Samanaikainen kuin: Y73, R79

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:**

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 28, 29, 30 ja 43. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Näytteestä 43 ei saatu ajoitustulosta. Näytteet 28 ja 29 ovat molemmat mahdollisesti talvella 1461/1462 kaadetuista puista. Näyte 30 on varmuudella talvella 1453/54 kaadetusta puusta.

TPQ: 1462

Rakenne R77

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: enintään 4 x 2,3 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1,5-2 m, halkaisija 2-5 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka, oksa

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien perustusrakenne

Kuvaus: Ohuista rangoista ja oksista muodostunut tien suuntainen rakenne. Pienialainen rakenne, jonka seassa oli hiekkaa ja alapuolella savisempaa maata, vaikutti siltä että ylempi ja alempi kerros sekoittuivat rakenteen kohdalla. Kerros oli rakenteen R71 alla, mutta väliin tuli selkeästi hiekkakerros Y59. Kerroksen oksat olivat varsin ohuita ja lomittain hiekan seassa, joten rakenne mitattiin alueena.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y59, R71

Alla: R72

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -**Kartat:****Näytteet:-****Rakenne R78**

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: keskiosa

Koko: 18 x 3 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 1- 5,5 m, halkaisija 25-35 cm, lankkujen paksuus 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku, halkaistu puu, pyöröpuu

Rakennustekniikka: salvottu

Tulkinta: suosilta

Kuvaus: Tien suuntainen siltamainen rakenne. Rakenne R78A koostui laudoista ja lankuista sekä muutamista halkaistuista puista, jotka muodostivat sillan kannen sekä pyöröpuista R78B, jotka olivat sen alla tukipuina. Rakenne alkoi noin 5 m päästä kaivausalueen länsipäädystä ja jatkui 7 m päähän itäpäädystä. Rakenne oli osittain hajonnut tai hajotettu ja osa kannen puista oli mitä ilmeisimmin poistettu niin, että rakenteeseen jäi lankkujen mentäviä koloja. Kokonaisimmillaan rakenne oli länsipäädyssään, jossa se muodosti tiiviin siltamaisen rakenteen. Suurin osa puista oli

kookkaita lankkuja tai halkaistuja puita, mutta etenkin rakenteen reunoilla oli myös hajonneempaa puuainesta ja pienempiä puunpaloja. Lankut jakautuivat kolmeen yhtä pitkään osaan, mutta lännestä katsoen neljäs ja viides osa menivät lomittain ja olivat muutenkin hajanaisia ja hieman vinossa muihin nähden. Yksi puu oli rakenteesta sivussa ja nousi yläviistoon jatkuen pohjoisprofiliin. Lankkujen alapinnoille oli veistetty salvoslovet, joilla ne kiinnittyivät poikkipuihin. Osassa halkaistujen puiden alapintoja oli myös kavennus 5-10 cm paksuudelta. Kavennukset oli tehty noin 40-100 cm matkalta puiden molemmista päädyistä kohti puun keskiosaa. Osassa puista kavennus päättyi viistoon loveukseen, osaan oli tehty lisäksi vielä syvämpi lovi. Pitkät loveukset viittaavat siihen, että puita olisi uusiokäytetty. Osassa alla olleista pyöröpuista R78B puun pintaa oli ilmeisesti veistetty hieman tasaisemmaksi lovien kohdalta. Osa puista oli paikoin huonosti säilyneitä ja osa maatonut poikki. R78B puut olivat pisimmillään noin 3 m pitkiä ja halkaisijaltaan 10-15 cm. Lännestä katsoen rakenteen ensimmäisessä osassa poikkipuu oli sen itäpäädyssä, toisessa osassa poikkipuu havaittiin vain länsipäädyssä. Kolmannessa osassa oli säilynyt vain pieni pätkä poikkipuuta länsipään pohjoisosassa, mutta itäpäädyssä puu oli kokonaan säilynyt. Idempänä poikkipuita ei ollut havaittavissa. Rakenteeseen laskettiin mukaan vielä yksi pystypaalu R78C, joka sijaitsee rakenteen pohjoisreunassa. Paalu liittyy rakenteen tukemiseen. Maakerros Y76, joka peittää puita, näyttää valuneen myös rakenteen alle.

Ajoitusarvio: 1500-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y76

Alla: Y76, R81

Samanaikainen kuin: Y76?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 32, 33, 34 olivat sillan kannen puista ja näytteet 35 ja 36 tukirakenteista. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Ajoitustulokset saatiin ainoastaan sillan kannen puista, jotka ovat mahdollisesti kierrätystavaraa. Näyte 32: 1461±5 (1459-1466), näyte 33: 1483±10 (1473-1493) ja näyte 34: 1482±5 (1477-1487)

TPQ: 1493

Rakenne R79

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: lounaiskulma

Koko: havaitulta osin 4,6 x 0,6 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus >4,5m, halkaisija 15-20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu, veistetty

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Kolme rinnakkain asetettua pyöröpuuta R79A samassa tasossa tien suuntaisesti sekä niitä tukevia pystypaaluja R79B. Rakenne on tien etelälaidassa, aivan kaivausalueen länsipäädyssä. Rakenne jatkuu kulkurampin alle ja länsiprofiiliin. Rinnakkaisten kolmen puun alla on lisäksi yksi samansuuntainen puu. Kaksi pitkittäistä pyöröpuuta on veistetty päädyistään niin, että niiden väliin jää suorakaiteen muotoinen kolo (n. 30 x 15 cm). Kolo saattaa olla veistetty pystypuun liittämiseksi, mutta mitään jälkeä pystypuusta ei ole. Kyse voi olla myös puiden uusiokäytöstä ja puiden edelliseen käyttövaiheeseen kuuluneesta loveuksesta. Rakennetta peitti rakenne R56 ja kerros Y43. Rakenne rajautuu etelässä rakenteeseen R75, jonka yläosan kanssa se on samalla tasolla. Pohjoisessa rakenne rajautuu rakenteeseen R72A ja sen pohjoisin puu on osittain rakenteen poikkipuiden R72B päällä.

Ajoitusarvio: 1500-luku tai nuorempi

Stratigrafia:

Yllä: Y43, R56

Alla: R72B

Samanaikainen kuin: R72?, R75?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologinen ajoitusnäyte nro 26. Näyte mäntyä. Ei ajoitusta.

Rakenne R81

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: Puu

Sijainti kaivausalueella: keskialue, pohjoispuoli

Koko: 22 x 3,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus < 6,5 m, leveys < 50 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku, halkaistu puu, pyöröpuu

Rakennustekniikka: salvottu

Tulkinta: suosilta

Kuvaus: Massiivinen tiensuuntainen siltamainen rakenne. Aiemmin numeroitu rakenne R40 liitettiin rakenteeseen 81. Rakenne jakautui kahteen osaan, kansipuihin R81A ja tukipuihin R81B. Rakenne R81A koostui halkaistuista puista, pyöröpuista ja lankuista. Suurin osa puista oli paksuja lankkuja, mutta mukana, etenkin eteläreunassa, oli myös pyöröpuita (kuorimatonta mäntyä). Etenkin lankuista suuri osa oli selkeästi uusiokäytettyjä. Rakenne oli samankaltainen kuin siltarakenne R78, mutta puut olivat selkeästi pidempiä. Rakenne jakautui varsinaisesti neljään jotakuinkin yhtä pitkään tiensuuntaiseen osaan. Näiden lisäksi kokonaisuuden länsipuolella oli samassa tasossa vielä yksi lankku, joka laskettiin mukaan samaan rakenteeseen. Pääosa puista oli 5-6 m pitkiä ja 30-40 cm leveitä, mutta seassa oli myös noin 1 m pituisia puita, sekä varsin kapeita puita. Etenkin rakenteen pohjoisreunan puut olivat pahoin lahonneet. Paikoin puuaines oli säilynyt hyvin. Mahdollisesti aivan länsipäätä lukuun ottamatta rakenteen puista suurin osa on paikoillaan, mutta muutamia puita rakenteesta kuitenkin puuttuu. Puut nojaavat vasten alapuolisia tukipuita R81B ja suuri osa puista on kiinnitetty näihin loveamalla. Yhden puun päädyssä on kolo, josta on työnnetty läpi tappi, tämä tappi menee suoraan pohjaturpeeseen kiinnittämättä puuta toisiin puihin. Samassa kohdassa on vieressä myös kolme muuta pystypaalu turpeeseen työnnettynä. Niiden tarkoitus lienee ollut pitää puita paikoillaan epävakaalla alustalla. R81B puut olivat pyöröpuita ja ne olivat kohtisuoraan kansipuihin nähden. Puut olivat vaihtelevan paksuisia ja osa oli päädyistään pitkälle maatuneita. Varsinaisesti rakenteeseen R81B kuuluviksi poikkipuiksi tulkittiin seitsemän poikkipuuta. Nämä puut olivat halkaisijaltaan 10 - 20 cm ja pituudeltaan 1 - 2,6 m. Puut sijaitsivat lähellä kansipuiden molempia päitä, joskin toiseksi läntisimmästä osasta poikkipuu puuttui länsipäädystä. Itäisimmässä osassa taas itäistä poikkipuuta ei havaittu, mutta koska aivan pääty jätettiin kaivamatta, sellainen saattoi kuitenkin päädyssä olla. Läntisimpiä poikkipuita oli kaksi vierekkäin, joskin toinen oli vain noin 1 m mittainen. Osittain R81A puut lienevät tukeutuneet myös alla olleeseen rakenteeseen R90, mutta osin sen poikkipuut olivat turpeen peitossa. Lähes koko rakennetta peitti kerros Y76 ja se oli painunut hieman myös rakenteen väleihin. Turve Y49 peitti osittain rakenteen eteläreunaa. Rakenne rajautui etelässä rakenteeseen R83, mutta niiden keskinäinen suhde ei ole aivan selvä.

Ajoitusarvio: 1400-luvun puolivälin jälkeen, todennäköisesti 1400- ja 1500-lukujen vaihe

Stratigrafia:

Yllä: Y69, Y76, R78

Alla: Y49, Y89, R90

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 40-42,44,49,52,53,60; näyte nro 45 poistettiin

Näytteet 40, 41, 44, 49 ja 60 ovat kansipuista R81A, näytteet 52 ja 53 ovat tukirakenteesta R81B.

nro 40: 1467±2 (1465-1469)

nro 41: 1469±3 (1466-1472)

nro 42: talvi 1477/78

nro 44: 1455±3 (1452-1458)

nro 49: talvi 1448/49

nro 60: 1474±15 (1459-1489)

nro 52: talvi 1459/1460

nro 53: talvi 1440/1441

TPQ: 1489

Rakenne R82**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** kaakkoiskulma**Koko:** noin 5,7 x 1,5 m**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pituus < 4,2 m ja leveys 5-30 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka, pyöröpuu**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tien suuntainen pahoin lahonnut rakenne kaivausalueen kaakkoisosassa. Rakenne koostuu pyöröpuista ja rangoista, jotka olivat pahoin lahonneita. Voi myös olla, että osa puista on alun perin ollut lankkuja tai hirsii, mutta niistä on jäänyt jäljelle vain kova sydänpuu. Osittain on vaikea tulkita, mikä kaikki kuuluu yhteen puuhun. Puut ovat pääasiassa tiensuuntaisia, mutta mukana on myös muutamia viistoja rankoja, jotka saattavat olla alun perin painettuina pystyyn rakenteen eteläreunalla. Nyt puut menevät tiensuuntaisten puiden alle. Puu on lahonnut paloiksi, mutta puiden alkuperäinen pituus lienee ollut noin 2-4 m. Poikittaiset rangat (paalut) ovat halkaisijaltaan noin 5 cm ja näkyvältä pituudeltaan noin 60 cm. Rakenteen seassa on muutamia lahonneita kantoja paikalla kasvaneiden puiden jälkinä. Varmuudella ei voi sanoa, onko rakenne kasattu kantojen päälle, vai ovatko puut myöhemmin kasvaneet rakenteen läpi. Rakenne rajautuu pohjoisessa rakenteeseen R81 ja se tuli esiin osin rakenteen R52 alta. Etelässä se rajautuu ojaan L54. Rakenne dokumentoitiin, mutta sitä ei kaivettu pois. Rakenne on mahdollisesti osa samaa rakennetta kuin R83.

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y43, R52, Y69

Alla: Y49

Samanaikainen kuin: R83

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Rakenne R83****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Rakennusmateriaali:** puu**Sijainti kaivausalueella:** eteläreuna**Koko:** 15 x 1 m**Suunta:** itä-länsi**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Rakennusmateriaalin koko:** pit. < 4,5 m, halkaisija 5-25 cm**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** ranka, pyöröpuu**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tiensuuntainen tukirakenne tien eteläreunassa. Rakenne koostui pääasiassa tiensuuntaisista puista, mutta mukana oli myös poikkipuita sekä muutamia viistoja puita, pystypaaluja. Paaluja oli selvästi veistetty. Puut olivat pyöröpuita ja rankoja, mutta jotkut puista ovat voineet olla myös lankkuja. Osa puista oli pitkälle lahonneita, joten niiden alkuperäinen koko ja muoto eivät olleet enää havaittavissa. Rakenne lienee osittain hajonnut, sillä osa puista ei ollut enää linjassa ja ne menivät toistensa kanssa lomittain. Rakenne jatkui mitä ilmeisimmin sekä lännessä että idässä kaivauksenaikaisten kulkuramppien alle. On varsin mahdollista että rakenteet R82 ja R83 ovat samaa rakennetta. Rakenne oli pääosin rakenteen R75 pohjoispuolella, mutta osittain myös sen alla. Rakenne rajautui pohjoisessa rakenteeseen R81, ja myös rakenteeseen R90, mutta niiden keskinäinen suhde on hieman epävarma. Puut näyttävät olevan suoraan pohjaturpeen Y49 päällä ja osin painuneena sen sisään (tai turve on kasvanut rakenteen

päälle).

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y73, R75, Y76, R78

Alla: Y49

Samanaikainen kuin: R82

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt: -

Kartat:

Näytteet: -

Rakenne R84

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: 4 x 0,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus > 4 m, halkaisija 10-15 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu, ranka

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tien pohjoisreunaa tukenut tiensuuntainen rakenne. Rakenne koostui muutamasta pitkästä ja ohuesta pyöröpuusta. Puut jatkuivat kaivausalueen profiiliin sekä idässä että lännessä. Koska puita voitiin pohjoisreunalla havaita vain pienellä alueella, ei aina ollut täysin selvää mihin rakenteeseen mikäkin puu kuuluu. Rakenne saattoi olla osa vastaavaa rakennetta kuin R75, mutta se oli koottu huomattavasti ohuemmista puista ja oli muutenkin kevyempi rakenne. Rakenne tuli esiin risukerroksen R77 alta ja se rajautui etelässä rakenteeseen R72.

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R77

Alla: R88

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologinen ajoitusnäyte nro 37. Ei tulosta.

Rakenne R85

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: noin 4,5 x 3,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus noin 3 m, leveys 20-30 cm, halkaisija noin 10 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: halkaistu puu, ranka ja pyöröpuu

Rakennustekniikka: kasattu, salvottu

Tulkinta: suosilta

Kuvaus: Tien kulkusuuntaan vierekkäin asetetuista puista kasattu suosiltarakenne. Rakenne jatkui länsiprofiiliin, eikä sen koko laajuutta saatu dokumentoitua. Rakenteessa on ainakin kaksi peräkkäistä puuriviä. Näistä itäisempi oli kokonaan näkyvillä kaivausalueella, ja läntisemmästä näkyi noin 75 cm. Puut olivat itä-länsi -suuntaisesti vieriviereen asetettuja. Itäisemmässä rivissä oli näkyvillä 16 puuta, länsiprofiiliin jääneessä osassa rinnakkain oli 18 puuta. Puut olivat suurimmaksi osaksi halkaistuja puita, mutta mukana oli myös muutama pyöröpuu ja pari varsin kapeaa rankaa.

Puut olivat osittain lahonneita, mutta paikoin puiden pinnassa oli myös säilynyt kaarnaa. Puut olivat havaitulta osin mäntyä. Puita peitti maakerros Y80 ja niiden alla ja väleissä oli maakerros Y86, osin puiden alla oli suoraan rakenne R87. Muutamien puiden alapinnalle oli veistetty loveuksia, mutta mitenkään säännönmukaisesti niitä ei ollut. Rakenteen itäpääty menee aavistuksen rakenteen R78 alle. Rakenteet ovat lähellä samaa tasoa, mutta R85 saattaa myös liittyä rakennetta R78 vanhempaan käyttövaiheeseen. Rakenteen lännenpuoleiset, profiiliin jatkuvat puut jätettiin paikoilleen.

Ajoitusarvio: 1600-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y80, R81

Alla: Y86, R87

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön: Y86

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 38-39. Ei tulosta.

Rakenne R87

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: 4,1-6 x 4 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus < 4 m, leveys 12-30 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: hirsi, halkaistu puu, pyöröpuu,

Rakennustekniikka: salvottu paalu

Tulkinta: suosilta

Kuvaus: Tiehen nähden poikittaisista puista muodostuva suosiltarakenne kaivausalueen länsipäädystä. Rakenne koostui pääasiassa jäleistä halkaistuista männynrungoista, mutta seassa oli myös muutama ilmeisesti kierrätetty pyöröpuu ja yksi puu vaikutti uusiokäytetyltä hirreltä. Rakenteeseen laskettiin myös muutama paalu, jotka näyttivät olevan tukemassa rakennetta sen reunoilla. Rakenteen päällä oli myös laudankappale, joka tuskin on varsinainen osa rakennetta. Joidenkin halkaistujen puiden alapinnalla oli kaarnaa, joka oli osittain säilynyt varsin tuoreen näköisenä. Hirressä ja pyöröpuissa oli lovia, jotka eivät näyttäneet liittyvän siltarakenteeseen vaan viittanevat uusiokäyttöön. Yhden puun päädyn osalta on mahdollista, että siihen on veistetty salvos, mutta kyse voi olla myös lahoamisen aikaansaamasta muodosta. Pääasiassa puut oli ladottu vierekkäin, mutta muutama puu oli hieman lomittain ja rakenteessa oli myös muutama tyhjä kohta. Voi olla, että rakenteesta on purettu muutamia puita pois sen käytön lopettamisen jälkeen. Rakenne tuli esiin rakenteen R85 ja sen alapuolelle levitetyn hiekkakerroksen Y86 alta. Rakenne näytti rajautuvan rakenteen R85 läntisen osan itäpuolelle, mutta koska rakenteen länsiosaa ei poistettu, ei ole aivan varmaa, kuuluuko rakenteen R85 alle jäävä puu rakenteeseen R87 vai R93. Kaikkein itäsin puu muistutti olemukseltaan R78 kansipuuta. Se on kuitenkin selvästi rakenteen alla ja rinnastuu ennemminkin rakenteen R78B tukipuihin. Rakenne R85 on osittain rakenteen R93 päällä ja osittain rakenteen R90 päällä. Rakenteiden R81 ja R87 väliin jää noin 2 m kansipuista tyhjää tilaa. Joskin välin pohjoisreunassa on yksi huonokuntoinen puu, joka laskettiin rakenteeseen R81. Kentällä R87 tukipuiksi aluksi ajateltu tien suuntainen puu R87B todettiin myöhemmin osaksi rakennetta R90.

Ajoitusarvio: 1400-luvun puoliväli

Stratigrafia:

Yllä: Y86

Alla: Y49, R90, R93

Samanaikainen kuin: R81?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nro 47-48. Molemmat mäntyä. Näyte 47: 1448±3 (1445-1451) ja näyte 48: 1430±10 (1420-1440). Kierrätetyn materiaalin vähäisyys ja hyvin samankaltainen ajoitustulos viittaa sillan osan

ajoittuvan 1400-luvun puoliväliin. TPQ: 1451

Rakenne R88

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: 4 x 2,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus noin 2,5-3,5, halkaisija noin 20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka, pyöröpuu

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Tietä pohjoisessa reunustava tiensuuntainen rangoista ja pyöröpuista muodostuva rakenne. Rakenne koostui noin 2 m leveydelle levinneistä pitkittäisistä pyöröpuista ja rangoista R88A, jotka jatkuivat profiiliin sekä idässä että lännessä. Rakenteeseen kuuluivat myös pitkittäisten puiden päällä pareittain olleet poikkipuut R88B. Poikkipuut olivat pitkittäisten puiden päällä rakenteen molemmissa päädyissä havaitulla osalla. Ne olivat toisistaan noin 3,1 m etäisyydellä. Myös poikkipuut jatkuvat pohjoisprofiiliin, joten niiden koko jää epävarmaksi. Puut ovat varsin huonokuntoisia, mutta ne vaikuttavat ainakin osittain käsitellyiltä puilta. Yhdessä R88B puussa on selvästi veistetty lovi. Puut lienevät osittain romahtaneet alkuperäisiltä paikoiltaan. Rakenne oli painunut turpeeseen (tai turve kasvanut rakenteen päälle). Puiden kohdalla turpeessa tuntui kuitenkin olevan myös soraa, mutta sen laajuutta ei liejuisessa maassa pystytty kunnolla havainnoimaan eikä dokumentoimaan. Rakenteessa on yhteneväisyyksiä rakenteen R75 alempien osien kanssa ja ne saattavat olla samanaikaisia.

Ajoitusarvio: 1600-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R84

Alla: R92

Samanaikainen kuin: R75

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologinen ajoitusnäyte nro 46. Ei tulosta.

Rakenne R90

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsiosa

Koko: noin 15,2 x 4,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 0,5-5 m, leveys 5-20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu, lauta/lankku,

Rakennustekniikka: ladottu, salvottu hirsi

Tulkinta: tien perustusrakenne/suosilta

Kuvaus: Lähes koko kaivausalueen pituinen tien suuntainen puurakenne. Rakenne koostui useammassa kerroksessa olevista puista, jotka kuitenkin näyttivät liittyvän yhteen. Rakenne alkoi 2-4 m päässä sen eteläreunasta ja jatkui aivan kaivausalueen pohjoisreunaan. Rakenne myös jatkui sekä idässä että lännessä tutkimattomalle alueelle. Rakenteen todettiin olevan osittain myös siltarakenteen R81 itäpäädyn alla, mutta tätä ei ajanpuutteen vuoksi dokumentoitu tarkemmin. Rakenteen alkuperäinen olemus jää epäselväksi, sillä sitä on saatettu purkaa. Osa puista lienee lisätty paikoilleen ylempien rakenteiden (ainakin R81) tukemiseksi, mutta on vaikea erottaa mitkä puut kuuluvat varsinaisesti rakenteen R81B osiksi ja mitkä rakenteeseen R90. R81B puut näyttivät olevan rakenteen R90B osiksi tulkittuja puita lyhyempi, joten sitä pidettiin yhtenä erottavana tekijänä. Rakenne koostuu sekä kuorituista pyöröpuista että laudan jäänteistä, paaluista ja pohjimmaisena kuorimattomista koivunrangoista, puut olivat monin paikoin pitkälle lahonneita ja katkeilleita. Niiden koot ja muodot olivat varsin vaihtelevia, mutta pisimmät (n. 5 m)

kapeat (n. 10-15 cm) rangat muodostivat pohjimmaisen tukirakenteen R90A, joka muodostui kolmesta tien suuntaisesta puulinjasta, joista reunimmaisivat olivat rakenteen molemmilla reunoilla ja yksi niiden keskellä. Puut olivat noin 1,5 m välein toisistaan välin vaihdellessa rakenteen eri osissa. Yhdessä pitkittäisessä puussa havaittiin loveus yläpuolista puuta varten. Näiden päällä oli eri paksuisia (15-20 cm) poikittaisia pyöröpuita (pit. noin 3,5 m) R90B, mutta osa puista vaikutti olleen lautoja tai lankkuja ja ilmeisesti jo alun perin vain noin 1 m mittaisia pyöröpuita. Useimmissa poikittaisissa (hyvin säilyneissä) puissa oli havaittavissa veistettyjä lovia niiden kiinnittämiseksi alapuolisiin puihin. Päällä oli myös tien suuntaisia puita R90C, jotka olivat huomattavasti hajanaisempia, (1-1,5 m pitkiä) pyöröpuita tai laudanjänteitä. Nämä olivat pääasiassa tiehen nähden poikittaisten puiden päällä, mutta joiltain osin myös niiden alla. Rakenteen keskivaiheilla oli muusta rakenteesta poikkeava kohta, jossa pienehköä kuopannetta (50 x 30 cm) oli täyttämässä runsaasti lyhyitä laudan- ja hirren kappaleita sekä paaluja. Iso osa näistä puista oli työnnetty pystyyn tai viistoon turpeeseen. Rakennetta purettaessa havaittiin, että useat puut olivat varsin lyhyitä (pit. 30 -50 cm), kirveellä teräviksi veistettyjä ja tiiviisti yhteen kiillattuja, joskin ne olivat varsin maatuneita. Samassa kohdassa rakenteessa R81 oli veistetty puu, jonka läpi maahan oli työnnetty paalu. Rakennetta peitti lastujen sekainen savikerros Y89 ja paikoin pienten puukappaleiden osalta oli vaikea sanoa kuuluivatko ne kerrokseen vai rakenteeseen. Pääsääntöisesti alle 30 cm pituiset puunkappaleet tulkittiin lastuiksi kerroksessa. Rakenne R90 on kasattu suoraan turpeen päälle ja turve oli osin myös peittänyt rakenteen. Rakenteet R78, R81, R87 ja R93 tukeutuvat rakenteeseen. R93 voi olla rakennettu yhtä aikaa rakenteen R90 kanssa, sillä rakenne on alimpien puiden R90A päällä. Rakenteen R93 kohdalla oli kuitenkin myös yksi katkennut huonokuntoinen poikittainen koivunranka, joka voi olla osa varhaisempaa rakennusvaihetta.

Ajoitusarvio: oltava stratigrafian perusteella vanhempi kuin 1500-luku

Stratigrafia:

Yllä: R78, R81, R87, Y89, R93

Alla: Y49

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön: R93

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 54-59. Kaikki näytteet olivat mäntyä. Näyte 54: arvio 1772±3 (1769-1775, täysin muusta aineistosta poikkeava tulos, joka ei sovi stratigrafiaan!). Näyte 57: 1462±5 (1457-1467). Näyte 59: arvio kaatoajankohdasta talvi 1433/1434. Näytteet 55, 56 ja 58 ei ajoitusta.

Rakenne R92

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: noin 3,8 x 1,2 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus 0,5-2,2 m, leveys 5-20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: lauta/lankku, ranka,

Rakennustekniikka: ladottu pyöröpuu

Tulkinta: tien reunan tukirakenne

Kuvaus: Huonokuntoinen rakenne kaivausalueen luoteisosassa, tien pohjoisreunassa. Rakenne jatkunee sekä itään että länteen tutkimattomalle alueelle. Rakenne muodostui etupäässä lautojen ja pyöröpuiden jäänteistä, mutta seassa oli myös ohuita puunrankeja. Rakenteen koillisosassa oli muita paksumpi pyöröpuu, jonka alla oli kaksi veistettyä poikkipuuta. Puut olivat varsin pitkälle lahonneita. Yhdessä pidemmistä pyöröpuista oli kuitenkin havaittavissa kirveellä veistetty lovi. Rakenne on selkeästi hajonnut tai hajotettu jossakin vaiheessa. Rakenne tuli esiin rakenteen R88 alta ja se on varsin samankaltainen kuin eteläreunan R83. Puut oli asetettu suoraan turpeen päälle.

Luoteiskulmassa nopeasti nouseva vesi vaikeutti dokumentointia.

Ajoitusarvio: vanhempi kuin 1700-luku

Stratigrafia:

Yllä: R88

Alla: Y49

Samanaikainen kuin: R83?

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Rakenne R93

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Koko: noin 1,5 x 4,2 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus noin 4,2 m, halkaisija 12-20 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: pyöröpuu

Rakennustekniikka: salvottu **Tulkinta:** tien perustustukirakenne/suosilta, kapulasilta

Kuvaus: Ohuista männynrungoista ja muutamasta paalusta koottu rakenne. Puut oli asetettu maahan poikittain tien nähdessä. Rakenne tuli esiin kaivausalueen länsiosasta, joskin aivan kaivausalueen länsipäädyssä rakenne ei ollut näkyvillä, sillä R85 läntisintä osaa ei poistettu. Rakenne näytti kuitenkin jatkuvan rakenteen R85 alle, samoin rakenne jatkui eteläreunan kulkurampin alle. Tätä osaa ei varsinaisesti kaivettu, mutta muutamien puiden kohdalta maata kaivettiin sen verran, että saatiin mitattua rakenteen todellinen leveys. Puut jatkuivat rampin alla noin 25 cm. Rakenteen koko laajuus jää kuitenkin itä-länsi -suunnassa auki. Puut olivat kuorimattomia, mutta puiden alapinnalla oli salvosloveukset, joilla rakenne kiinnittyi alapuolisiin pitkittäispuihin R90A. Rakenteeseen näyttivät liittyvän myös kolme paalua, joista kaksi oli rakenteen pohjoisreunassa ja yksi itäreunassa. Itäreunan paalu oli noin 25 cm itään muusta rakenteesta huonokuntoisen puunkappaleen kanssa. Koko rakenne R93 on voinut alun perin jatkua hieman pidemmälle itään. Paalut oli teroitettu ja painettu pohjamaahan. Ne olivat noin 50 cm pitkiä ja halkaisijaltaan noin 5 cm. Paalut näyttivät olevan tukemassa puita ja pitämässä rakennetta paikoillaan. Rakenteen R90 lisäksi puiden alla oli turve Y49. Rakenteessa ei ilmeisesti ole lainkaan kierrätettyä puumateriaalia ja puut pian kaatamisen jälkeen ladottu kapulasillaksi.

Ajoitusarvio: 1300-luvun loppu tai 1400-luvun ensimmäinen vuosikymmen.

Stratigrafia:

Yllä: R85, R87, Y91

Alla: Y49, R90

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen: R90

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: Dendrokronologiset ajoitusnäytteet nrot 50 ja 51. Molemmat näytteet olivat mäntyä. Näyte 50: arvio 1391±15 (välillä 1376-1406). Näyte 51: arvio kaatoajankohdasta talvi 1375/1376.

Rakenne R95

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Rakennusmateriaali: puu

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Koko: 4 x 0,5 m

Suunta: itä-länsi

Kaivaustapa: lasta, lapio

Rakennusmateriaalin koko: pituus noin 4 m, halkaisija noin 13 cm

Rakennusmateriaalin ominaisuus: ranka

Rakennustekniikka: salvottu paalu

Tulkinta: tien pohjoisreunan tukirakenne

Kuvaus: Muutamasta pitkästä rangasta koostuva rakenne tien luoteiskulmassa. Rakenne jatkuu molemmista päädyistään kaivausalueen ja pohjoisreunasta kaivausalueen ulkopuolelle. Puut ovat karsittuja puunrankoja. Puut ovat painuneet turpeeseen (Y49) ja turvetta oli kertynyt myös puiden päälle. Puut on mitattu kentällä rakenteen R45 alemmiksi osiksi, mutta ne eivät voi kuulua samaan rakenteeseen, joten niille annettiin jälkityövaiheessa oma numero.

Ajoitusarvio: 1400-luvun puoliväli

Stratigrafia:

Yllä: R77

Alla: (Y49), R88

Samanaikainen kuin:

Liittyy yksikköön:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

13. Kerrosyksikköluettelo

Kerrosyksiköt Y

Yksikkö Y0

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: koko alue

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: koko alue

Paksuus:

Kaivaustapa: kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: sora ja asfaltti

Pääsekoite: muut **Kerrostyyppi:** tekninen kerros

Kuvaus: tien pinta, asfaltti ja pintasora.

Ajoitusarvio: moderni

Stratigrafia:

Yllä:

Alla: Y1

Löydöt: -

Kartat:

Yksikkö Y1

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella:

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: koko alue

Paksuus: 50-130 cm

Kaivaustapa: kaivinkone, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: sora

Pääsekoite: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Muut: karkea hiekka <2,0 mm

Kerroksen ominaisuus:**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:**

Kerroksen väri: useita harmaan ja ruskean sävyjä

Yksikön raja: tekninen

Häiriöt: lokakuussa 2014 avattu koeoja on kaivettu kerroksen läpi.

Kerrostyyppi: tekninen kerros

Kuvaus: tekninen kerros, joka muodostuu useista eri tien tasaus- ja käyttövaiheista R8 päällä. Rakenne R2 on kerroksessa. Kerros täyttää myös tiealueella havaittuja moderneja kaivantoja.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y0

Alla: R8, R19, L20, R22, R23, R24,

Samanaikainen kuin: R2, L20

Liittyy rakenteeseen: R2

Liittyy kaivantoon: L20

Löydöt: kaksi tuohivirsua

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y10

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna, länsipuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 14 x 1,2 m

Paksuus: 2-15 cm

Kaivaustapa: lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm, turve

Päasekoite: sora

Muut sekoitteet:

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: musta ja tuhkanharmaa

Yksikön raja: selvä

Häiriöt: lokakuun 2014 koeoja on kaivettu kerroksen läpi

Kerrostyyppi: luonnollinen kerros

Kuvaus: pääosin ohut turvekerros ja sen alle muodostunut huuhtoutumiskerros. Vanha tienreuna, maanpinta. Kerroksen pinta vietti etelää kohti, ojaan L11 ja se jatkui ojan pohjalle asti. Ojan pohjalla kerros oli paikoin n. 15 cm paksuinen, mutta pääasiassa kerros oli 2-5 cm paksu. Kerroksessa oli havaittavissa havunneulasia, jotka lienevät pääasiassa peräisin rakenteen R9 havuista. Rakenne R9 oli osin painunut kerrokseen. Y10 pohjoisosan alta tuli vielä hiekkakerroksia, jotka laskettiin mukaan kerrokseen Y1, mutta eteläosassa kerroksen alta tuli esiin rakenne R14 ja uusi turvekerros Y15.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R9

Alla: Y1, L11, R14, Y15

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y12**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Yksikön tyyppi:** poistettu**Kuvaus:** Poistettu yksikkö. Kentällä tulkittiin aluksi kaivannoksi, mutta tutkimusten edetessä alkoi vaikuttaa enemmän painaumalta, kuin varsinaiselta leikkaukselta.**Yksikkö Y15****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** eteläreuna, keskivaiheilta itäpäättyyn**Yksikön tyyppi:** kerros**Laajuus:** noin 20 x 1 m**Paksuus:** 5-15 cm**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji: turve

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** tasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selvä, epätasainen**Häiriöt:** koeoja on kaivettu kerroksen läpi**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Turvekerros, jonka pinta etenkin alueen itäpäädystä on jäänyt hyvin möykkyiseksi, mahdollisesti luontaista suon pintaa. Kerros tuli esiin useiden tiekerrosten alta(Y1). Oja L11 on kaivettu turpeeseen. Kerroksen reunalla on rakenne R13. Kerros oli yhtenäinen alueen itäpuoliskolla, mutta alueen länsipuoliskolla kerros näkyi vain muutamana turvepaakkuna. Kun kerrosta kaivettiin esiin, alkoi sen matalimpiin osiin nousta vesi. Kaakkoisosassa kerros yhdistyi suoraan varsinaiseen pohjaturpeeseen Y49. Lännempänä kerroksen alta tuli kuitenkin vielä useita rakenteita. Ojan L11 lisäksi kerrosta leikkaavat kuopat L18 ja L29**Ajoitusarvio:** 1800-luku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y1, Y10, L11, R13, L18, L29

Alla: R8, Y36, Y49

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Yksikkö Y16****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** kaakkoiskulma**Yksikön tyyppi:** Kerros**Laajuus:** halkaisija 68 cm**Paksuus:** ei kaivettu**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Pääsekoite: sora

Kerroksen ominaisuus: kova**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** tasainen**Kerroksen väri:** harmaanruskea

Yksikön raja: selvä

Kerrostyyppi: täyttökerros

Kuvaus: Kuopan L18 täyttömaa, kerros tuki rakennetta R17. Kuoppa ja rakenne jäivät puoliksi alueen eteläprofiiliin, joten kerrosta ei kaivettu.

Ajoitusarvio: 1900-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla:

Samanaikainen kuin: R17

Liittyy rakenteeseen: R17

Liittyy kaivantoon: L18

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y28

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: hajanainen

Paksuus: 1-4 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: turve

Päasekoite: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: mustanruskea/tuhkanharmaa

Yksikön raja: selvä

Kuvaus: Hajanaisia turpeen ja huuhtoutumiskerroksen läikkiä keskellä kerrosta Y1. Kerros esiintyy lähinnä alueen länsipuoliskolla tien etelä- ja pohjoisosissa.

Ajoitusarvio: 1900-1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: Y1

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y30

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: havaitulta osin halkaisija n. 50 cm

Paksuus: n. 40 cm

Kaivaustapa: lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Pääsekoite: sora

Kerroksen ominaisuus: löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: vaaleanruskea

Yksikön raja: selvä

Häiriöt:

Kerrostyyppi: täyttökerros

Kuvaus: Vaaleanruskea irtonainen hiekka- ja sorakerros, joka täyttää kuoppaa L29. Kerroksen yläreuna on epäselvä suhteessa kerrokseen Y1, mutta alaosiin kerros erottuu siitä selvästi. Kerroksen tarkempi käyttötarkoitus jää epäselväksi.

Ajoitusarvio: 1900-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: L29

Liittyy kaivantoon: L29

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y31

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: koko tiealue

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 30 x 4 m

Paksuus: noin 10 cm

Kaivaustapa: lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Pääsekoite: karkea hiekka <2,0 mm

Muut sekoitteet: sora

Kerroksen ominaisuus: löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: kellanruskea, musta, harmaanvaalea

Yksikön raja: melko selvä

Häiriöt: Kuoppa L20 leikkaa kerrosta, koeoja on kaivettu kerroksen läpi.

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: tasauskerros, joka on levitetty R8 alle. Karkeaa kellanruskeaa hiekkaa ja sora. Kerroksen koostumus on suurimmaksi osaksi tasalaatuinen, mutta muutamien paikoin väri vaihtuu ja eteläreunassa kerrokseen on paikoin sekoittunut savea ja koeojan itäpuolella on enemmän vaaleaa hiekkaa. Kerros on n. 1,2 m syvyydessä nykyisestä maanpinnasta. Kaivausalueen länsipäädystä kerros on yhtenäinen, mutta itäpäädystä kerros muuttuu hajanaisemmaksi ja kapeammaksi. Kerroksessa on tien perustukseen kuuluvia havuja, aivan länsipäädystä havuja on 2-4 kerroksessa, mutta kerrokset eivät ole kauttaaltaan yhtenäisiä. Havuja kerroksessa on itäpäättyyn asti, mutta koeojan itäpuolella havuja on vain hajanaisesti siellä täällä. Kerroksen Y31 kanssa kaivettiin pois myös sen alla ollut hajanainen ruskeanharmaa hiekkakerros. Alueen itäosassa kerroksen päällä oli epäyhtenäinen kerros mustanruskeaa rapakivisoraa. Kerroksen itäpäädystä oli myös kiviä R8 seassa, mutta kivet eivät olleet selkeän rakenteellisia, joten ne mitattiin kiviä kerrokseen.

Ajoitusarvio: 1800-1900-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1

Alla: R42, Y43

Samanaikainen kuin: R8?, R42

Liittyy rakenteeseen: R8?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y36

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna, keskikohta

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 4,5 x 0,75 m

Paksuus: noin 1 cm

Kaivaustapa: lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: turve

Muut sekoitteet: hieno hiekka <0,2 mm, keskikarkea hiekka

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: musta, mustanruskea

Yksikön raja: epäselvä

Häiriöt: ei häiriöitä

Kerrostyyppi: luonnollinen kerros

Kuvaus: Ohut turvekerros alueen keskikohdalla sen eteläreunassa. Jonkin vaiheen luontainen maanpinta. Kerros on häilyvä, mutta kuitenkin yhtenäinen. Se tulee esiin Y15 alapuolelta, se näyttää hieman siltä kuin olisi voinut kertyä ojan pinnalle. Tämä on kuitenkin epävarmaa. Kerros on rajautunut senhetkiseen tien käyttöalueeseen.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, Y15, R35

Alla: R8

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y43

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: keskiosa

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 24 x 5 m **Paksuus:** 2-20 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Kerroksen ominaisuus: löyhä

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: vaaleanruskea

Yksikön raja: pääasiassa selvä

Häiriöt: kuoppa L20 leikkaa kerrosta, koeoja on kaivettu

kerroksen läpi

Kerrostyyppi: tasauskerros, rakentamiskerros, käyttökerros

Kuvaus: Vaalea hiekkakerros alueen keskiosassa lähes koko kaivausalueen pituudelta. Hiekkakerros oli rakenteiden R8 ja R42 sekä hiekkakerroksen Y31 alla. Länsireunastaan kerros on hieman rakenteen R50 ja Y55 alla ja etelässä se on osin rakenteen R56 alla. R56 saattaisi olla samanaikainen kerroksen kanssa. Kerrokset Y43 ja Y55 näyttävät myös menevän osittain lomittain, mutta tämä havainto voi johtua myös kuopan L20 aiheuttamasta kerrosten sekoittumisesta. Kerros alkoi noin 2 m kaivausalueen eteläreunasta, eikä ulottunut aivan kaivausalueen länsipäätyyn asti. Kerros oli yhtenäisin koeojan länsipuolella ja muuttui sen itäpuolella hajanaisemmaksi, joskin se pysyi selvästi havaittavana. Kerroksen paksuus vaihteli paljon, pääosin kerros oli 2-5 cm paksuinen, mutta paikoin jopa 20 cm paksuinen. Kerros oli paksuimmillaan ja korkeimmillaan tien keskikohdassa ja oheni ja laski selkeästi (etelä- ja pohjois-)reunoja kohti. Kerros oli melko tiivis ja pinta voisi olla jonkin aikainen tien käyttöpinta.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R8, Y31, R50, Y55

Alla: Y60, Y69

Samanaikainen kuin: R56?

Liittyy rakenteeseen: R56?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y48

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna (pohjoisreuna)

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 21 x 0,5-1 m

Paksuus: 5-50 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: savi

Pääsekoite: siltti

Muut sekoitteet: turve, heinä

Kerroksen ominaisuus: tahmea, tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: harmaa

Yksikön raja: pääasiassa selvä, luoteiskulmassa ja lounaiskulmassa epäselvä

Häiriöt:

Kerrostyyppi: rakentamiskerros

Kuvaus: Tiivis savikerros, joka täytti ojaa L54. Savikerros liittyi ojaa täyttäneeseen puurakenteeseen R38. Savi on pääasiassa homogeenistä, mutta seassa on siellä täällä heinää ja turvetta laikkuina. Kerros tukee rakennetta R38 ja vastaavasti sitä havaittiin myös pienellä alueella rakenteen R44 ympärillä, joskaan se ei täällä ollut yhtä selkeä. Kerros ei jatkunut havaittavana aivan alueen länsipäätyyn asti vaan se hävisi näkyvistä hieman koeojan länsipuolella. Tässä kohtaa kerros saattoi jatkua kaivausalueen eteläpuolella. Kerros on itäpäädyssään levinnyt myös jonkin verran varsinaisen ojan ulkopuolelle.

Ajoitusarvio: 1800-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R8, Y15

Alla: Y49, L54, R63

Samanaikainen kuin: Y31?, R38, R44

Liittyy rakenteeseen: R38, R44

Liittyy kaivantoon: L54

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y49

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: koko alue

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: koko alue

Paksuus: ei määritetty

Kaivaustapa: ei kaivettu neljää tarkastusojaa lukuun ottamatta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: turve

Kerroksen ominaisuus:

Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: pinnasta mustanruskea, syvemältä kellertävän oranssi

Yksikön raja: selvä

Häiriöt:

Kerrostyyppi: luonnollinen kerros

Kuvaus: Luonnollinen turvekerros. Kerros tuli tiealueen reunoilla esiin selvästi korkeammalla kuin tiealueen keskikohdalla. Osa rakenteista oli painut turpeen sisään tai turve oli kertynyt osittain joidenkin rakenteiden päälle. Reunoilla turpeen seassa erottuu vielä selvästi kerroksia rahkasammalesta ja heinästä. Kerrokseen kaivettiin lopuksi neljä tarkastusojaa, joilla varmistettiin, että kyse on luonnollisesta turpeesta.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: L15, Y48, R82, R83, Y89, R90, Y91, R92, R93

Alla:

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y53

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: pohjoisreuna, eteläreuna

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 17 x 0,5-2,3 m ja noin 3,5 x 0,5 m

Paksuus: ei määritetty

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: siltti

Pääsekoite: savi

Muut sekoitteet: multa, havunneulas

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: ruskeanharmaa

Yksikön raja: selvä **Häiriöt:** Kuoppa L20 leikkaa kerrosta, koeoja on kaivettu osittain kerroksen läpi.

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Saven ja mullan sekainen silttikerros kaivausalueen pohjoisosassa. Itäpäädyssä kerros oli havaitulla alueella n. 0,5 m leveä ja länttä kohti kerros leveni yli kaksi metriä leveäksi. Kerroksessa oli myös havunneulasia seassa, ja multa saattaakin olla syntynyt maatuneista neulasista. Kerros täytti myös kuoppaa L65b, mutta oli levitetty paljon tätä laajemmalle alueelle. Vastaavaa kerrosta havaittiin myös alueen eteläreunassa, rakenteen R56 pohjoispuolella n. 3,5 x 0,5 m laajuisella alueella. Kerros katosi kuitenkin puihin R56, eikä eteläreunaa saatu kunnolla dokumentoitua.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31

Alla: L65B, Y73

Samanaikainen kuin: Y43

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y55

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 11,5 x 6 m

Paksuus: 5-12 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Pääsekoite: keskikarkea hiekka < 0,6 mm

Muut sekoitteet: hieno hiekka < 0,2 mm, multa

Kerroksen ominaisuus: rakeinen, löyhä

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: vaalea kellanruskea, ruskeankirjava

Yksikön raja: epäselvä

Häiriöt: kuoppa L20 leikkaa kerrosta, koeoja on kaivettu kerroksen läpi.

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Kirjava hiekkakerros tien länsipäädyssä. Kerros tulkittiin aluksi osaksi yksikköä Y43, mutta erotettiin myöhemmin omaksi yksikökseen, sillä kerros peitti yksikköä Y43 ja koostumus oli epätasaisempi ja irtonaisempi kuin kerroksessa Y43. Kerrokset olivat osittain myös lomittain, mutta tämä havainto voi johtua myös kuopan L20 kaivamisen aiheuttamasta maan sekoittumisesta. Rakenne R50 oli osin kerroksen Y55 päällä ja osittain kerroksen sisällä.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, R50

Alla: Y43, R57, Y59, R71

Löydöt: -

Kartat: -

Näytteet: -

Yksikkö Y59

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 5,3 x 4,7 m

Paksuus: 5-10 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Kerroksen ominaisuus: löyhä, rakeinen

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: harmahtavan ruskea

Yksikön raja: selvä

Häiriöt: kuoppa L20 leikkaa kerrosta.

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Karkea hiekkakerros Y55 ja R57 alla. Kerros on paksuimmillaan länsiosassa ja ohenee kohti kerrosten Y43 ja Y53 reunoja. Kerros saattaa olla samanaikainen näiden kanssa. Kerros voi olla pohjustusta rakenteelle R57 ja kuulua samaan vaiheeseen sen kanssa tai olla edellistä tien käyttöpintaa.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y55, R57, R71

Alla: R72, R77

Samanaikainen kuin: Y43, Y55

Liittyy rakenteeseen: R57?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y60

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: keskiosa

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 21 x 2,5 m

Paksuus: 3-5 cm

Kaivaustapa: lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: siltti

Muut sekoitteet: sora

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: vaalea harmaanruskea

Yksikön raja: selvä

Häiriöt: Kuoppa L20 leikkaa kerrosta länsipäädystä, koeoja on kaivettu kerroksen läpi.

Kerrostyyppi: tasauskerros, tiekerros

Kuvaus: Kuopasta L20 lähes kaivausalueen itäpäättyyn asti ulottuva kerros. Kerros on tiealueen keskivaiheilla, mutta puuttuu molemmista reunoista ja loppuu n. 3 m ennen alueen itäpäättyä. Pohjois- ja eteläpuolella kuopat L65A ja B näyttävät leikkaavan kerrosta tai kerros rajautuu niihin. Kerros on soran ja siltin sekaista hiekkaa, kerroksena varsin tiivis ja se on saattanut olla jonkin aikainen tien pinta. Kerros on lännessä ja keskialueella varsin selkeä, mutta muuttuu hieman laukukkaaksi ja ohenee kohti itäpäättyä.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y43, L65AB

Alla: Y62, Y69

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:** Maanäyte**Yksikkö Y61****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2015**Sijainti kaivausalueella:** eteläpuoli, itäpuoli**Yksikön tyyppi:** kerros**Laajuus:** noin 11 x 1 m**Paksuus:** 1-10 cm**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Sekoitteena: sora, puusilppu

Kerroksen ominaisuus: löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** tasainen**Kerroksen väri:** harmaanruskea**Yksikön raja:** paikoin epäselvä**Häiriöt:** koeoja on kaivettu kerroksen läpi.**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Harmaanruskea karkeahko hiekka, jonka seassa puusilppua ja oksia. Maa-aines oli varsin irtonaista ja mitä ilmeisimmin sitä oli käytetty täyttämään tiehen syntyneitä kuoppia ja oja. Kerros oli hajanainen ja sen paksuus vaihteli. Se näkyi osittain jo samalla tasolla kuin Y43, mutta kerrokset menivät osin lomittain, joten kerrosten stratigrafinen suhde jäi epäselväksi. Kerros voi olla samanaikainen kerroksen Y43 kanssa. Kerrokset Y60 ja Y62 näyttävät tulevan kerrosta vasten, mutta todennäköisesti kerros on todellisuudessa niitä myöhäisempi ja sillä on täytetty pehmeitä ja kuluneita kohtia. Kerros täyttää uraa L65A, mutta on sitä laajempi.

Ajoitusarvio: 1800-luku?**Stratigrafia:**

Yllä: Y31

Alla: L65A, Y73

Samanaikainen kuin: Y43?

Liittyy kaivantoon: L65A

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Yksikkö Y62****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** keskiosa**Yksikön tyyppi:** kerros**Laajuus:** noin 16 x 4,5 m**Paksuus:** 5-7 cm**Kaivaustapa:** lasta, lapio**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Pääsekoite: kuusen oksat ja havut

Kerroksen ominaisuus: rakeinen, löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: punaruskea

Yksikön raja: selvä

Häiriöt: koeoja katkaisee kerroksen lähes kokonaan.

Kerrostyyppi: rakentamiskerros

Kuvaus: Havujen ja kuusenoksien sekainen punaruskea hiekka. Kerroksessa oli runsaasti myös käpyjä. Kerros vaikutti tien perustuskerrokselta ja liittyyneen samaan rakennusvaiheeseen kerroksen Y60 kanssa. Kerros erottui selvimmin koeojan itäpuolella, kun taas ojan länsipuolella kerros on hajanaisempi ja ohuempi. Alueen pohjoisreunassa kerros jatkuu vielä rakenteen R70 itäpuolella. Kerros rajautuu maakerrokseen Y69.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: L20, Y53, Y60, Y61, R70

Alla: Y73

Samanaikainen kuin: Y69?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: maanäyte

Yksikkö Y67

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipääty, eteläreuna

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 6 x 1,5 m

Paksuus: n.10 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: turve

Pääsekoite: savi

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: ruskeanharmaa

Yksikön raja: epäselvä

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: tiivis savensekainen turvekerros kaivausalueen eteläreunassa, länsipäädystä. Kerros oli varsin pienialainen. Se saattaa liittyä rakenteen R38 rakentamiseen. Kerros rajautuu rakenteeseen R56 ja kerrokseen Y43. Rakenne R63 on osittain kerroksen päällä, osittain uponneena kerrokseen. L54 rajaa myös kerrosta, mutta ei selkeästi leikkaa kerrosta.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, R63

Alla: Y49, R75A

Samanaikainen kuin: Y43?, L54?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y69

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: itäpuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 10,5 x 3,5 m

Paksuus: 10-25 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: keskikarkea hiekka <0,6 mm

Pääsekoite: sora

Muut sekoitteet: kiviä

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: harmaanruskea, mustanruskean kirjava

Yksikön raja: selvä

Häiriöt:

Kerrostyyppi: tasauserros

Kuvaus: Melko tiivis, kirjava soransekainen hiekkakerros tien itäpuoliskolla sen keski- ja pohjoisosassa. Kerros muodostui harmaanruskeasta hiekasta, jonka seassa oli soraa ja pikkukiviä. Mukana oli mustanruskeita rapakivisoraläikkiiä etenkin rakenteen R70 ympärillä vastaavasti kuin kerroksen Y31 päällä kivirakenteen R19 ympärillä. Kerros Y62 tuli pieninä laikkuina kerroksen päälle aivan sen länsireunassa. Kerroksen keskivaiheilla on havaittavissa n. 10 cm leveä, 2-5 cm syvä ja noin 4 m pitkä ura. Myös idempänä on 2 m pitkä ura, jossa on myös lyhyt puu. Urat ovat kapeampia kuin omina leikkauksinaan dokumentoidut ojat L65A ja B, jotka myös leikkaavat kerrosta. Kerroksen Y69 länsireuna noudattelee jotakuinkin rakenteen R70 länsireunaa. Kerroksessa on myös puurakenne R74.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y60, Y61, R66

Alla: Y76

Samanaikainen kuin: R70, R74

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y73

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: keskialue

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: 11,6 x 4,5 m **Paksuus:** max. 30 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: savi

Muut sekoitteet: siltti, sora

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: Pinnalta harmaa, alempaa kirjava

Yksikön raja: melko selvä

Häiriöt: koeoja on kaivettu osittain kerroksen läpi

Kerrostyyppi: tasauserros

Kuvaus: Alueen keskivaiheilla oleva tiivis hiekkakerros. Kerroksen pinta erottuu yhtenäisenä ja saattaa olla jonkin aikainen tien käyttötaso. Syvemmältä kerros on koostumukseltaan epätasainen ja väriltään laikukas. Kerros rajautuu lännessä rakenteeseen R72 ja ne saattaisivat olla samanaikaisia. Kerros on myös rakenteen R75A, B, C ja D alla ja väleissä. Kerroksen tarkan laajuuden havainnointi oli hankalaa, sillä eteläosassa jatkuvasti nouseva vesi aiheutti

haasteita. Kerroksen paksuus vaihtelee, mutta paksuimmillaan kerros on 30 cm paksu.

Ajoitusarvio: 1700-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: Y31, Y53, Y62, L65AB, R74

Alla: Y76

Samanaikainen kuin: Y69?, R72?, R75

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y76

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipuoli

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 18 x 4 m

Paksuus: 2-25 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: siltti

Pääsekoite: savi

Kerroksen ominaisuus: tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: kellanharmaa

Yksikön raja: selvä

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Tiivis savinen silttikerros tien keskiosassa. Kerros alkoi n. 5 m päässä kaivausalueen länsireunasta, rakenteen R72 itäpuolelta. Se tuli esiin kerroksen Y73 alta ja se peitti rakenteita R78 ja R81. Kerros oli hyvin hienojakoinen ja se sekä peitti rakennetta R78 että täytti puiden välejä. Kerros myötäili puiden muotoja, eikä ollut täysin yhtenäinen, paitsi aivan länsipäädyssään se muodosti tasaisen kerroksen. R78 alapuolella kerros jatkui sen ja rakenteen R81 välissä niin, että kerros peitti myös rakennetta R81 ja sen välejä. On kuitenkin epäselvää, onko kyse todellisuudessa kahdesta erillisestä samanlaisesta kerroksesta vai onko kerros levinnyt veden mukana ja rakenteiden painuessa syvemmälle joko alhaalta ylöspäin tai ylhäältä alaspäin. Kerros oli korkeimmillaan tien keskellä ja se vietti kohti reunoja. Kerros jatkui osittain pohjoisprofiiliin. Länsipuolella pohjoisreunassa Y73 ja Y76 rajapinnalla oli havukerros, samoin alueen keskellä. Kerros painui hieman R72 alle länsipäädyssään.

Ajoitusarvio: 1600-luku, mahdollisesti vanhempi, ei kuitenkin 1500-luvun alkua vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: (R72), Y73

Alla: R78, R81

Samanaikainen kuin: R78?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y80

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: n. 5 x 5 m **Paksuus:** 5-15 cm

Kaivaustapa: Lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Pääsekoite: sora

Kerroksen ominaisuus: rakeinen, löyhä

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: tasainen

Kerroksen väri: harmaanruskea

Yksikön raja: selvä

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Karkea hiekka-/sorakerros tien länsipäädyssä. Kerros tuli esiin rakenteen R72 alta ja liittyy todennäköisimmin sen pohjustamiseen. Kerroksen paksuus vaihteli. Kerros rajautui rakenteen R79 pohjoispuolelle ja idässä se rajautui kerroksen Y76 reunaan.

Ajoitusarvio: 1500-luvun alkupuolisko

Stratigrafia:

Yllä: R72

Alla: R85

Liittyy rakenteeseen: R72?

Löydöt:

Kartat:

Näytteet: maanäyte

Yksikkö Y86

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipääty

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: n. 4,5 x 3,5 m **Paksuus:** 5-10 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka <2,0 mm

Pääsekoite: sora

Muut sekoitteet: savi

Kerroksen ominaisuus: rakeinen, löyhä, tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: vaalea harmaanruskea

Yksikön raja: melko selvä

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Karkea soran sekainen hiekkakerros, jonka pohjalla oli ohut kerros savea. Kerros oli rakenteiden R87 ja R85 välissä ja se lienee levitetty paikoilleen tasaamaan alemman rakenteen pintaa ja pohjustamaan rakennetta R85.

Kerroksen ja rakenteen R87 väliin oli paikoin kertynyt myös turvetta. Kerroksen laajuus noudatteli rakenteen R85 rajoja, joskin kerros on saattanut hieman levitä veden vaikutuksesta.

Ajoitusarvio: 1500-luku tai vanhempi

Stratigrafia:

Yllä: R85

Alla: R87

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y89

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: koko alue, lukuun ottamatta länsipäätä

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 22 x 3,7 m **Paksuus:** 3-6 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: savi

Pääsekoite: puulastu

Muut sekoitteet: keskikarkea hiekka < 0,6 mm

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: harmaanruskea, kirjava

Yksikön raja: selvä

Kerrostyyppi: eriste/tiivistekerros, rakentamiskerros

Kuvaus: Tiivis savi- ja lastukerros. Kerros peitti lähes koko kaivausalueen. Se havaittiin kaikkialta rakenteen R81 alta. (Aivan rakenteen itäpäätä ei kaivettu pois, joten tällä alueella myös kerroksen Y89 tarkka raja on epävarma. Kerros näyttäisi kuitenkin ulottuvan rakenteen R81 itäpäättyyn asti, joskin itäpäädystä kerrokseen on selvästi sekoittunut myös hiekkää) ja myös sen länsipuolelta rakenteeseen R87 asti. Savikerroksen alkuperäinen sijainti ei ole aivan selvää, sillä vesi on voinut liikutella hienojakoista ainesta. Kerros vaikuttaisi kuitenkin olevan rakenteen R90 väleissä ja osittain myös sen päällä. Kerros on myös pohjamaan Y49 päällä. Se saattaa liittyä rakenteen R81 rakentamiseen.

Ajoitusarvio: 1400-luvun loppu tai 1500-luvun

Stratigrafia:

Yllä: Y73, R78, R81

Alla: Y49, Y90

Liittyy rakenteeseen: R81

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö Y91

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: länsipäätä

Yksikön tyyppi: kerros

Laajuus: noin 4 x 3,5 m **Paksuus:** 1-5 cm

Kaivaustapa: lasta, lapio

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: karkea hiekka < 2,0 mm

Muut sekoitteet: siltti, savi, hiili

Kerroksen ominaisuus: vaihteleva

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: epätasainen

Kerroksen väri: harmaa ja kellanruskea, kirjava

Yksikön raja: epäselvä

Kerrostyyppi: tasauskerros

Kuvaus: Karkea hiekkakerros, joka on ilmeisesti sekoittunut kerroksen Y89 kanssa. Niiden raja ei ole tarkasti määritettävissä, mutta kerros näyttäisi rajautuvan jotakuinkin rakenteen R87 alapuolelle ja rakenteen R93 päälle. Kerros tulkittiin omaksi yksikökseen, mutta se on voinut muodostua myös yksiköiden Y86 ja Y89 sekoittumisesta. Kerros oli paksuimmillaan ja selkeimmillään aivan länsipäädysään.

Ajoitusarvio: 1400-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y86, R87

Alla: R93

Liittyy rakenteeseen: R87

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

14. Kaivantoyksikköluettelo

Leikkaukset eli kaivannot L

Yksikkö L11

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Yksikön tyyppi: kaivanto

Laajuus: n. 30 x 1 m, syvyys noin 30 cm

Kaivaustapa: lapio

Yksikön raja: paikoin epäselvä

Häiriöt: koeoja on kaivettu ojan läpi.

Kaivannon muoto tasossa: pitkänomainen oja

Kaivannon muoto profiilissa: kovera

Kuvaus: Oja tien eteläreunassa. Itä-länsi - suuntainen kaivanto, joka on täyttynyt pääasiassa kerroksella Y1 ja kaivannon päälle syntyneellä kerroksella Y10. Ojassa näyttäisi paikoin olevan kaksoismaannos ja ojan pohjalla on turpeen lisäksi myös soraa. Noin 20 m matkalla ojan pohjalla on rakenne R14. Ojaa rajaavat sen pohjoisreunalla rakenteet R9 ja R13, jotka saattavat liittyä samaan vaiheeseen kuin ojankaivuu.

Ajoitusarvio: 1800-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R9, Y10, R14?

Alla: Y15

Samanaikainen kuin: R9?, R14?

Liittyy rakenteeseen: R14?

Kaivanto täyttynyt: Y1

Kaivanto leikkaa: Y15

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö L18

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: kaakkoiskulma

Yksikön tyyppi: kaivanto

Laajuus: halkaisija 68 cm

Paksuus:

Kaivaustapa:

Yksikön raja: alaosasta selvä

Häiriöt:**Kaivannon muoto tasossa:** (puoli)ympyrä**Kaivannon muoto profiilissa:****Kerrostyyppi:****Kuvaus:** Paalukuoppa, kuoppaa täytti rakenne R17 ja maakerros Y16. Paalukuoppa oli kaivettu läpi vanhasta turvekerroksesta Y15, mutta se ei erottunut kunnolla kerroksessa Y1, joten ajoitus on varsin epävarma.**Ajoitusarvio:** 1900- tai 1800-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y15, Y49

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen: R17

Kaivanto täyttynyt: Y16, R17

Kaivanto leikkaa: Y15, Y49

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Yksikkönumero: L20****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** alueen länsipuoli, tien keskikohdalla**Yksikön tyyppi:** Kaivanto**Laajuus:** halkaisija noin 1,5 m**Paksuus:** 1,6 m syvä**Kaivaustapa:** lapio**Kaivannon muoto tasossa:** pyöreähkö**Kaivannon muoto profiilissa:** melko tasapohjainen, hieman kovera**Kerrostyyppi:****Kuvaus:** Kuoppa, jonka sisään oli aseteltu betonisia kaivonrenkaita päällekkäin. Kuoppa oli yläosastaan pienempi, kuin syvemmältä. Se tuli esiin kerroksesta Y1 noin 55 cm syvyydellä tien pinnasta. Ilmeisesti kuoppa oli kaivettu tietä tukevan puurakenteen R8 läpi pyrkien hajottamaan siitä vain välttämättömän osan. Kuoppa oli kuitenkin sekoittanut maakerroksia ja rakenteita varsin syväälle. Yläosasta kuoppa oli halkaisijaltaan n. 90 cm, mutta syvemmillä 1,5 m. Kuopan täyttömaa laskettiin kuuluvan kerrokseen Y1. Kuopan sisältä löytyi 1930-40-luvuille viittaavia esineitä. 1,6 metriä syväälle jatkuneen kuopan alla maakerrokset ja rakenteet olivat häiriintymättömiä.**Ajoitusarvio:** 1930-40-luku**Stratigrafia:**

Yllä: Y1

Alla: Y62

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt: Y1

Kaivanto leikkaa: Y1, R8, Y31, Y43, Y60

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Yksikkö L29****Kohde:** Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: eteläreuna

Yksikön tyyppi: Kaivanto

Laajuus: n. 50 cm

Paksuus:

Kaivaustapa:

Yksikön raja: selvä

Häiriöt:

Kaivannon muoto tasossa: pyöreähkö

Kaivannon muoto profiilissa: loivan kovera

Kuvaus: Pienehkö kuoppa, joka jää suurimmalta osin kaivausalueen eteläpuolelle. Kuopasta näkyy todennäköisesti n. 1/3. Kuoppa vaikuttaa pyöreähköltä. Kuoppa kuuluu johonkin Y1 kaivettujen tiekerrosten vaiheeseen, kuoppa leikkaa kerroksen Y1 alaosaa, samoin kerrosta Y15. Kuoppa kaivettiin pohjaan kaivausalueelle näkyvältä osaltaan.

Ajoitusarvio: 1900-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, (Y30)

Alla: Y15

Kaivanto täyttynyt: Y30

Kaivanto leikkaa: Y1, Y15

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö L33

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: luoteiskulma

Yksikön tyyppi: kaivanto

Laajuus: noin 4 x 0,3 m

Yksikön raja: paikoin epäselvä

Häiriöt:

Kaivannon muoto tasossa: oja

Kaivannon muoto profiilissa: pyöreäpohjainen, kovera

Kerrostyyppi:

Kuvaus: Itä-länsi-suuntainen oja tien pohjoisreunassa. Oja lienee samanaikainen kuin eteläreunan oja L11. Sitä reunustaa rakenne R32. Ojaa täytti kerros Y1. Ojan tarkempi dokumentointi oli melko hankalaa, sillä vesi nousi alueella nopeasti.

Ajoitusarvio: 1800-1900-luku?

Stratigrafia:

Yllä: Y1, R32

Alla: Y15

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa: Y15

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö L54**Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** eteläreuna**Yksikön tyyppi:** kaivanto**Laajuus:** 21,5 x 0,6 m**Paksuus:** ei selvillä**Kaivaustapa:****Yksikön raja:** selkeät**Häiriöt:** ei häiriöitä**Kaivannon muoto tasossa:** pitkänomainen oja**Kaivannon muoto profiilissa:** melko tasapohjainen, jyrkkäreunainen

Kuvaus: Turpeeseen (Y49) kaivettu oja, joka rajaa tien eteläreunaa. Oja oli pääosin täytetty rakenteella R38 ja maakerroksella Y48. Ojaa täytti pääosin selkeä savikerros Y48, mutta seassa oli myös hiekkaa ja kiviä. Kaivannon pohjalla oli myös hieman lastuja ja tuohta sekä risuja. Kaivannon länsipäädystä kuoppa oli osittain täyttynyt hiekalla Y31. Kaivanto jatkui profiiliin sekä idässä että lännessä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y15, Y31, R38, Y48

Alla: Y49

Samanaikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen: R38

Kaivanto täyttynyt: R38, Y31, Y48

Kaivanto leikkaa: Y49

Löydöt:**Kartat:****Näytteet:****Yksikkö L65****Kohde:** Virolahti Uistesuo**Vuosi:** 2014**Sijainti kaivausalueella:** keskialue**Yksikön tyyppi:** kaivanto**Laajuus:** A 3,3 x 0,5 m ja B 5,5 x 0,5 m**Kaivaustapa:** lapio**Yksikön raja:** paikoin epäselvä**Häiriöt:** koeoja katkaisee ojat.**Kaivannon muoto tasossa:** epätasainen oja**Kaivannon muoto profiilissa:** Koverapohjainen, reunan jyrkkyys vaihtelee

Kuvaus: Kaksi tien suuntaista n. 0,5 m leveää uraa, ojaa. Eteläinen oja on L65A ja pohjoinen L65B. Urissa havaittiin puurakennetta R66A ja B ja ne olivat täyttyneet yksiköillä Y61 (L65A) ja Y53(L65B). Painaumien suhde kerrokseen Y43 on hieman epäselvä, mutta niiden täytöt tulivat esiin samasta tasosta kuin Y43. Ojanteet leikkasivat kerroksia Y60, Y61 ja Y62 jatkuen syvimmillään kerrokseen Y73 asti. Urat ovat n. 1,5 m päässä toisistaan, mutta ne eivät missään kohtaa erotu rinnakkain. L65A havaittiin koeojan itäpuolella ja L65B koeojan länsipuolella. Ojanteet saattavat olla syntyneet pyörien aiheuttamina painaumaaurina, joskin ne ovat sellaisiksi melko leveitä.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku tai vanhempi**Stratigrafia:**

Yllä: Y53, Y61, R66AB

Alla: Y73

Samanaikainen kuin: Y43?

Kaivanto leikkaa: Y60, Y62

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

Yksikkö L94

Kohde: Virolahti Uistesuo

Vuosi: 2014

Sijainti kaivausalueella: koillisosa

Yksikön tyyppi: kaivanto

Laajuus: noin 75 x 30 cm

Kaivannon muoto tasossa: soikeahko

Kuvaus: Heikosti erottuva kuoppa. Rakenteen R39 kohdalla havaittiin kuoppa, ja rakenne oli myös painunut viistoon sellaisella tavalla, mikä viittasi alla olleen tyhjää tilaa. Kuopan reunat eivät kuitenkaan erottuneet selkeästi ja se myös vaikutti täyttyneen pääasiassa kerroksella Y31, joka oli ajan saatossa valunut kuoppaan. Kuoppaa ei todennäköisesti ole heti kaivamisen jälkeen täytetty maalla vaan todennäköisemmin peitetty rakenteella R39. Kohta oli kuitenkin epäselvä ja tulkinnat jäävät arvauksiksi. Myös kuopan syvyys on epätarkka, mutta se oli n. 30-40 cm syvyinen.

Ajoitusarvio: 1800-luku

Stratigrafia:

Yllä: Y1 Alla: Y31, Y43

Kaivanto täyttynyt: Y31, R39 Kaivanto leikkaa: Y31, Y43

Löydöt:

Kartat:

Näytteet:

15. Karttaluettelo ja kartat

Kartta	Aihe	Mk	Koko	Mittausdokumentointi	Puhtaaksi piirtänyt
1	Yleiskartta	1:200	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
2	Karttalehtijako	1:200	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
3	Tien pinta (taso 0)	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
4	Dokumentointitaso 1	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
5	Dokumentointitaso 1, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
6	Dokumentointitaso 1, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
7	Dokumentointitaso 2	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
8	Dokumentointitaso 2, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
9	Dokumentointitaso 2, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
10	Dokumentointitaso 3	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016

11	Dokumentointitaso 3, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
12	Dokumentointitaso 3, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
13	Dokumentointitaso 4	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
14	Dokumentointitaso 4, länsi	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
15	Dokumentointitaso 4, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
16	Dokumentointitaso 5	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
17	Dokumentointitaso 5, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
18	Dokumentointitaso 5, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
19	Dokumentointitaso 6	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
20	Dokumentointitaso 6, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
21	Dokumentointitaso 6, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
22	Dokumentointitaso 7	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
23	Dokumentointitaso 7, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
24	Dokumentointitaso 7, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
25	Dokumentointitaso 8	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
26	Dokumentointitaso 8, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
27	Dokumentointitaso 8, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
28	Dokumentointitaso 9	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
29	Dokumentointitaso 9, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
30	Dokumentointitaso 9, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
31	Dokumentointitaso 10	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
32	Dokumentointitaso 10, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016

33	Dokumentointitaso 10, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
34	Dokumentointitaso 11	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
35	Dokumentointitaso 11, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
36	Dokumentointitaso 11, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
37	Dokumentointitaso 12	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
38	Dokumentointitaso 12, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
39	Dokumentointitaso 12, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
40	Dokumentointitaso 13	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
41	Dokumentointitaso 13, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
42	Dokumentointitaso 13, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
43	Dokumentointitaso 14	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
44	Dokumentointitaso 14, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
45	Dokumentointitaso 14, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
46	Dokumentointitaso 15	1:100	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
47	Dokumentointitaso 15, länsiosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016
48	Dokumentointitaso 15, itäosa	1:50	A3	Tuija Väisänen	Tuija Väisänen 2016

x= 6721985
y= 3545330

x= 6721985
y= 3545400

KP20004

Suunnittelun ajoradan reuna
Suunnittelun tien piennar

Suunnittelun ajoradan reuna
Suunnittelun tien piennar

Suunnittelun ajoradan reuna
Suunnittelun tien piennar

Suunnittelun ajoradan reuna
Suunnittelun tien piennar

Suunnittelun tien piennar

Suunnittelun riisa-aidan paikka

Suunnittelun tiealueen raja

23.1

Mestarmäentie

KP20008

KP20007

KP20009

KP20006

Koeoja 1

Tutkimusalue

Koeoja 2

KP20005

x= 6721955
y= 3545400

Suunnittelun riisa-aidan paikka

Oja

KP20002

KP20001

22

21

21

23

Pohjoinen

Karttamerkit	
	Havumetsä
	Hakattu metsä
23.1	Korkeus m mpy
	Apupiste

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Yleiskartta MK 1:200	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
	Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 1

x= 6721985
y= 3545330

x= 6721985
y= 3545400

KP20004

KP20003

23.1

Kartat 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48

Mestarmäentie

Kartat 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26, 29, 32, 35, 38, 41, 44, 47

Koeoja 2

KP20008

KP20007

Koeoja 1

KP20009

Tutkimusalue

KP20005

x= 6721955
y= 3545400

KP20006

Kartat 3, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25, 28, 31, 34, 37, 40, 43, 46

KP20002

VIROLAHTI
Suuri Rantatie Uistesuo
1000024349

Esa Mikkola 2014

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll

Tuija Väisänen

Puht.piirt. Tuija Väisänen 2014

Karttaehtijako

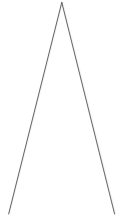
MK 1:200

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: KKJ3
Korkeus: N60

Kartta 2

KP20001

21

21,16

22,26

x= 6721969,27
y= 3545361,96

22,15

20,46

22,06

22,09

22,12

21,13

21,94

22,05

22,01

20,65

21,79

21,96

22,00

KP20008

21,63

21,83

21,89

21,93

x= 6721962,92
y= 3545363,34

21,78

21,89

21,02

KP20007

x= 6721959,75
y= 3545331,01

KP20009

21,68

21,84

21,62

21,62

21,55

21,40

x= 6721957,43
y= 3545348,08

21,62

21,39

21

Oja

x= 6721952,57
y= 3545334,81

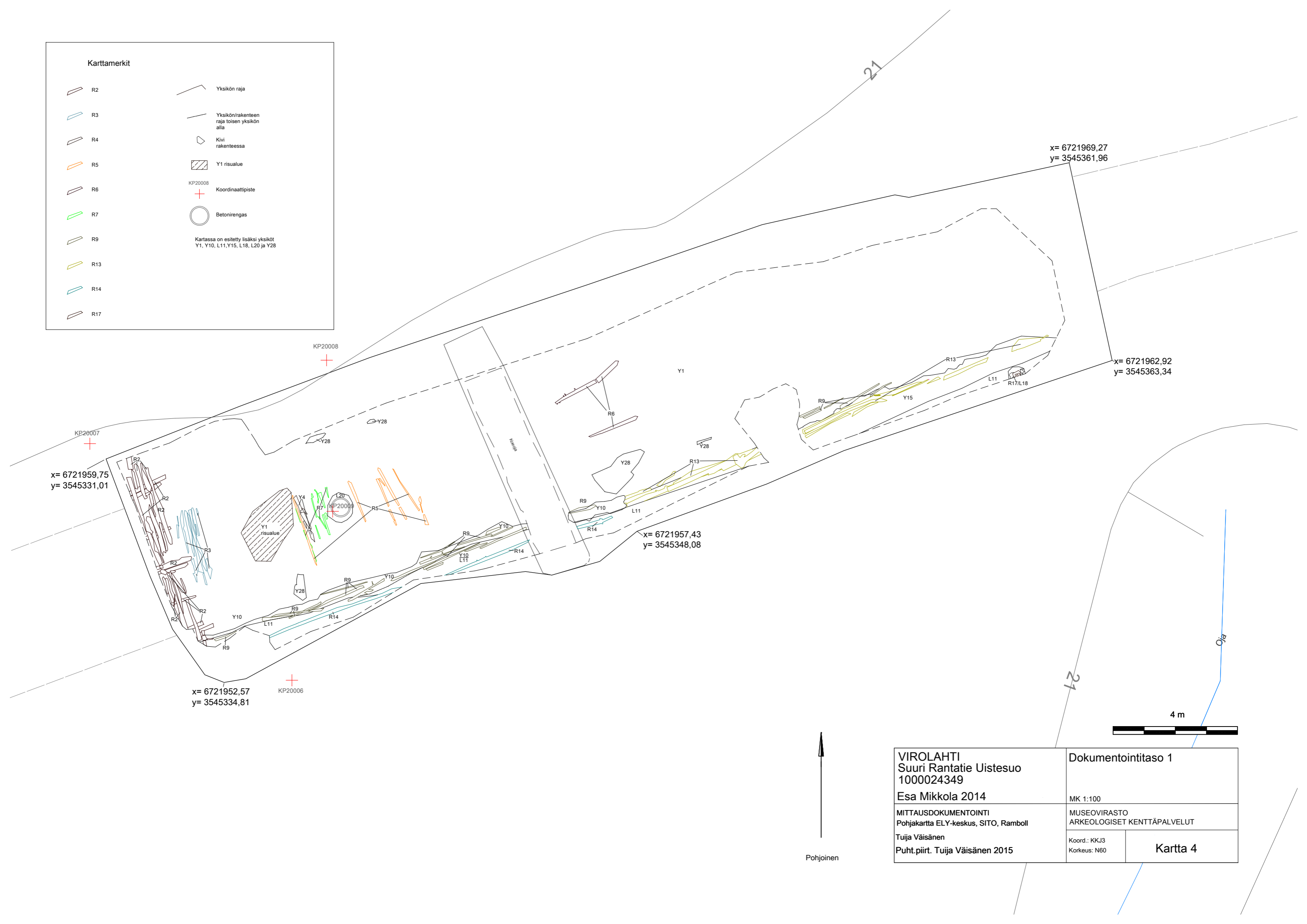
KP20006

4 m

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Tien pinta (taso 0)	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MK 1:100 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 3

Karttamerkit			
	R2		Yksikön raja
	R3		Yksikön/rakenteen raja toisen yksikön alla
	R4		Kivi rakenteessa
	R5		Y1 risualue
	R6		KP20008 Koordinaattipiste
	R7		Betonirengas
	R9	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, Y10, L11, Y15, L18, L20 ja Y28	
	R13		
	R14		
	R17		

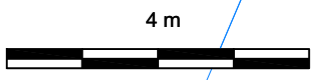
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721952,57
y= 3545334,81

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 1	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MK 1:100 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 4

Karttamerkit

- R2
- R3
- R4
- R5
- R6
- R7
- R9
- R13
- R14

- Yksikön raja
- Yksikön/rakenteen raja toisen yksikön alla
- Y1 risualue
- KP20008
- Koordinaattipiste
- Betonirengas

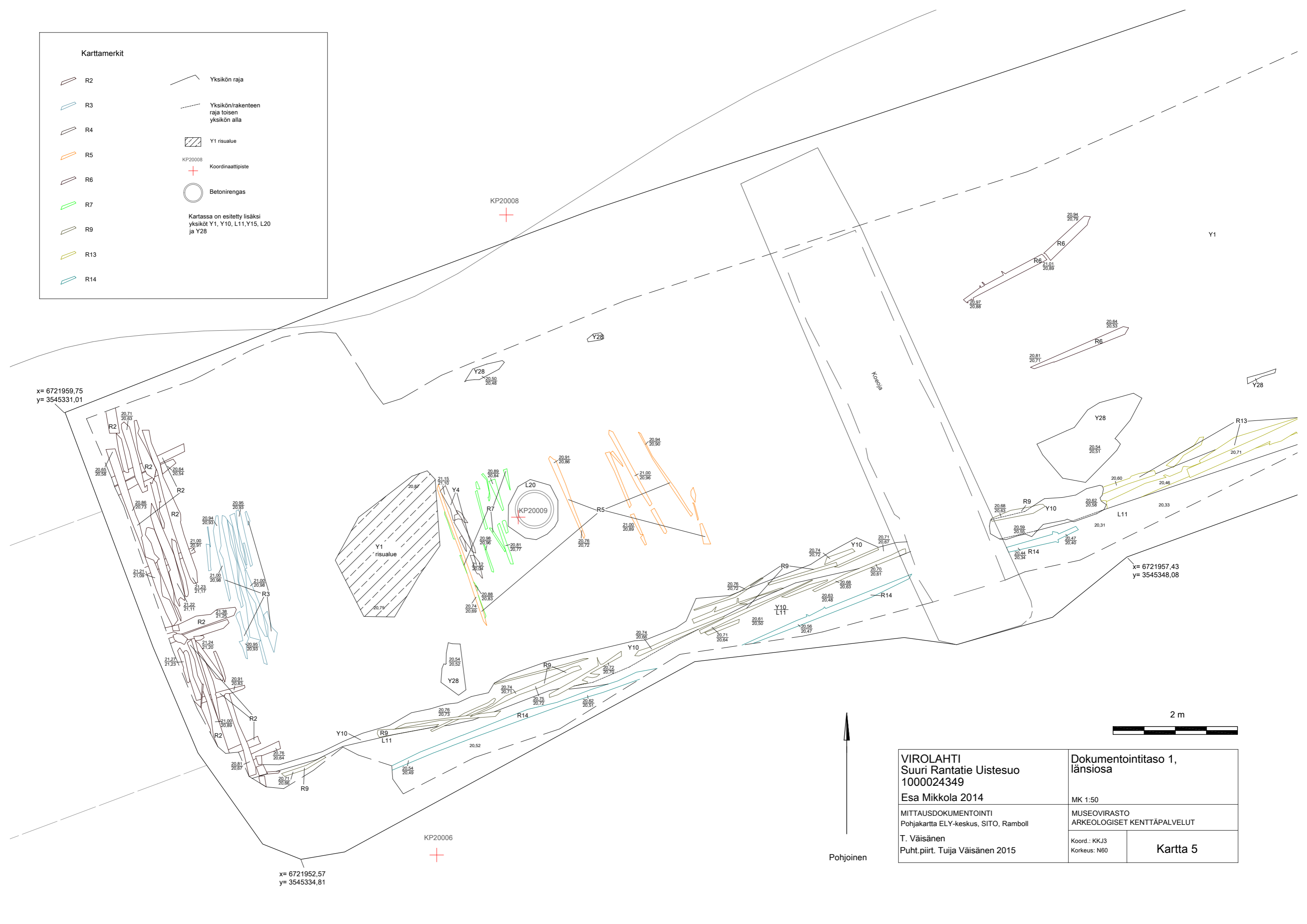
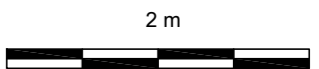
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, Y10, L11, Y15, L20 ja Y28

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

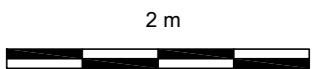
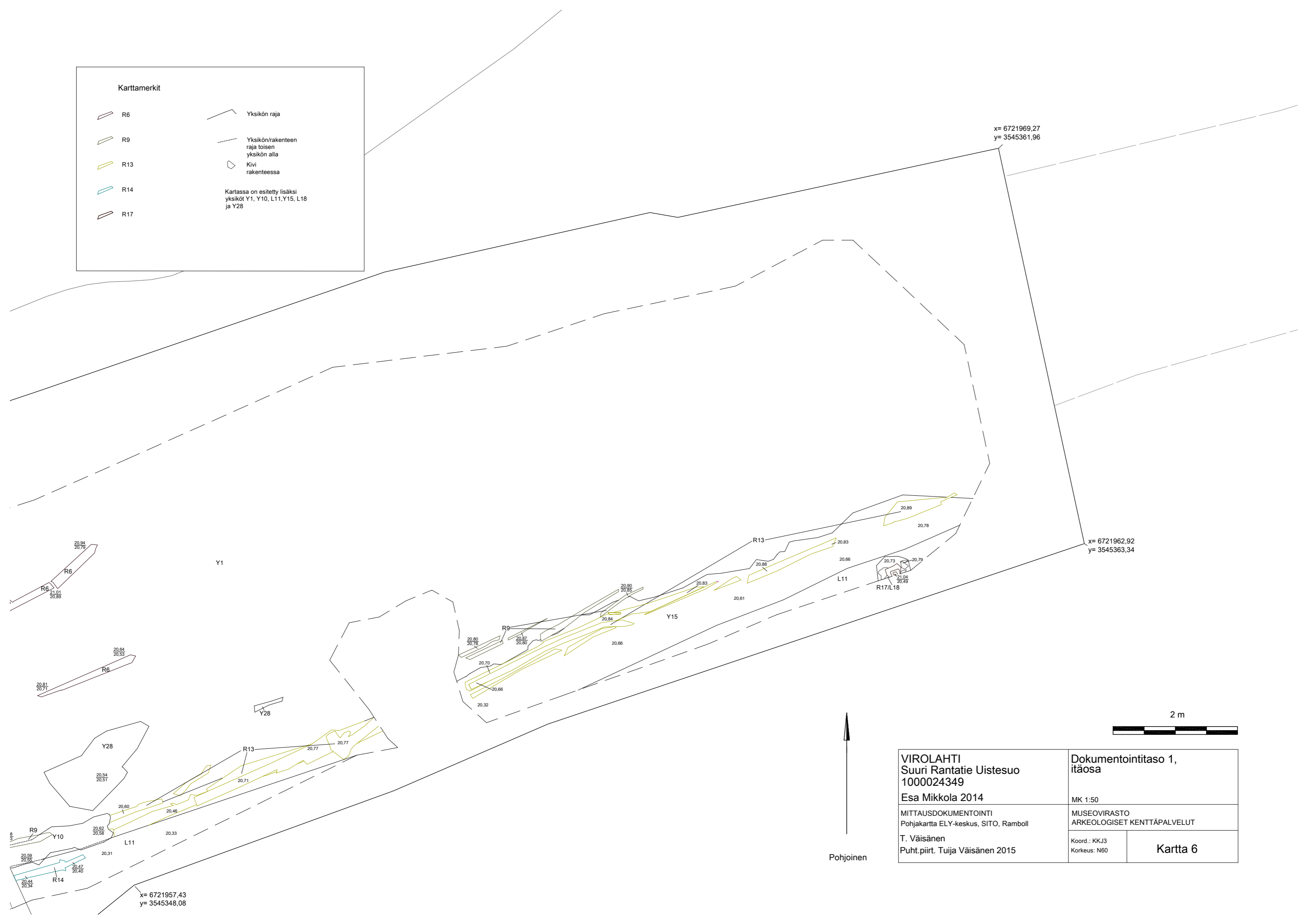
VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 1, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 5

Karttamerkit

- R6
- R9
- R13
- R14
- R17
- Yksikön raja
- Yksikön/rakenteen raja toisen yksikön alla
- Kivi rakenteessa

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, Y10, L11, Y15, L18 ja Y28

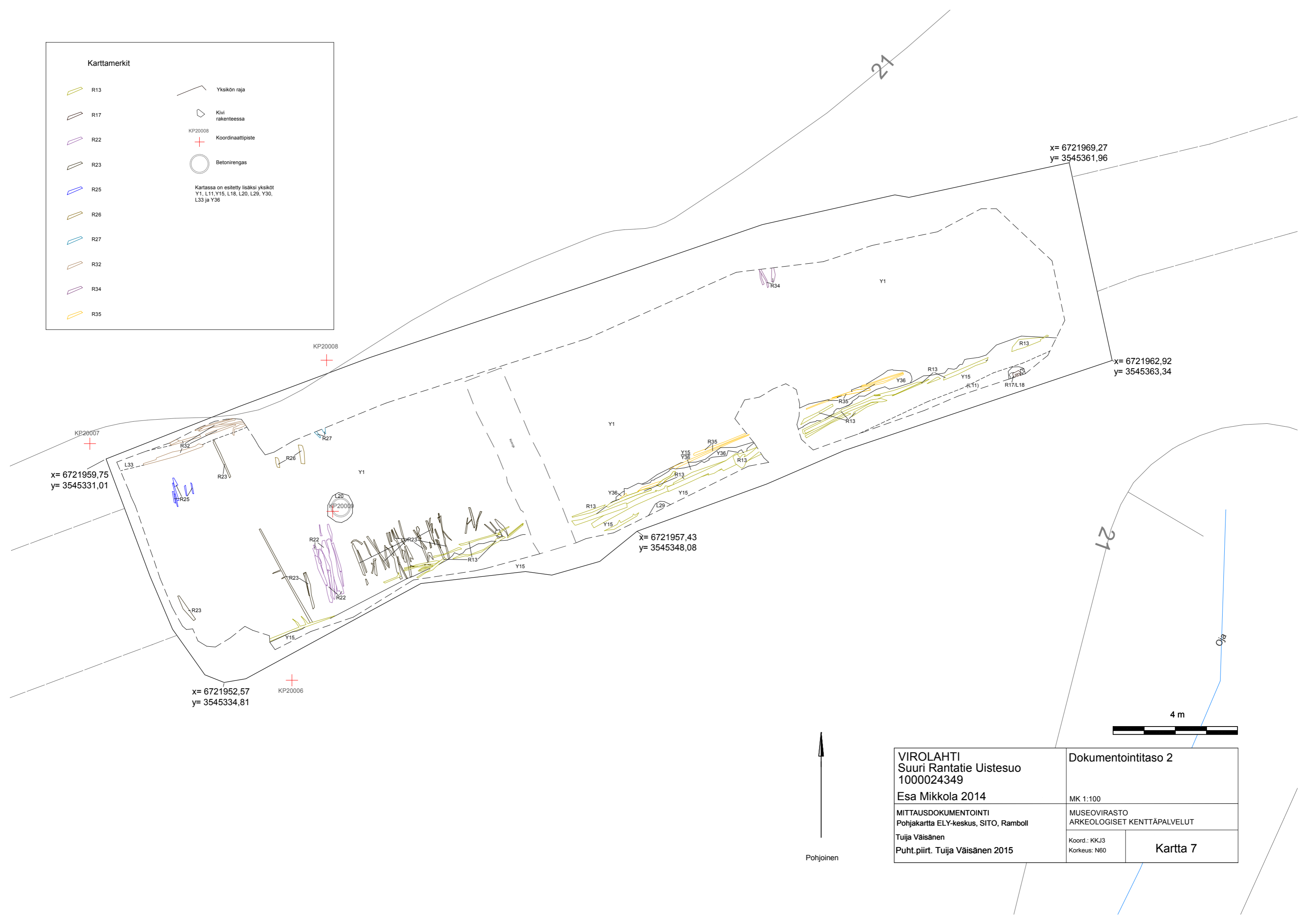
VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 1, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 6

Karttamerkit

- R13
- R17
- R22
- R23
- R25
- R26
- R27
- R32
- R34
- R35

- Yksikön raja
- Kivi rakenteessa
- KP20008 Koordinaattipiste
- Betonirengas

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, L11, Y15, L18, L20, L29, Y30, L33 ja Y36

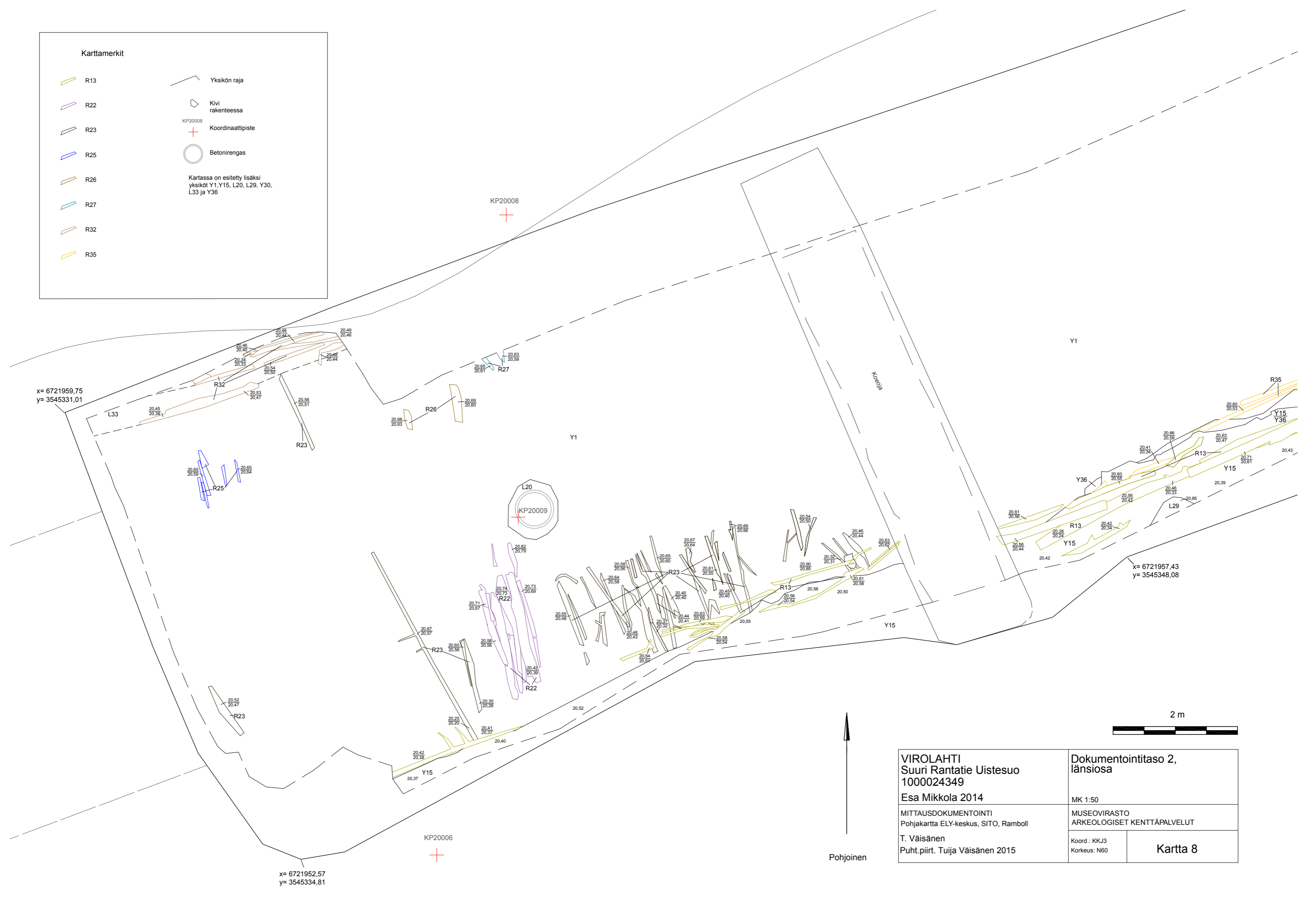
VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 2 MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	
			Kartta 7

Karttamerkit

- R13
- R22
- R23
- R25
- R26
- R27
- R32
- R35

- Yksikön raja
- Kivi rakenteessa
- KP20008 Koordinaattipiste
- Betonirengas

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, Y15, L20, L29, Y30, L33 ja Y36

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

2 m

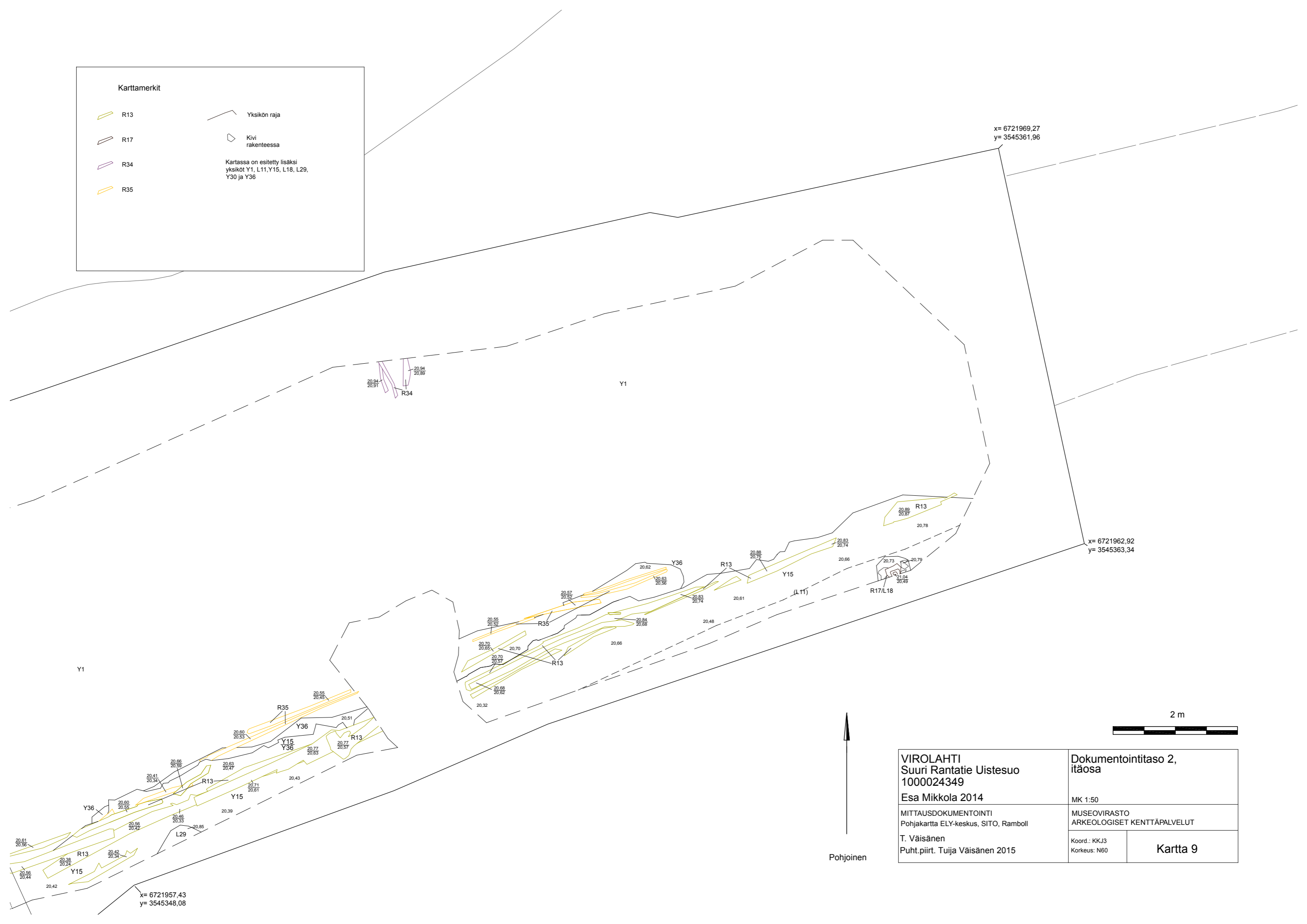

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 2, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 8

Karttamerkit

- R13
- R17
- R34
- R35
- Yksikön raja
- Kivi rakenteessa

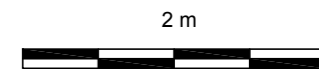
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y1, L11, Y15, L18, L29, Y30 ja Y36

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 2, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 9

Karttamerkit

- R8A
- R8B
- R8 risualue
- R19
- R38
- R39
- R44
- R47
- R51
- Yksikön raja
- Kivi maakerroksessa
- KP20008 Koordinaattipiste
- Betonirengas

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y31, Y48 ja L94

27

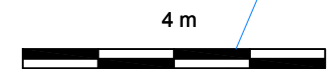
x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 3	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MK 1:100 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 10

27

Oja

Kartamerkit

- R8A
- R8B
- R8 risualue
- R19
- R38
- R44
- R47
- R51
- Yksikön raja
- Kivi maakerroksessa
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008
- Koordinaattipiste
- Betonirengas

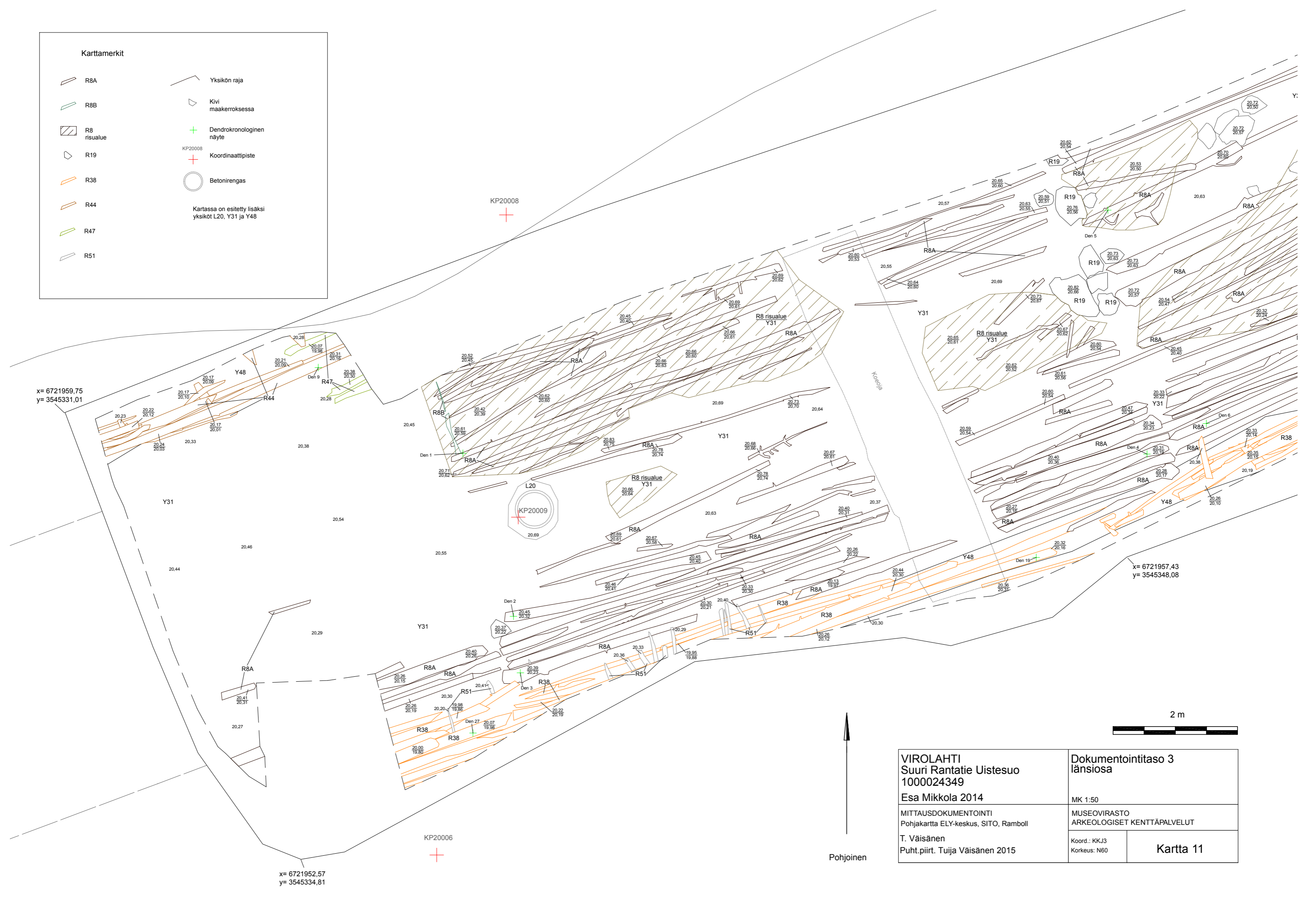
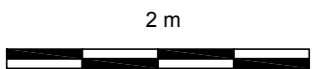
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y31 ja Y48

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 3 länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 11

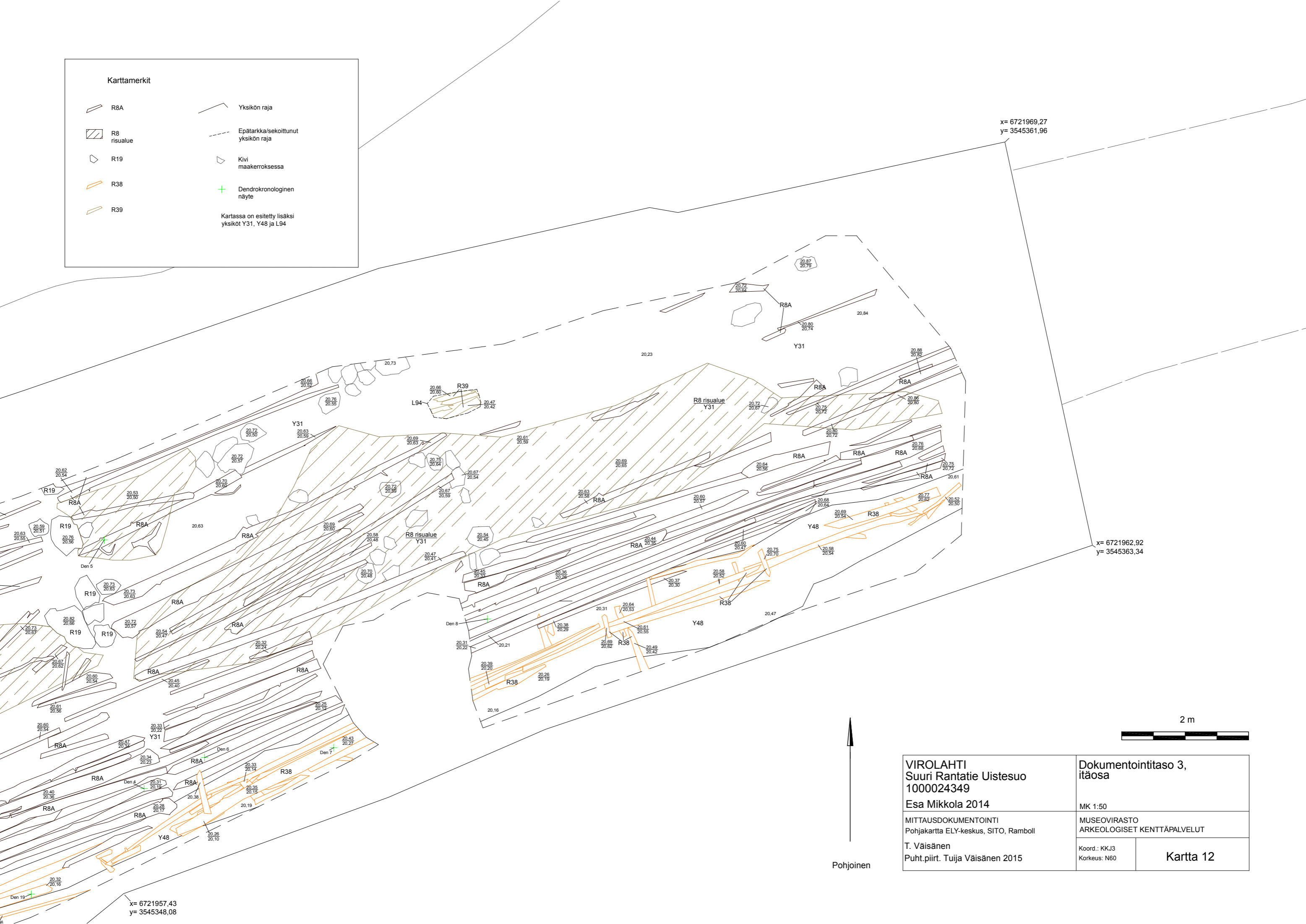

Karttamerkit

	R8A		Yksikön raja
	R8 risualue		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R19		Kivi maakerroksessa
	R38		Dendrokronologinen näyte
	R39		Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y31, Y48 ja L94

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

2 m

Pohjoinen

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 3, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 12

x= 6721957,43
y= 3545348,08

Karttamerkit

R42

R63

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y31, L54

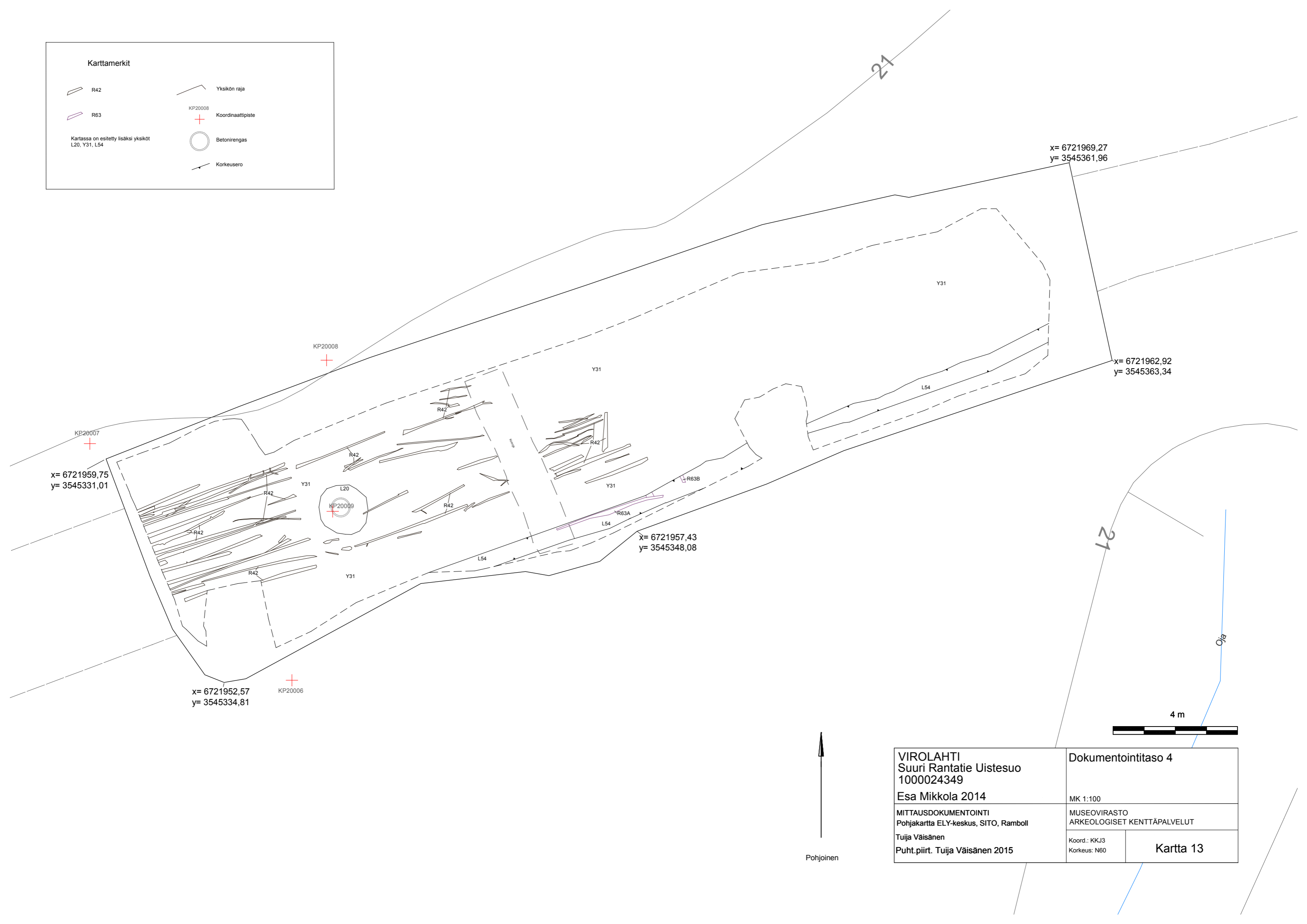
Yksikön raja

KP20008

Koordinaattipiste

Betonirengas

Korkeusero

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 4 MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	
			Kartta 13

Karttamerkit

- R42
- R63A ja B
- Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y31, L54
- Yksikön raja
- KP20008
+ Koordinaattipiste
- Betonirengas
- Korkeusero

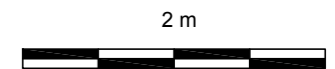
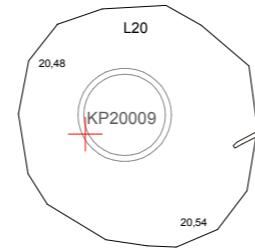
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

KP20008
+

KP20006
+

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 4, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 14

Karttamerkit

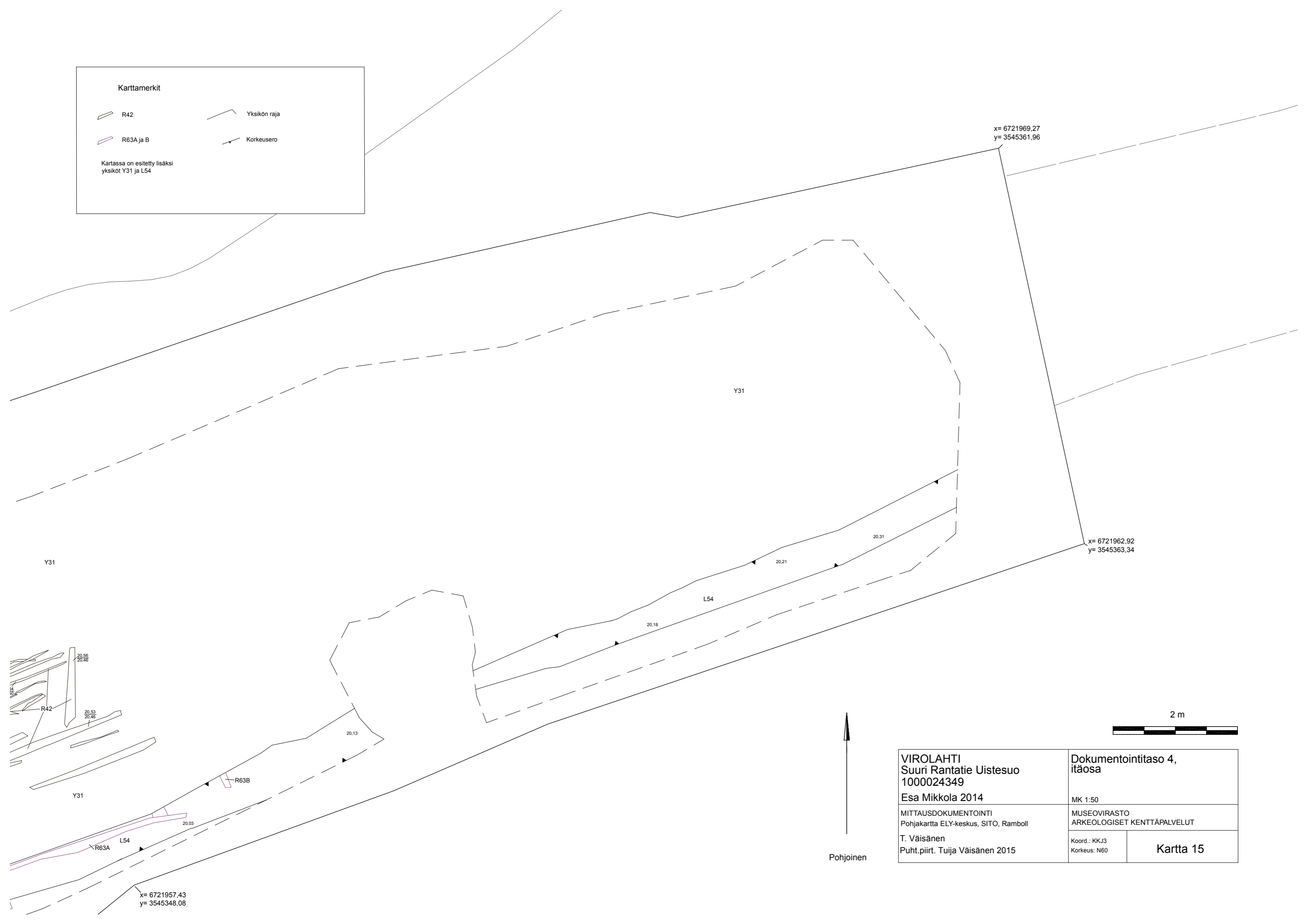
R42

R63A ja B

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y31 ja L54

Yksikön raja

Korkeusero

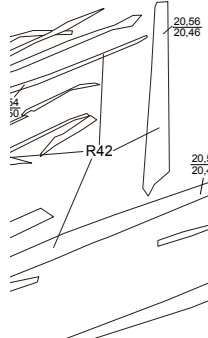
x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

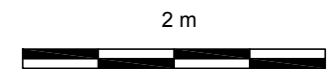
Y31

Y31

L54

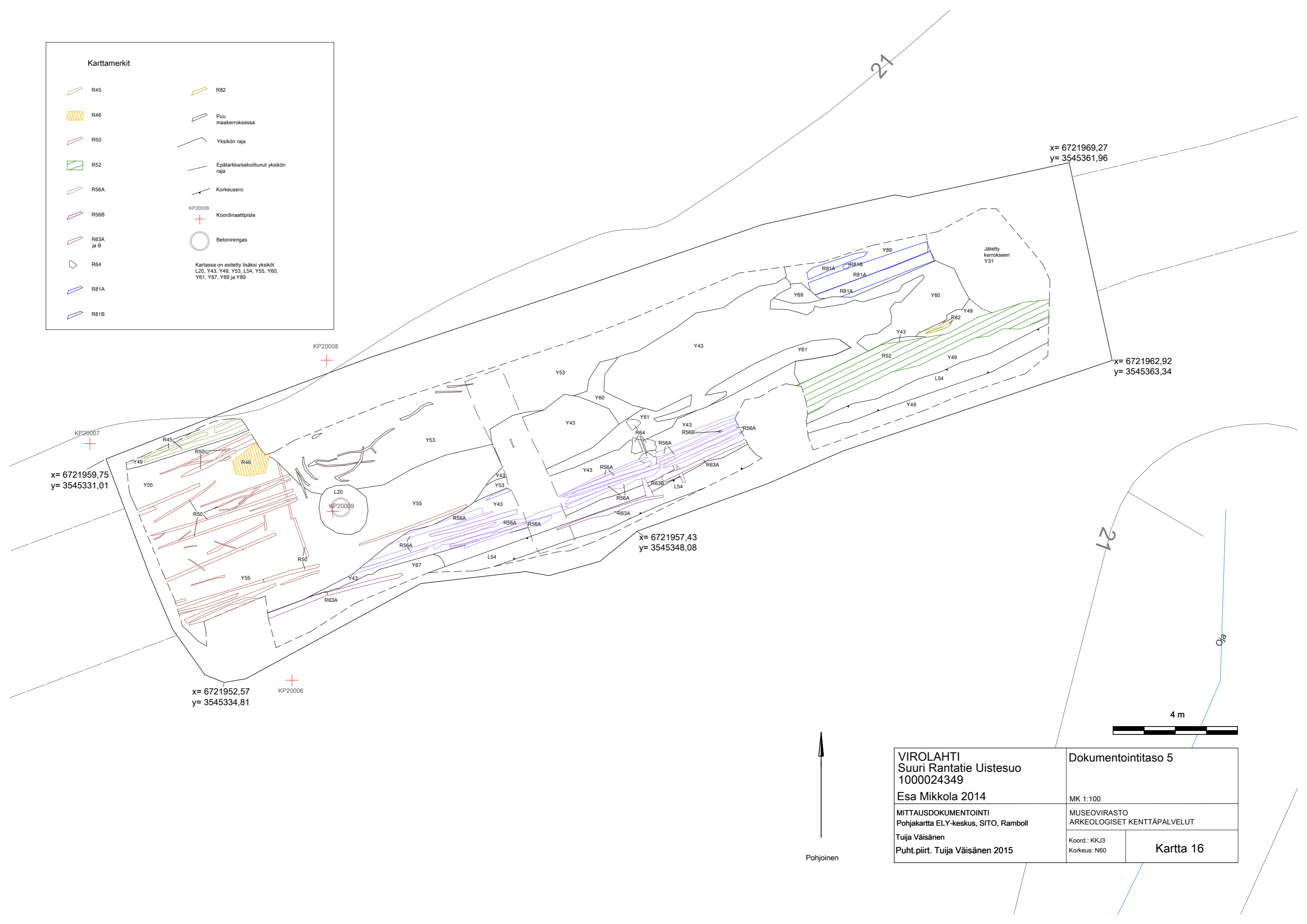
x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 4, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 15

Karttamerkit

R45	R82
R46	Puu maakerroksessa
R50	Yksikön raja
R52	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
R56A	Korkeusero
R56B	KP20008 Koordinaattipiste
R63A ja B	Betonirengas
R64	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y43, Y49, Y53, L54, Y55, Y60, Y61, Y67, Y69 ja Y89
R81A	
R81B	

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 5	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:100	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 16

Karttamerkit

- R45
- R46
- R50
- R56A
- R56B
- R63A ja B
- R64
- Puu maakerroksessa
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008 Koordinaattipiste
- Betonirengas

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y43, Y49, Y53, L54, Y55, Y60, Y61 ja Y67

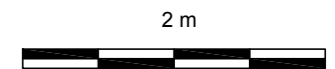
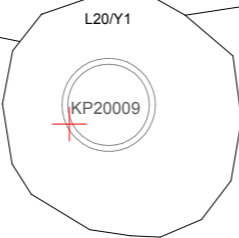
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

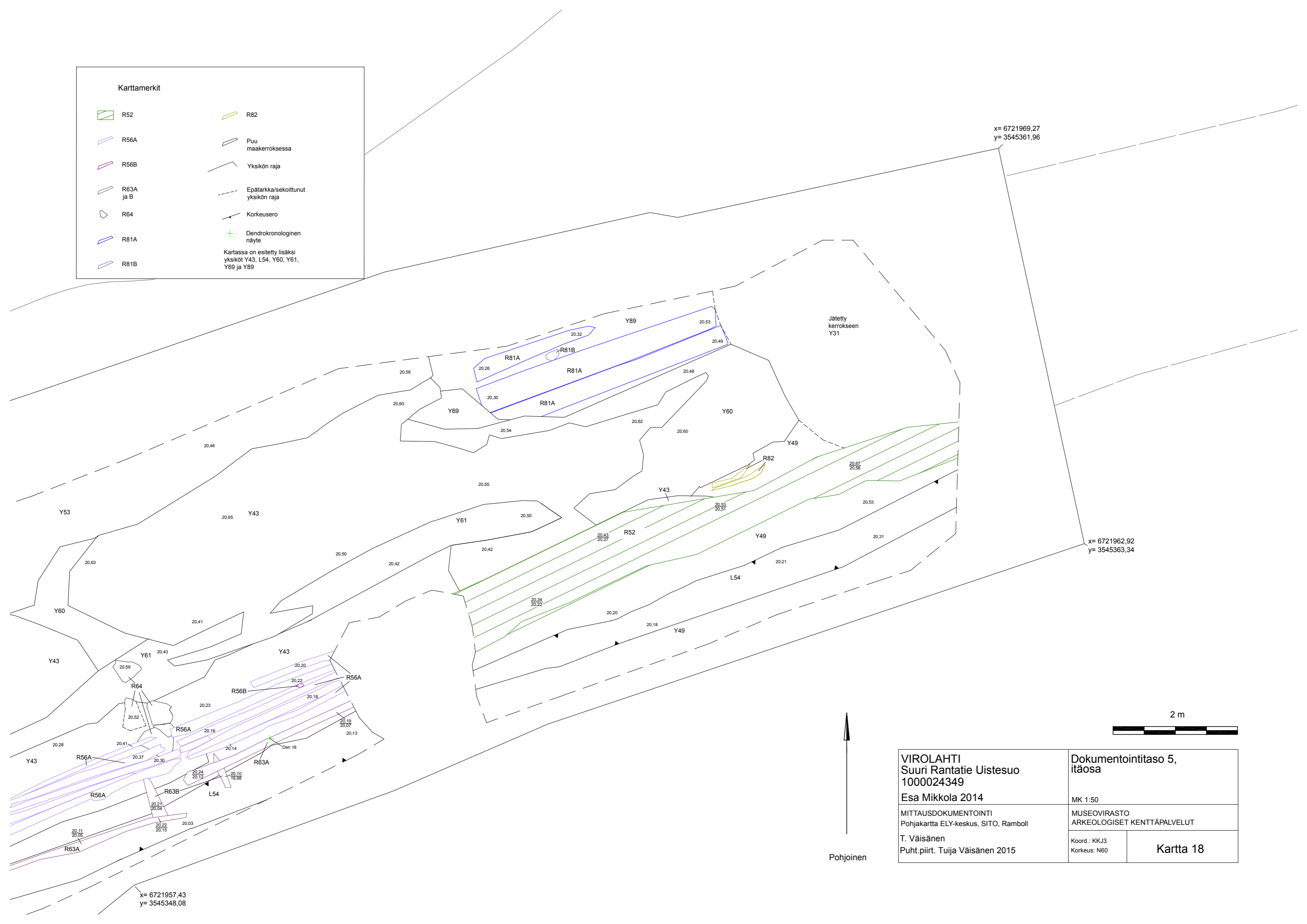
KP20006

KP20008

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 5, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 17

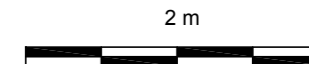
Karttamerkit			
	R52		R82
	R56A		Puu maakerroksessa
	R56B		Yksikön raja
	R63A ja B		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R64		Korkeusero
	R81A		Dendrokronologinen näyte
	R81B	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y43, L54, Y60, Y61, Y69 ja Y89	

x= 6721969,27
y= 3545361,96

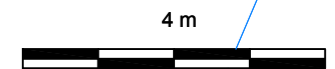
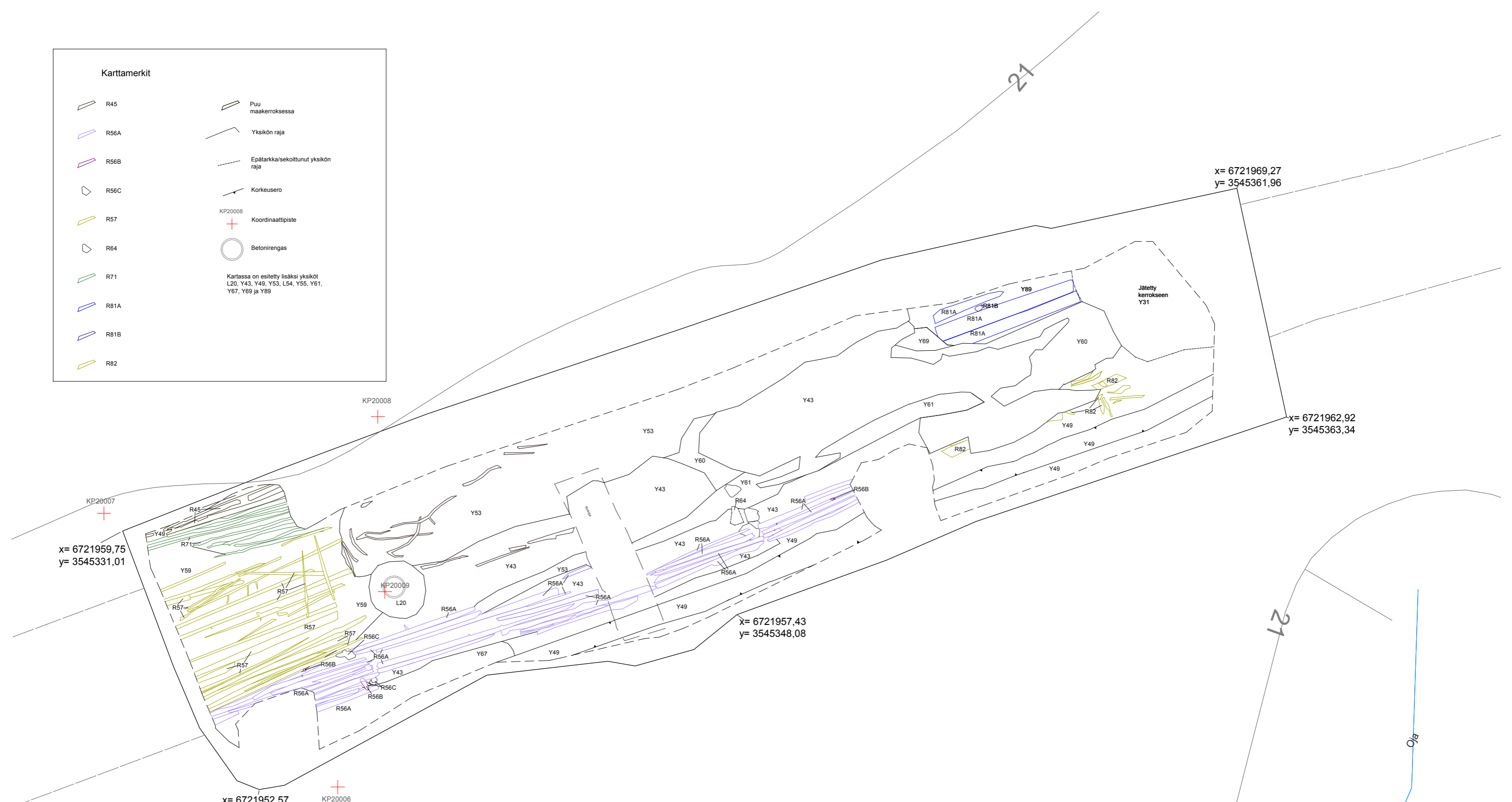
x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 5, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 18

Karttamerkit			
	R45		Puu maakerroksessa
	R56A		Yksikön raja
	R56B		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R56C		Korkeusero
	R57		KP20008 Koordinaattipiste
	R64		Betonirengas
	R71	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y43, Y49, Y53, L54, Y55, Y61, Y67, Y69 ja Y89	
	R81A		
	R81B		
	R82		

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 6	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 19

Karttamerkit

- R45
- R56A
- R56B
- R56C
- R57
- R64
- R71
- Puu maakerroksessa
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008 Koordinaattipiste
- Betonirengas

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y43, Y49, Y53, L54, Y55, Y61 ja Y67

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

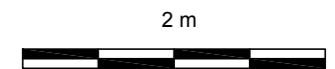
x= 6721952,57
y= 3545334,81

KP20006

KP20008

KP20009

L20

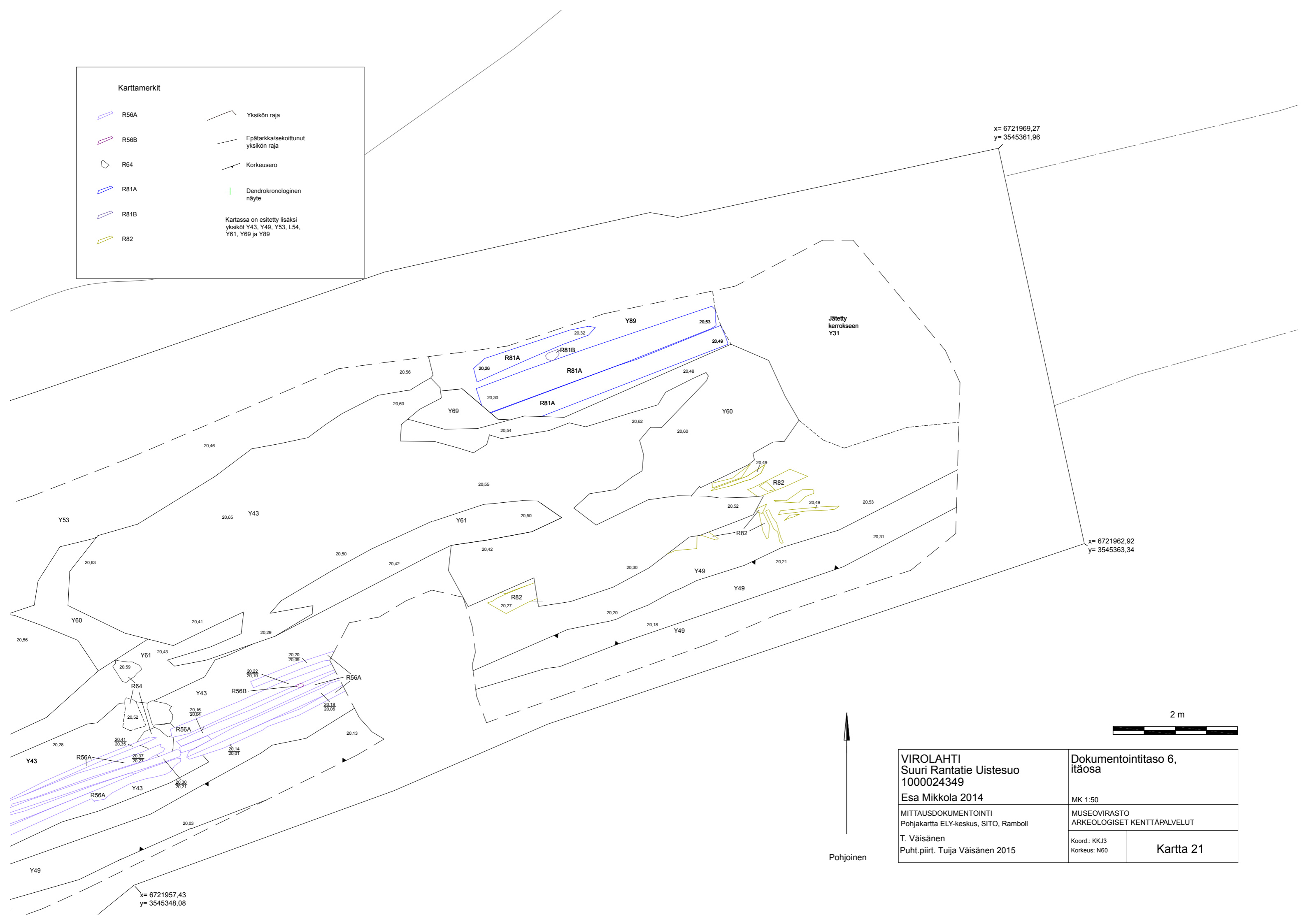

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Dokumentointitaso 6, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll	MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015	Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 20

Karttamerkit

- R56A
- R56B
- R64
- R81A
- R81B
- R82
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte

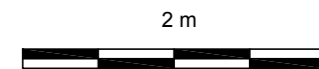
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y43, Y49, Y53, L54, Y61, Y69 ja Y89

x= 6721969,27
y= 3545361,96

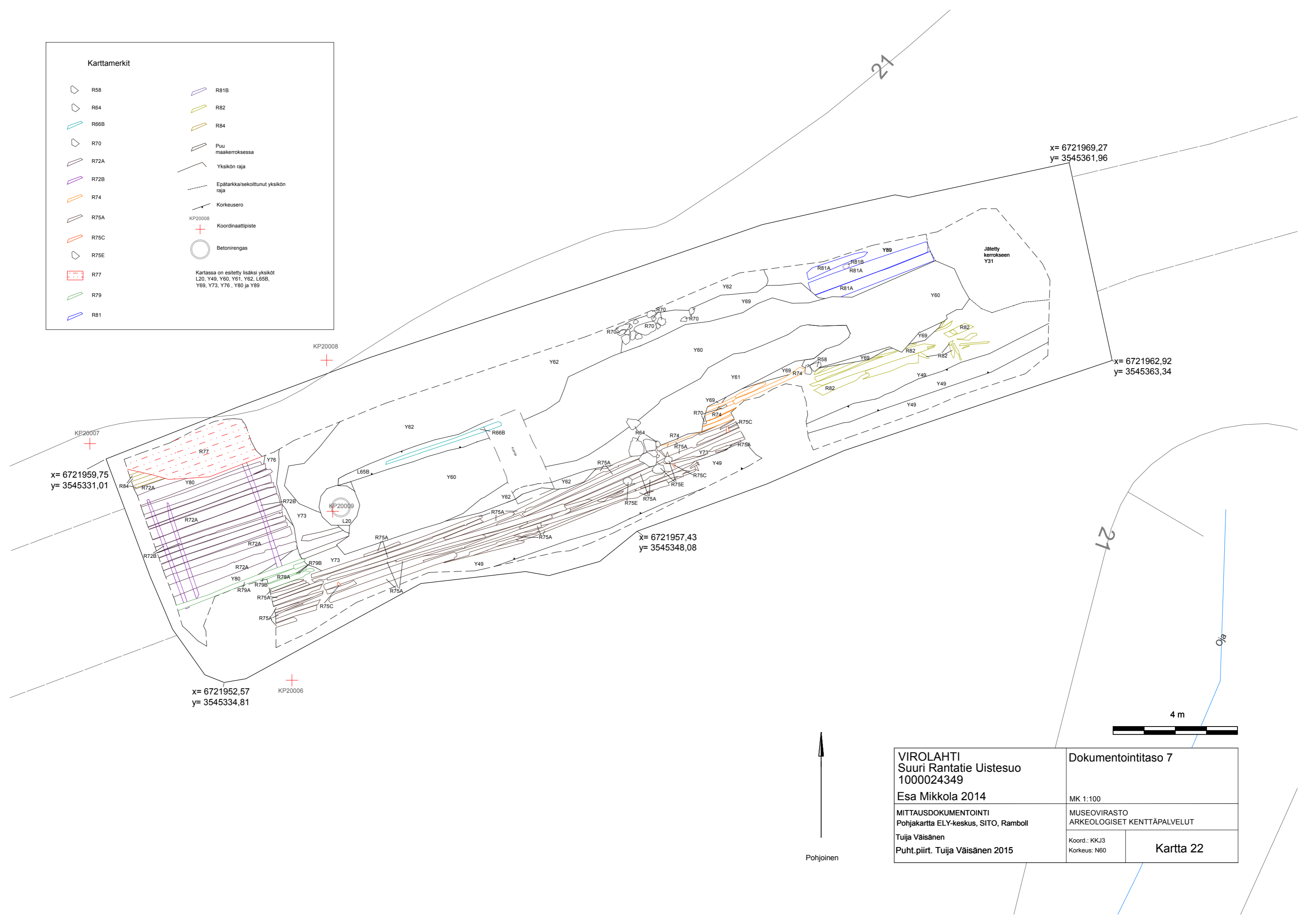
x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 6, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 21

Karttamerkit			
	R58		R81B
	R64		R82
	R66B		R84
	R70		Puu maakerroksessa
	R72A		Yksikön raja
	R72B		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R74		Korkeusero
	R75A		KP20008
	R75C		Koordinaattipiste
	R75E		Betonirengas
	R77	Kartassa on esitelty lisäksi yksiköt L20, Y49, Y60, Y61, Y62, L65B, Y69, Y73, Y76, Y80 ja Y89	
	R79		
	R81		

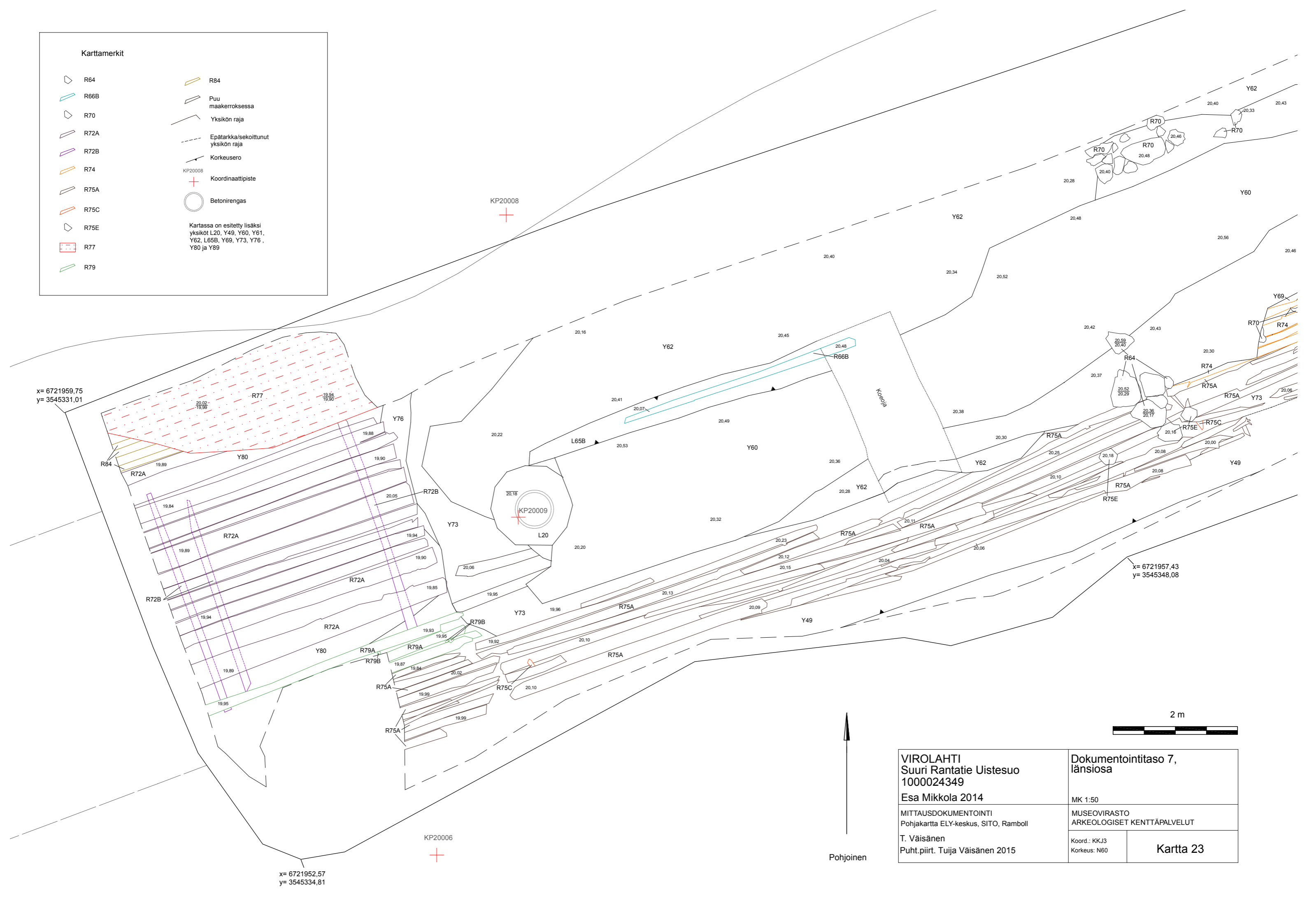

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 7	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 22

Karttamerkit

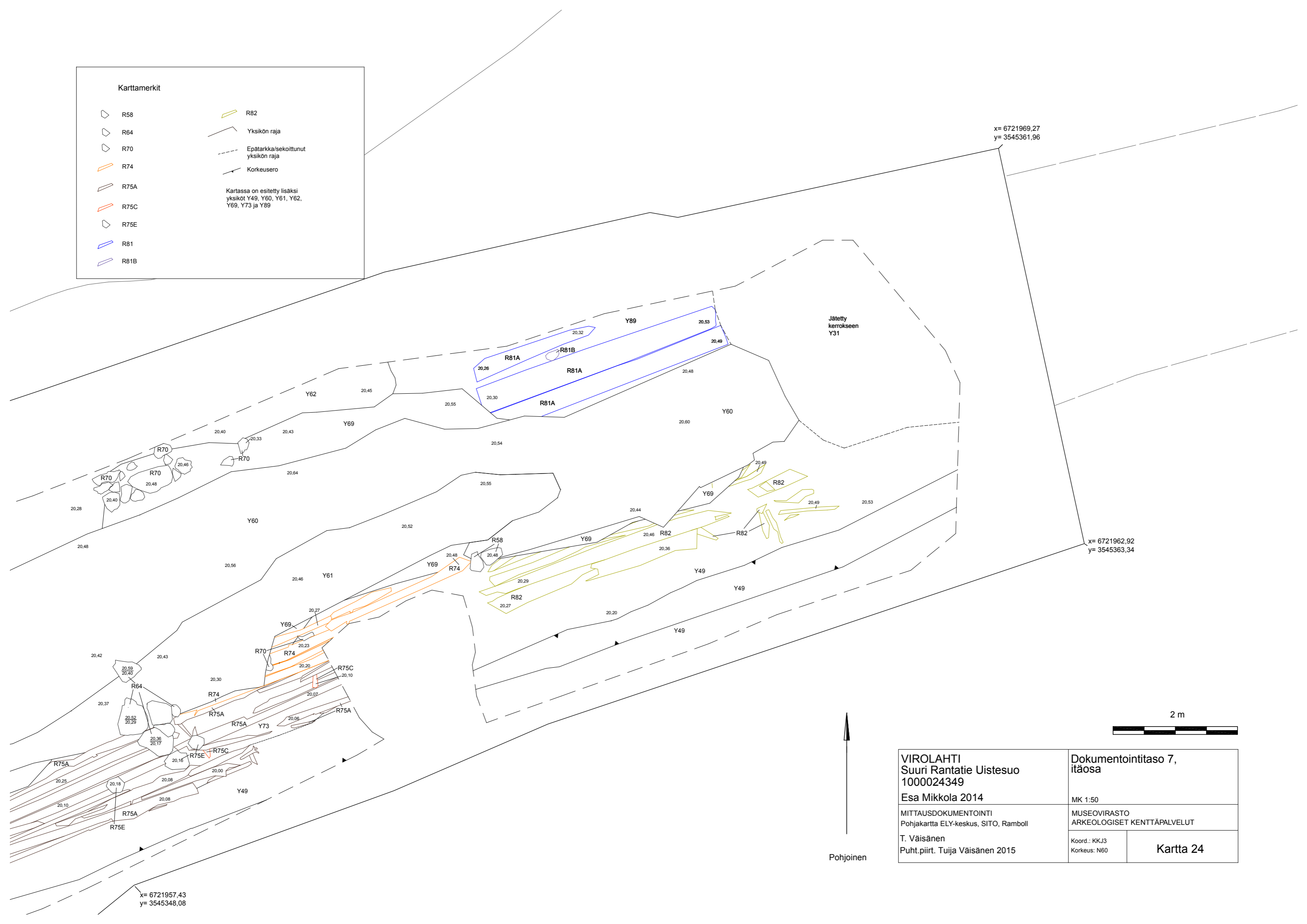
	R64		R84
	R66B		Puu maakerroksessa
	R70		Yksikön raja
	R72A		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R72B		Korkeusero
	R74		KP20008
	R75A		Koordinaattipiste
	R75C		Betonirengas
	R75E		
	R77		
	R79		

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt L20, Y49, Y60, Y61, Y62, L65B, Y69, Y73, Y76, Y80 ja Y89

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 7, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIKASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 23

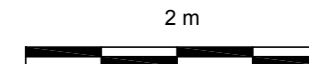
Karttamerkit	
	R58
	R64
	R70
	R74
	R75A
	R75C
	R75E
	R81
	R81B
	R82
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y60, Y61, Y62, Y69, Y73 ja Y89	

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

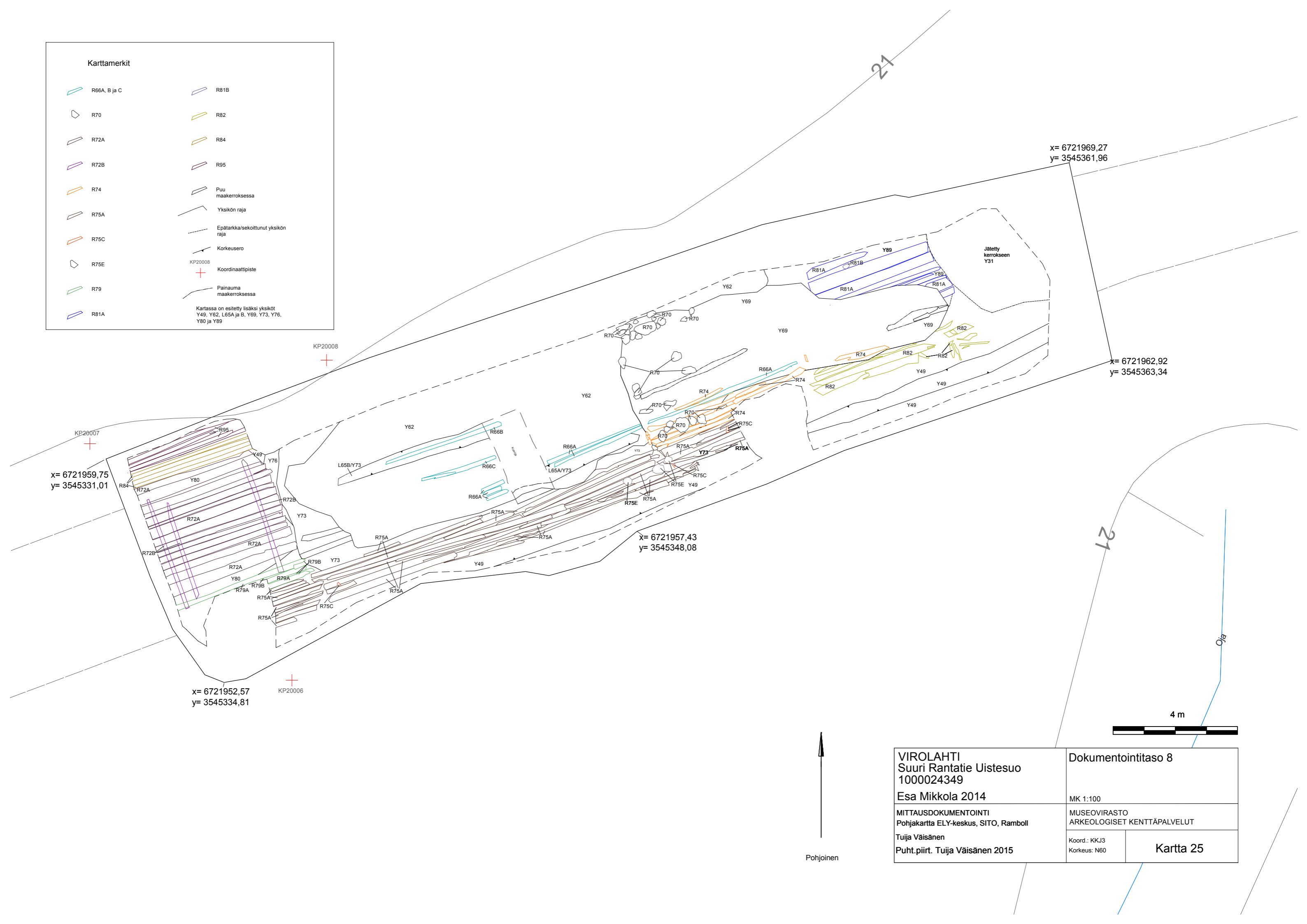

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 7, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 24

Karttamerkit

R66A, B ja C	R81B
R70	R82
R72A	R84
R72B	R95
R74	Puu maakerroksessa
R75A	Yksikön raja
R75C	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
R75E	Korkeusero
R79	KP20008 Koordinaattipiste
R81A	Painauma maakerroksessa

Kartassa on esitelty lisäksi yksiköt Y49, Y62, L65A ja B, Y69, Y73, Y76, Y80 ja Y89

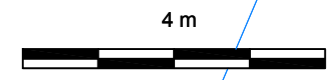
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721952,57
y= 3545334,81

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 8	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 25

Karttamerkit	
	R66A, B ja C
	R84
	R72A
	R72B
	R74
	R75A
	R75C
	R75E
	R79
	R70
	R95
	Puu maakerroksessa
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
	KP20008 Koordinaattipiste
	Painauma maakerroksessa
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y62, L65A ja B, Y69, Y73, Y76 ja Y80	

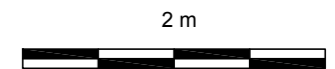
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

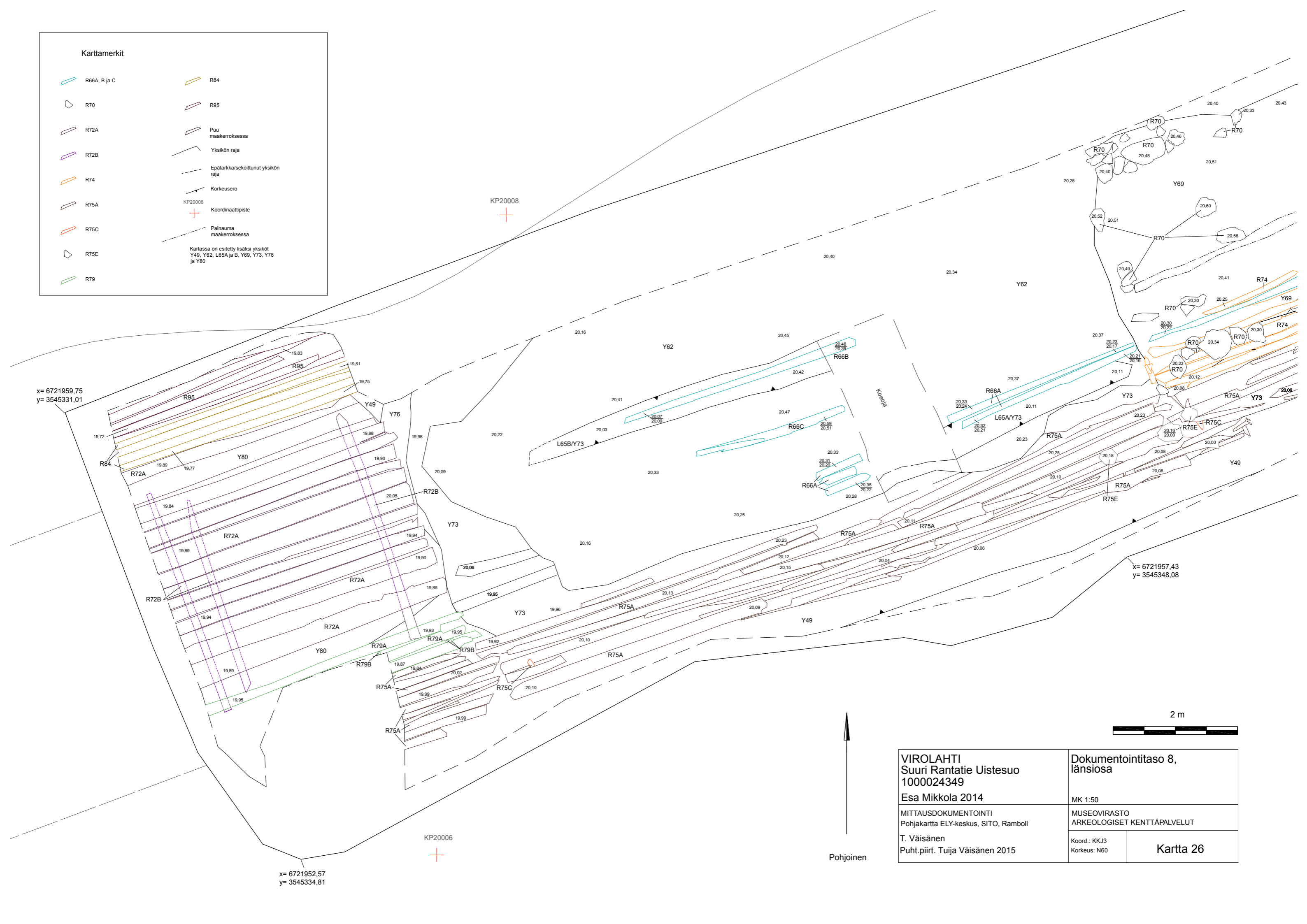
x= 6721952,57
y= 3545334,81

KP20006

KP20008

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 8, länsiossa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIKASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 26

Karttamerkit

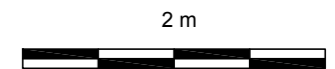
	R66A		R81B
	R70		R82
	R74		Puu maakerroksessa
	R75A		Yksikön raja
	R75C		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R75E		Korkeusero
	R81A		Painauma maakerroksessa

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y62, L65A, Y69, Y73 ja Y89

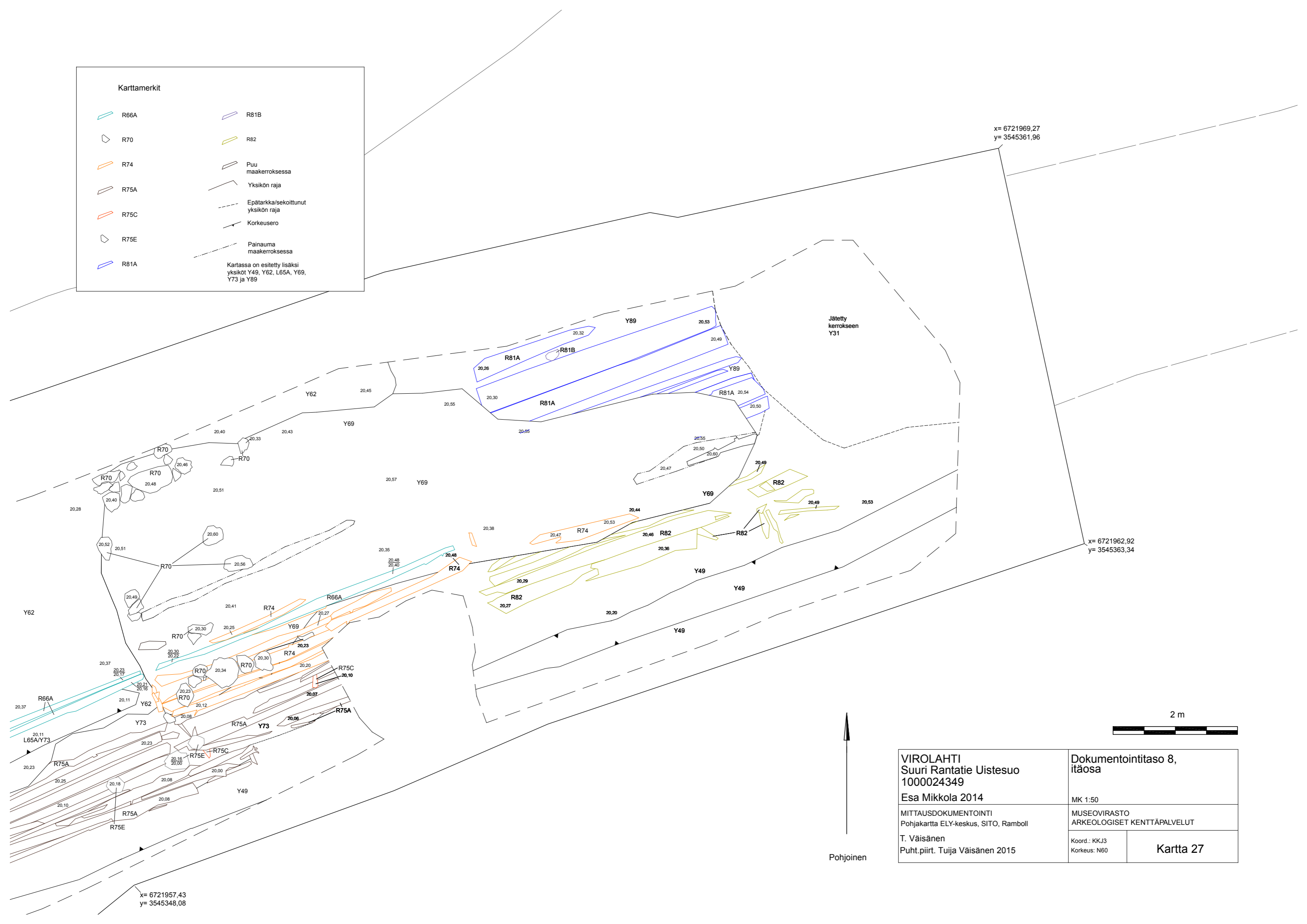
x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

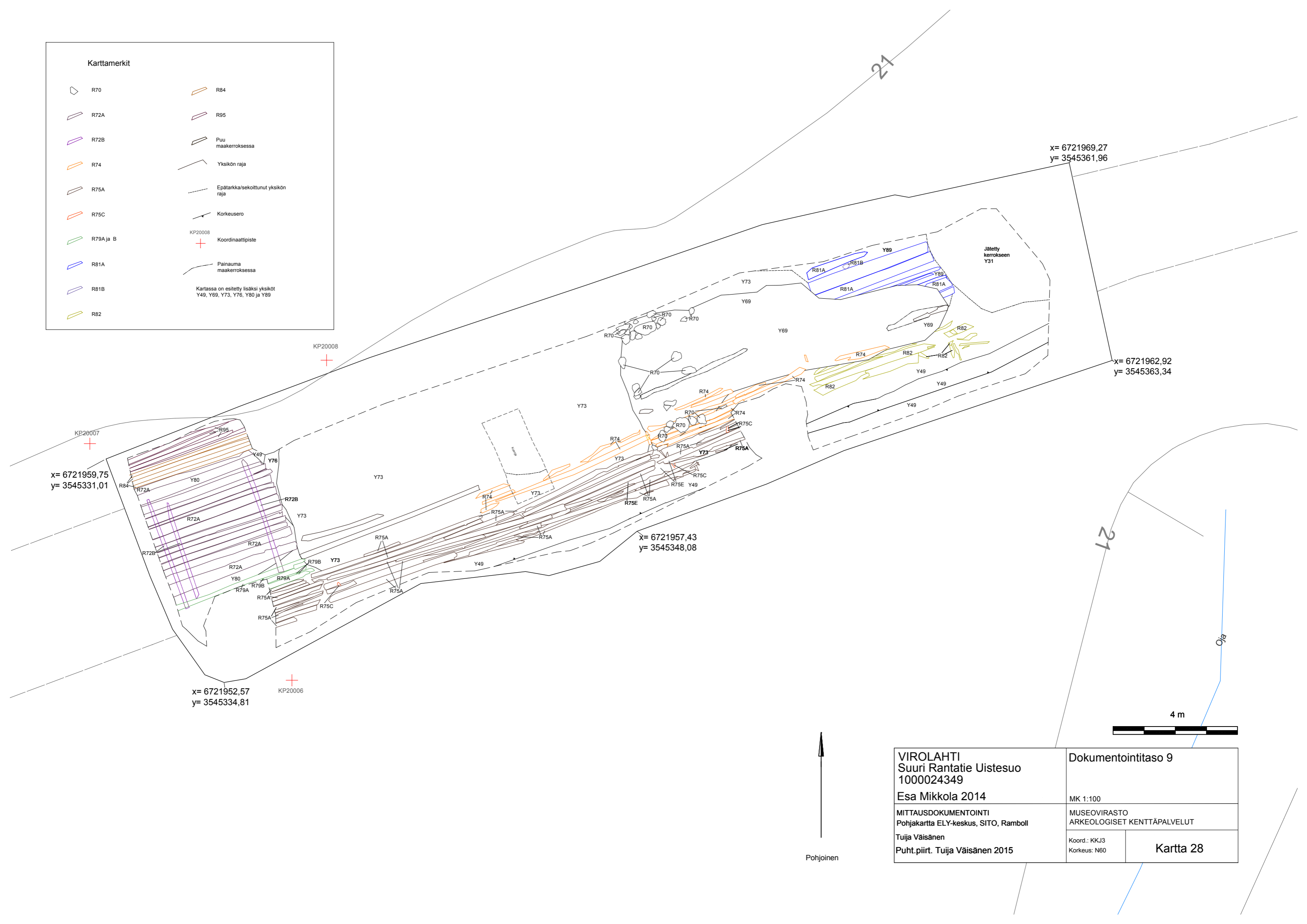
x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 8, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 27

Karttamerkit	
	R70
	R72A
	R72B
	R74
	R75A
	R75C
	R79A ja B
	R81A
	R81B
	R82
	R84
	R95
	Puu maakerroksessa
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
	KP20008
	Koordinaattipiste
	Painauma maakerroksessa
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y69, Y73, Y76, Y80 ja Y89	

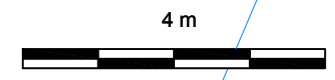
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721952,57
y= 3545334,81

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721969,27
y= 3545361,96

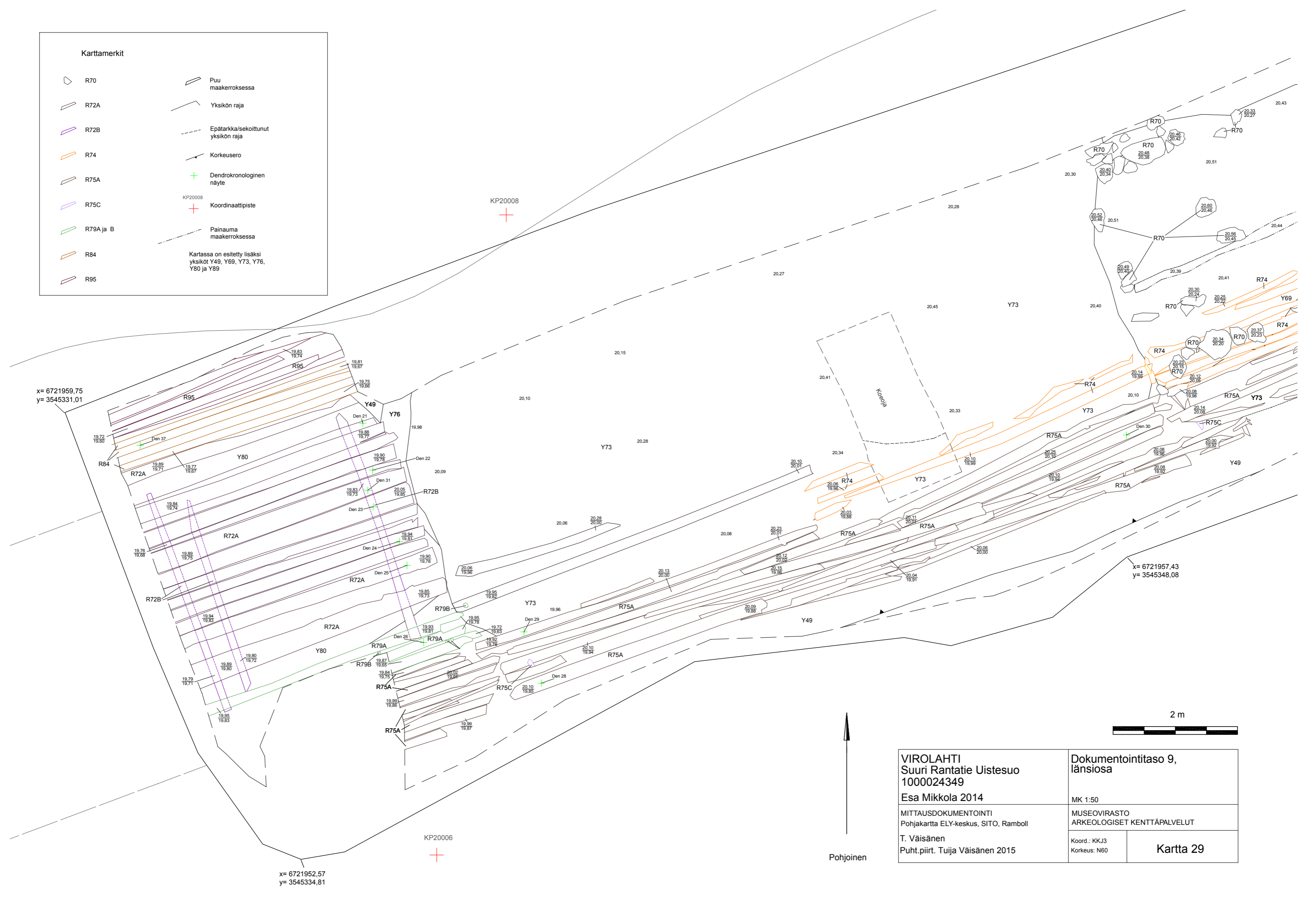
x= 6721962,92
y= 3545363,34

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 9	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:100	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 28

Karttamerkit	
	R70
	R72A
	R72B
	R74
	R75A
	R75C
	R79A ja B
	R84
	R95
	Puu maakerroksessa
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
	Dendrokronologinen näyte
	KP20008 Koordinaattipiste
	Painauma maakerroksessa

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y69, Y73, Y76, Y80 ja Y89

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Dokumentointitaso 9, länsiosa MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60
Kartta 29	

Karttamerkit			
	R70		Puu maakerroksessa
	R74		Yksikön raja
	R75A		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R75C		Korkeusero
	R81A		Dendrokronologinen näyte
	R81B		Painauma maakerroksessa
	R82	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y69, Y73, Y76 ja Y89	

x= 6721969,27
y= 3545361,96

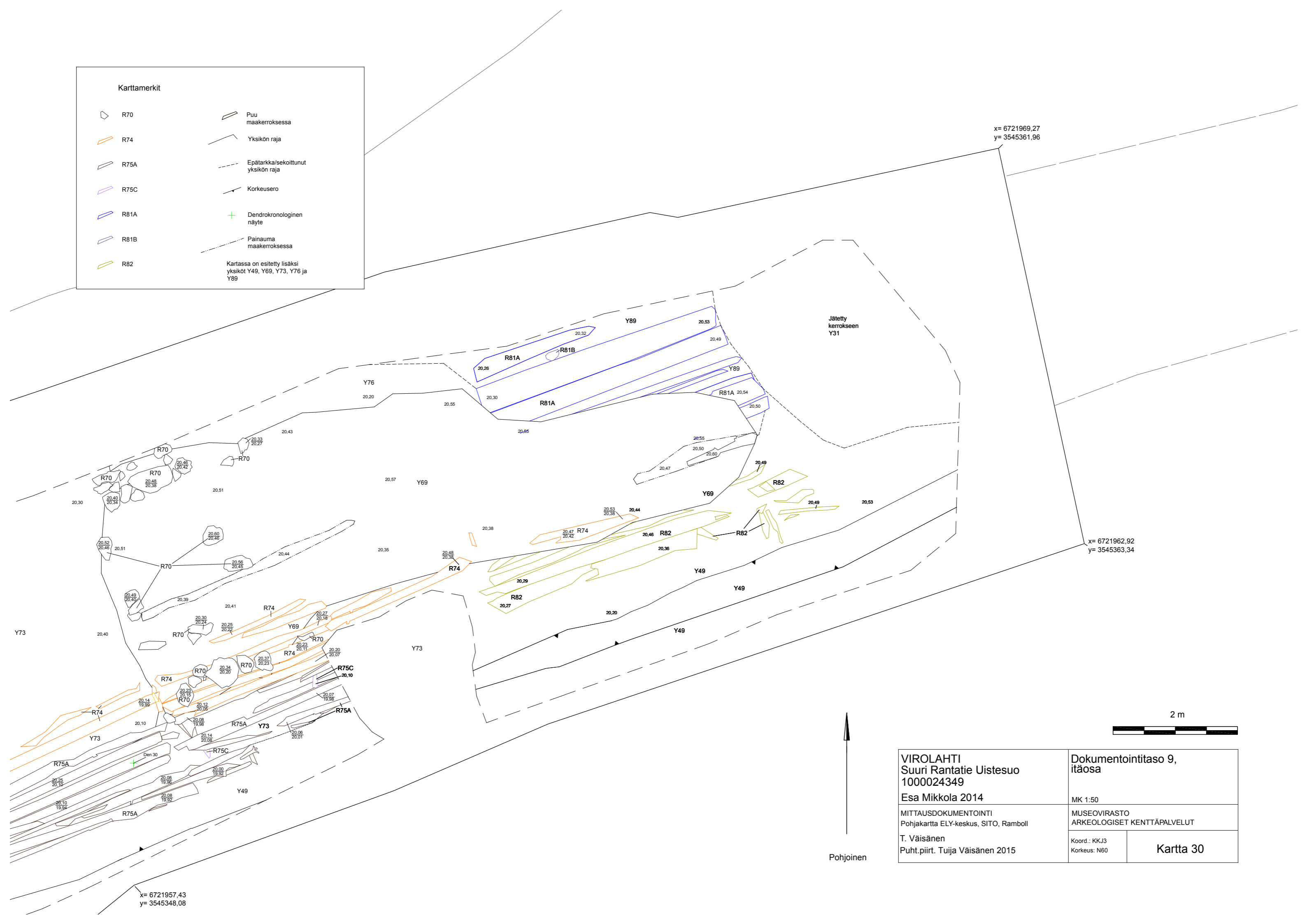
x= 6721962,92
y= 3545363,34

2 m

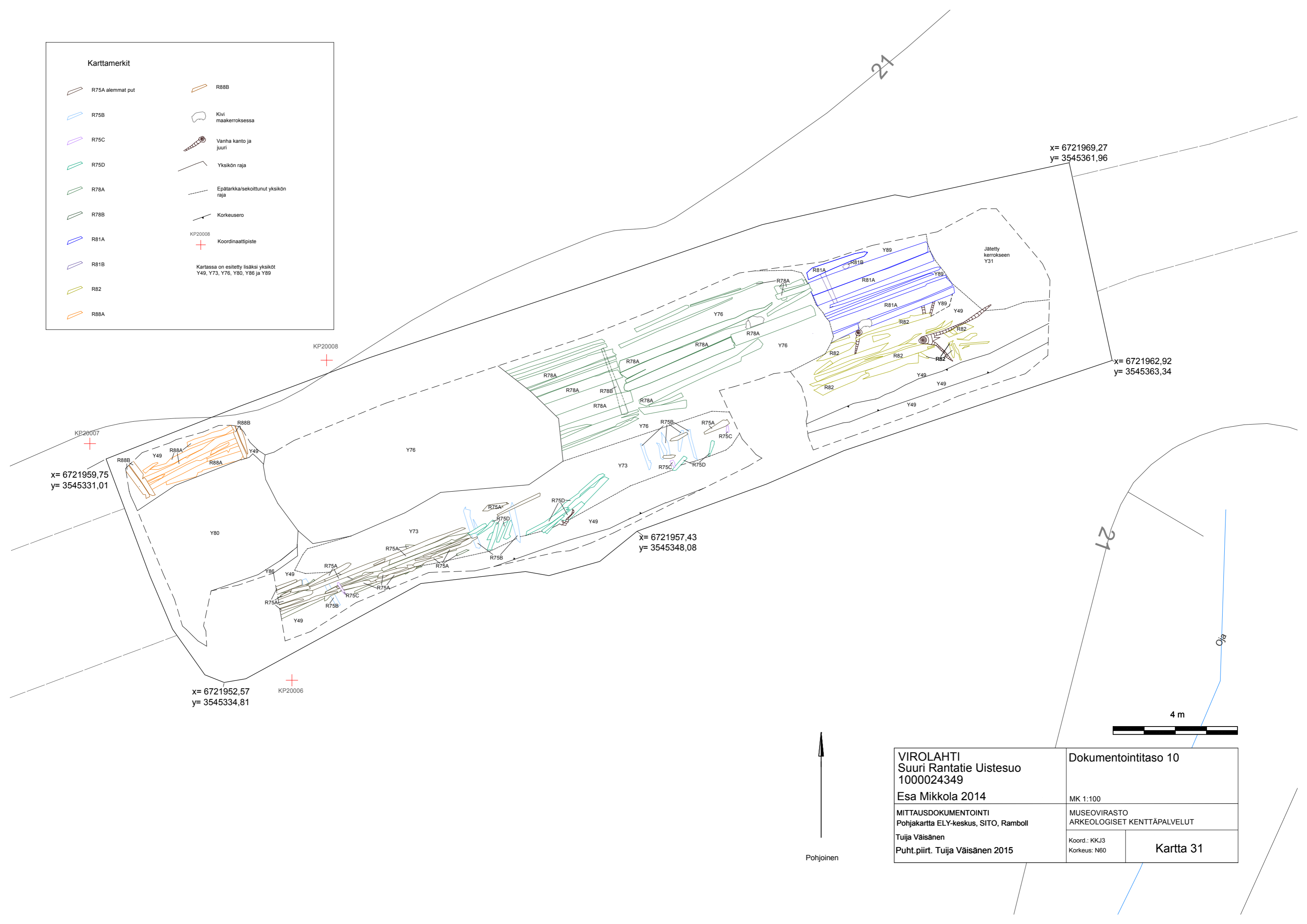

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 9, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	
		Kartta 30	

x= 6721957,43
y= 3545348,08

Karttamerkit	
	R75A alemmat put
	R75B
	R75C
	R75D
	R78A
	R78B
	R81A
	R81B
	R82
	R88A
	R88B
	Kivi maakerroksessa
	Vanha kanto ja juuri
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
	KP20008
	Koordinaattipiste
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y73, Y76, Y80, Y86 ja Y89	

KP20007
 x= 6721959,75
 y= 3545331,01

KP20006
 x= 6721952,57
 y= 3545334,81

x= 6721957,43
 y= 3545348,08

x= 6721969,27
 y= 3545361,96

x= 6721962,92
 y= 3545363,34

Pohjoinen

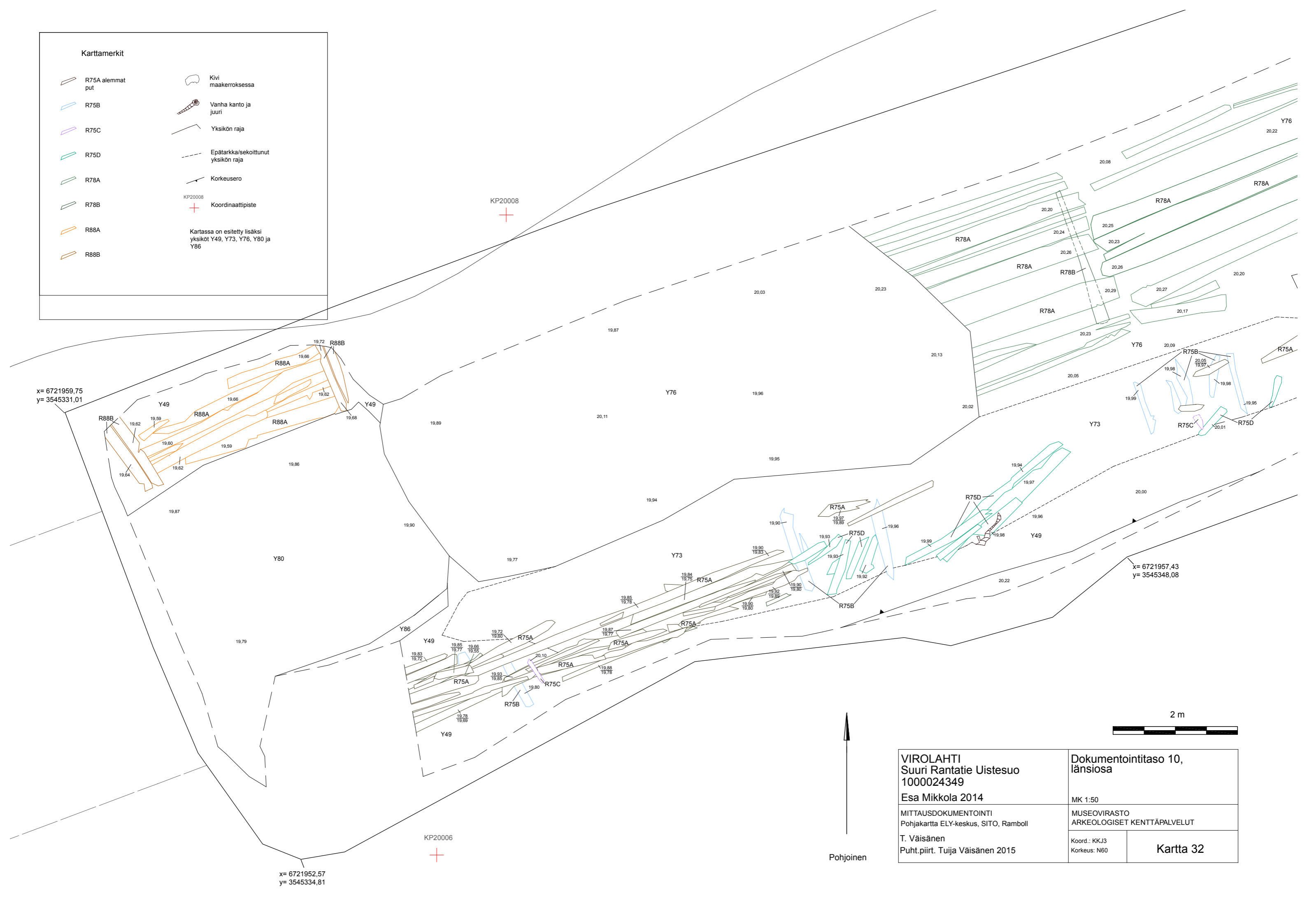
4 m

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 10	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 31

Kartamerkit

- R75A alemmat put
- R75B
- R75C
- R75D
- R78A
- R78B
- R88A
- R88B
- Kivi maakerroksessa
- Vanha kanto ja juuri
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- KP20008
- Koordinaattipiste

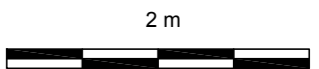
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y73, Y76, Y80 ja Y86

x= 6721959,75
y= 3545331,01

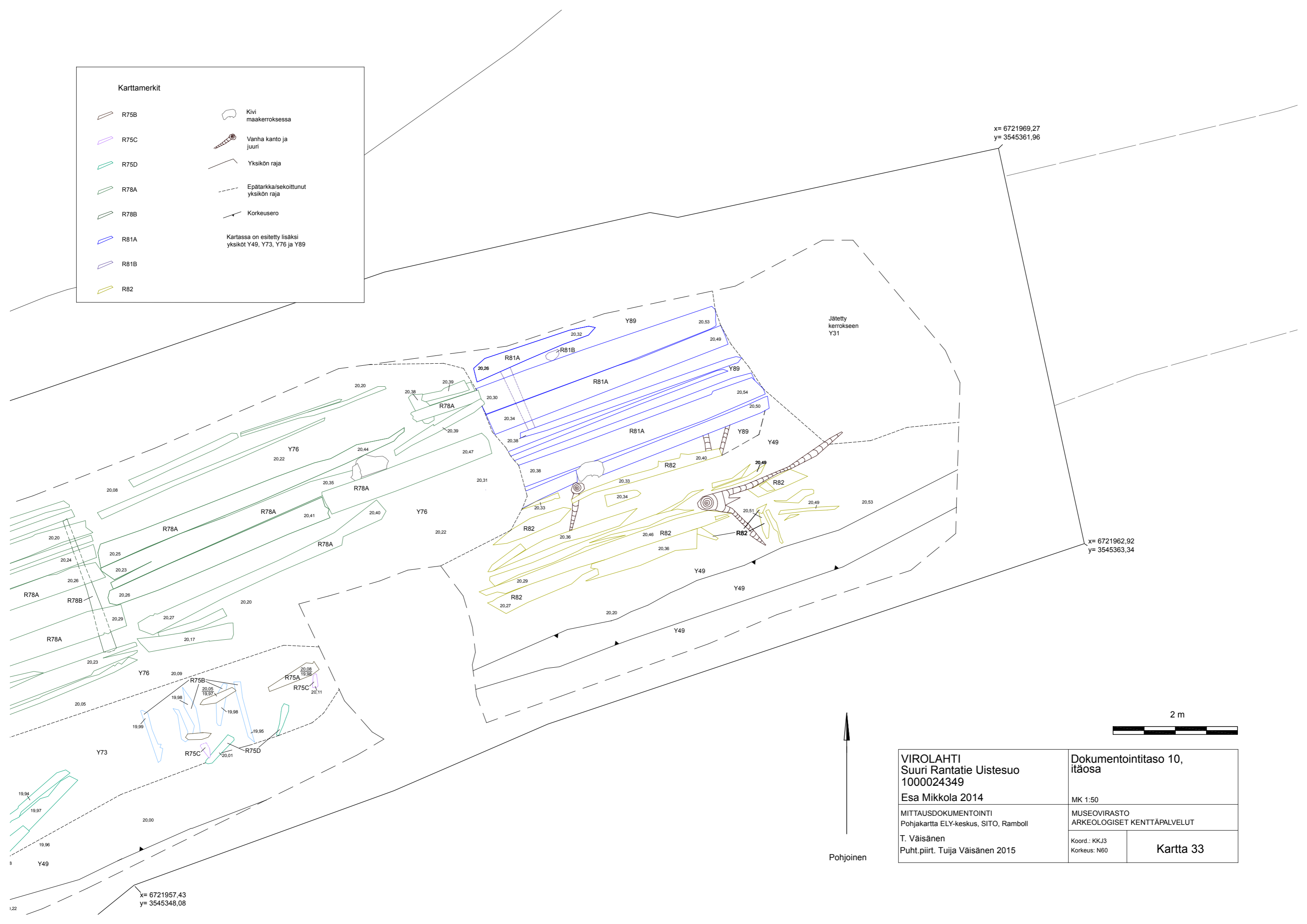
x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Dokumentointitaso 10, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll	MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015	Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 32

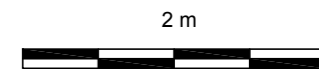
Karttamerkit			
	R75B		Kivi maakerroksessa
	R75C		Vanha kanto ja juuri
	R75D		Yksikön raja
	R78A		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R78B		Korkeusero
	R81A	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y73, Y76 ja Y89	
	R81B		
	R82		

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Dokumentointitaso 10, itäosa MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015	MUSEOVIKASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60
Kartta 33	

Karttamerkit	
	R75B
	R75D
	R78A
	R78B
	R78C
	R81A
	R81B
	R82
	R83
	R85
	Y87
	Y88A ja C
	Y88B
	Uusiokäytetty puu
	Kivi maakerroksessa
	Vanha kanto ja juuri
	Yksikön raja
	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	Korkeusero
	KP20008 Koordinaattipiste
Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y76, Y80, Y86, Y89 ja Y91	

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 11	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MK 1:100 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Koord.: KKJ3 Korkeus: N60		Kartta 34	

Kartamerkit

- R75B
- R75D
- R78A
- R78B
- R78C
- Uusiokäytetty puu R78
- R83
- R85
- Y87
- Y88A ja C
- Y88B
- Vanha kanto ja juuri
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- Koordinaattipiste

KP20008

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y76, Y80, Y86 ja Y91

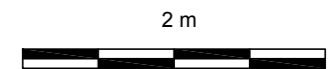
x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

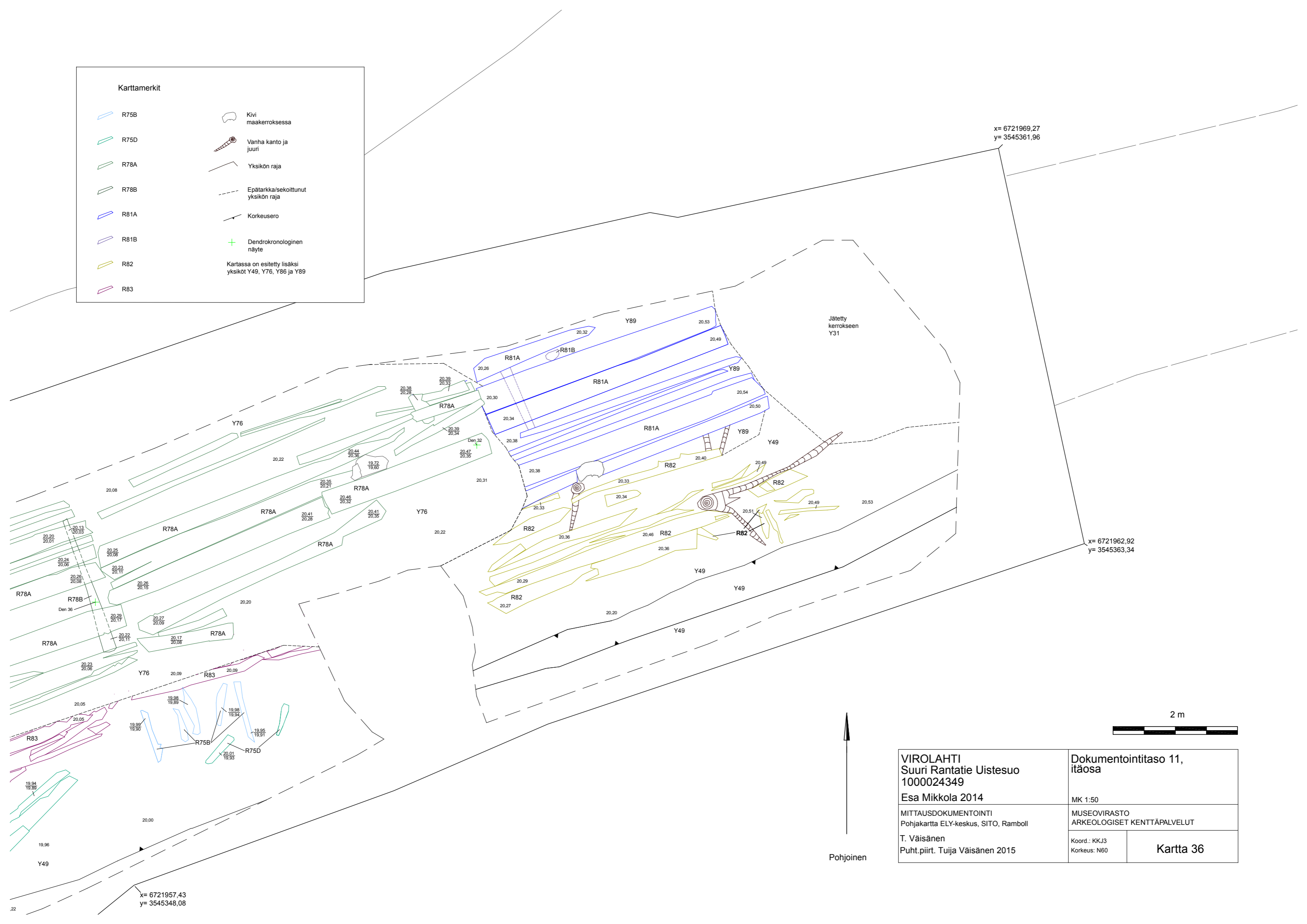
KP20006

KP20008

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 11, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIKASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 35

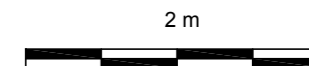
Karttamerkit			
	R75B		Kivi maakerroksessa
	R75D		Vanha kanto ja juuri
	R78A		Yksikön raja
	R78B		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R81A		Korkeusero
	R81B		Dendrokronologinen näyte
	R82	Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y76, Y86 ja Y89	
	R83		

x= 6721969,27
y= 3545361,96

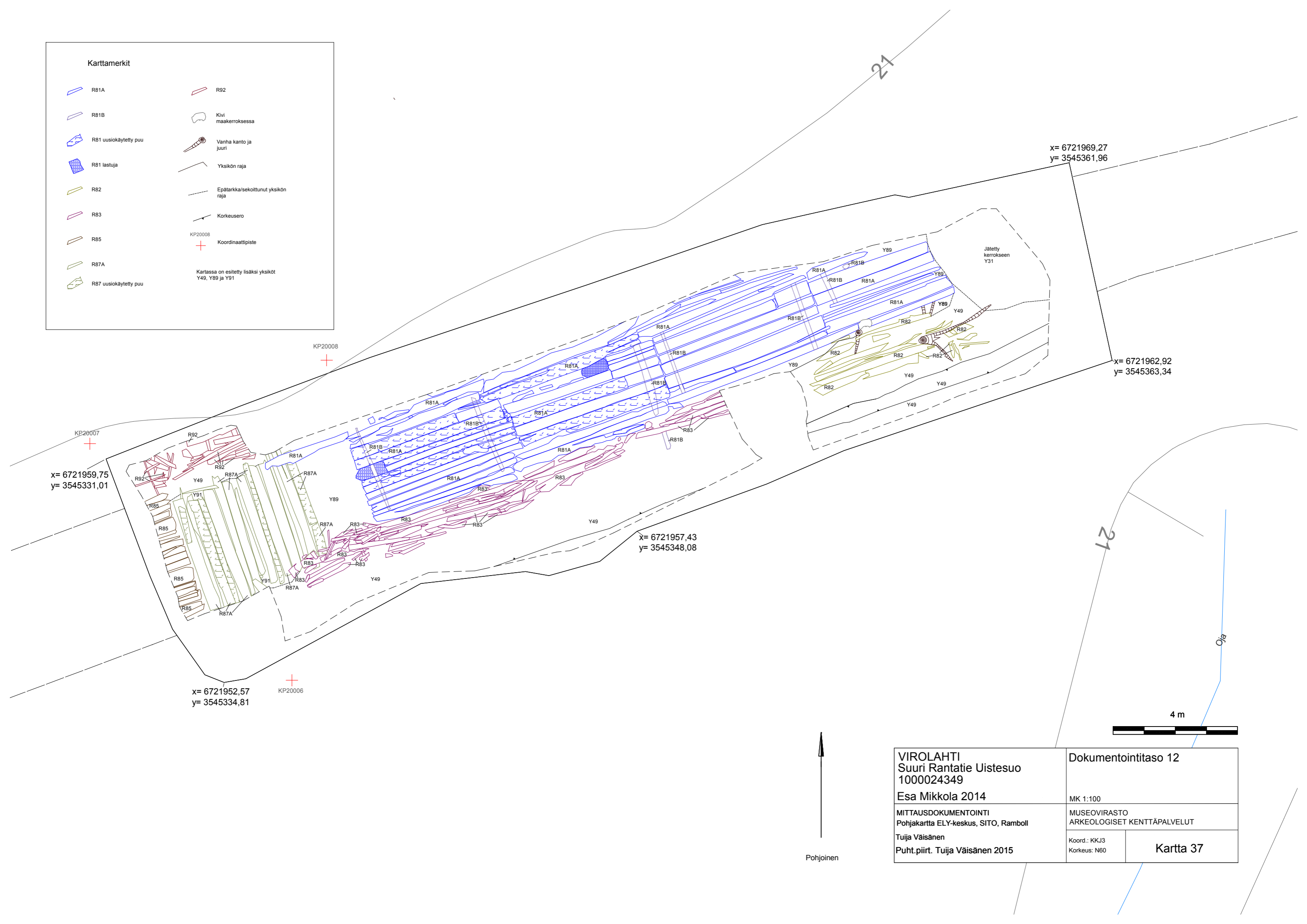
x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014	Dokumentointitaso 11, itäosa MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60
Kartta 36	

Karttamerkit			
	R81A		R92
	R81B		Kivi maakerroksessa
	R81 uusiokäytetty puu		Vanha kanto ja juuri
	R81 lastuja		Yksikön raja
	R82		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R83		Korkeusero
	R85		KP20008 Koordinaattipiste
	R87A		Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y89 ja Y91
	R87 uusiokäytetty puu		

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 12	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 37

Karttamerkit

- R81A
- R81B
- R81 uusiokäytetty puu
- R81 lastuja
- R83
- R85
- R87A
- R87 uusiokäytetty puu
- R92
- Vanha kanto ja juuri
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008 Koordinaattipiste

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49, Y89 ja Y91

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

KP20006

KP20008

Pohjoinen

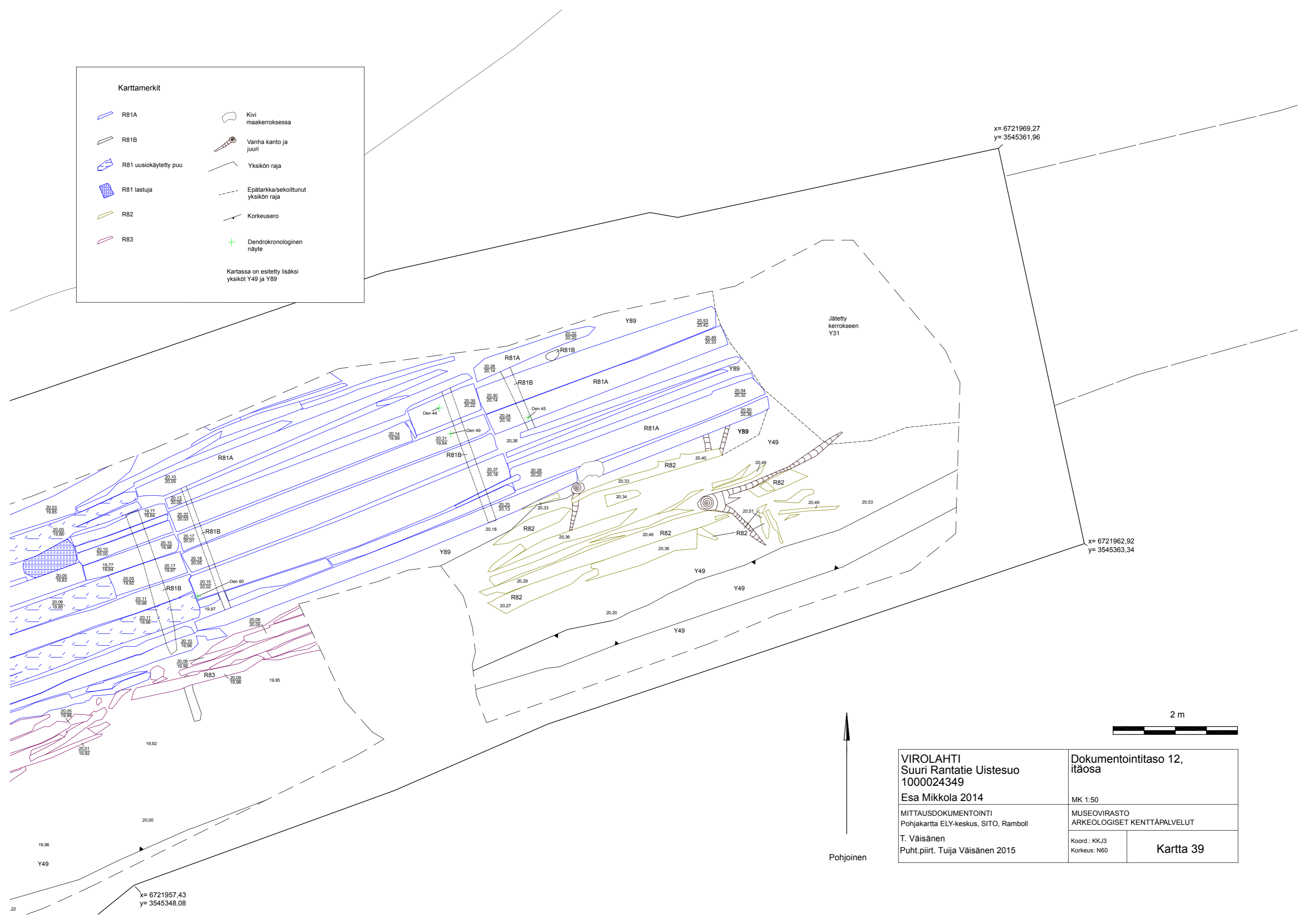
2 m

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 12, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 38

Karttamerkit

R81A	Kivi maakerroksessa
R81B	Vanha kanto ja juuri
R81 uusiokäytetty puu	Yksikön raja
R81 lastuja	Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
R82	Korkeusero
R83	Dendrokronologinen näyte

Kartassa on esitetty lisäksi yksiköt Y49 ja Y89

x= 6721969,27
y= 3545361,96

x= 6721962,92
y= 3545363,34

x= 6721957,43
y= 3545348,08

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 12, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	
		Kartta 39	

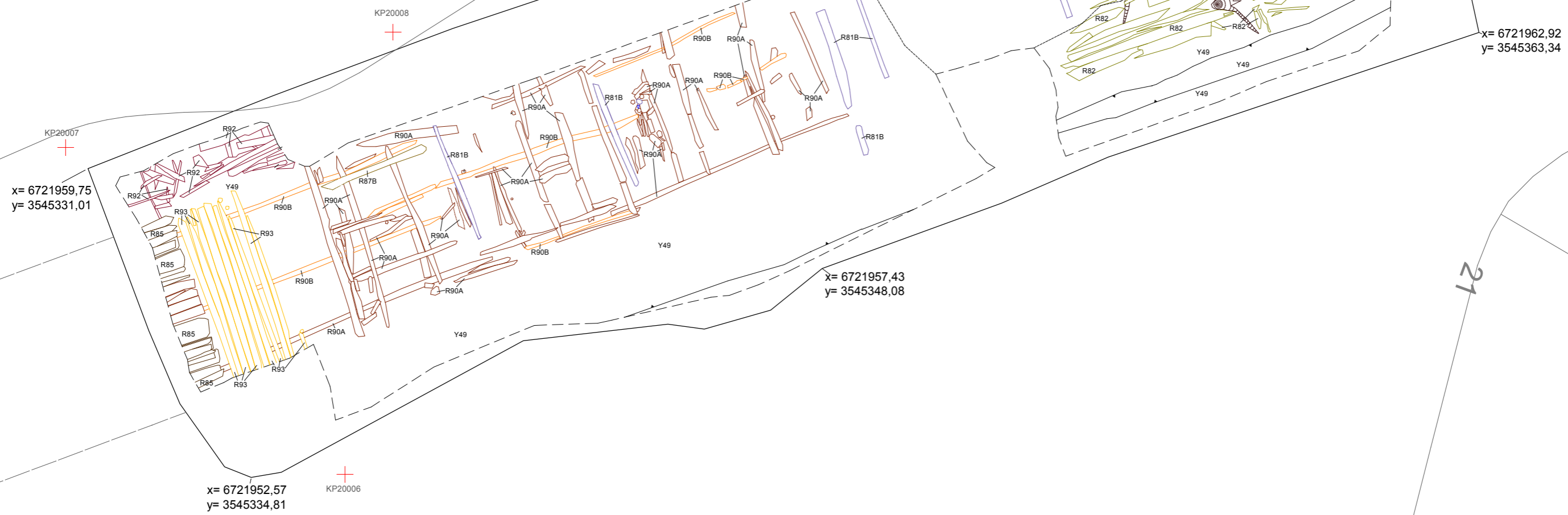
Pohjoinen

2 m

Kartta 39

Karttamerkit			
	R81B		Vanha kanto ja juuri
	R82		Yksikön raja
	R85		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R87B		Korkeusero
	R90A		KP20008 Koordinaattipiste
	R90B		Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49
	R92		
	R93		

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 13	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 40

Kartamerkit

- R81B
- R85
- R87B
- R90A
- R90B
- R92
- R93
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008 Koordinaattipiste

Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49

x= 6721959,75
y= 3545331,01

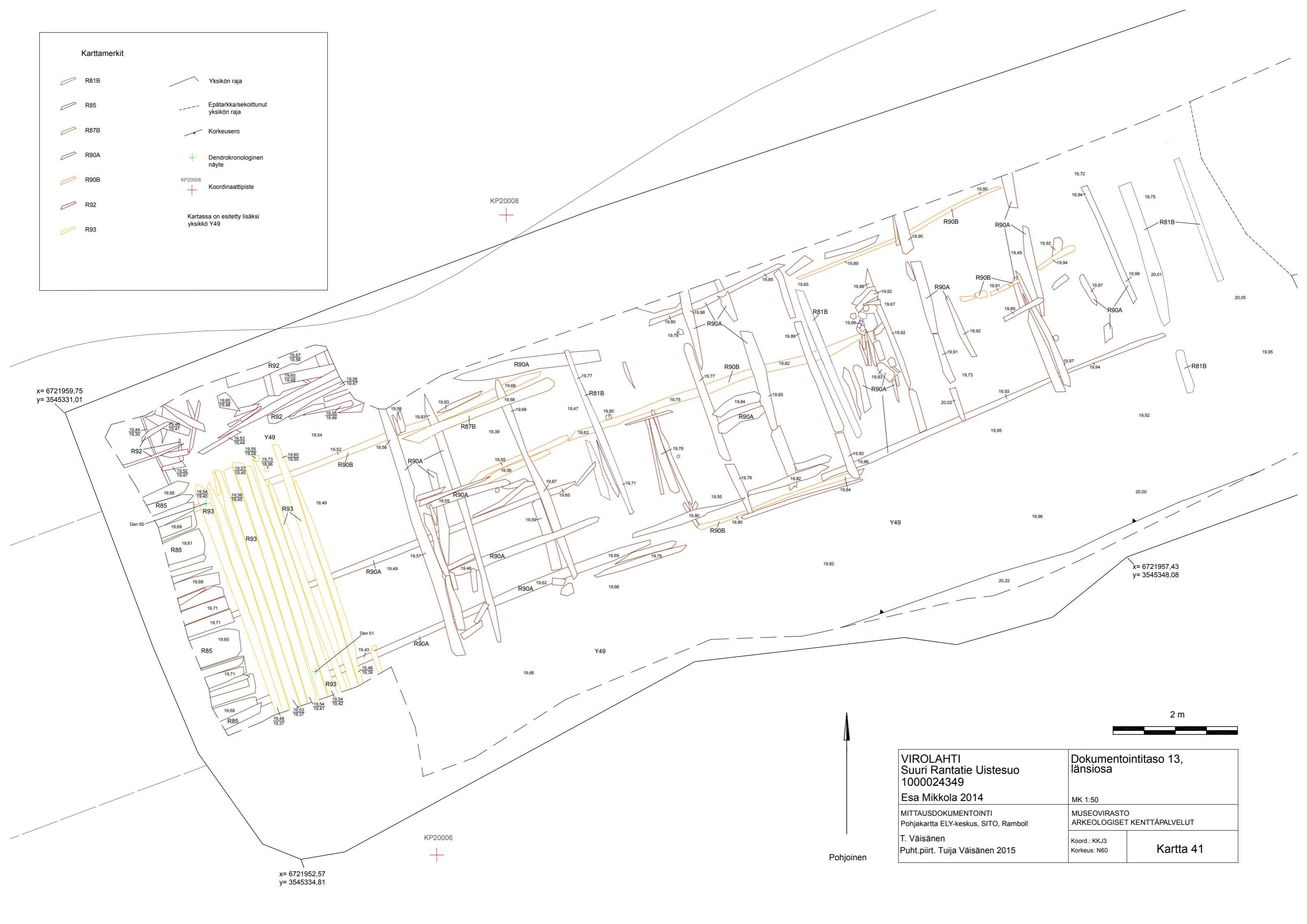
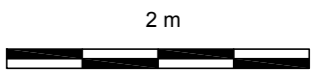
x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

KP20008

KP20006

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 13, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 41

Karttamerkit

- R81B
- R82
- R90A
- R90B
- Vanha kanto ja juuri
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero

Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49

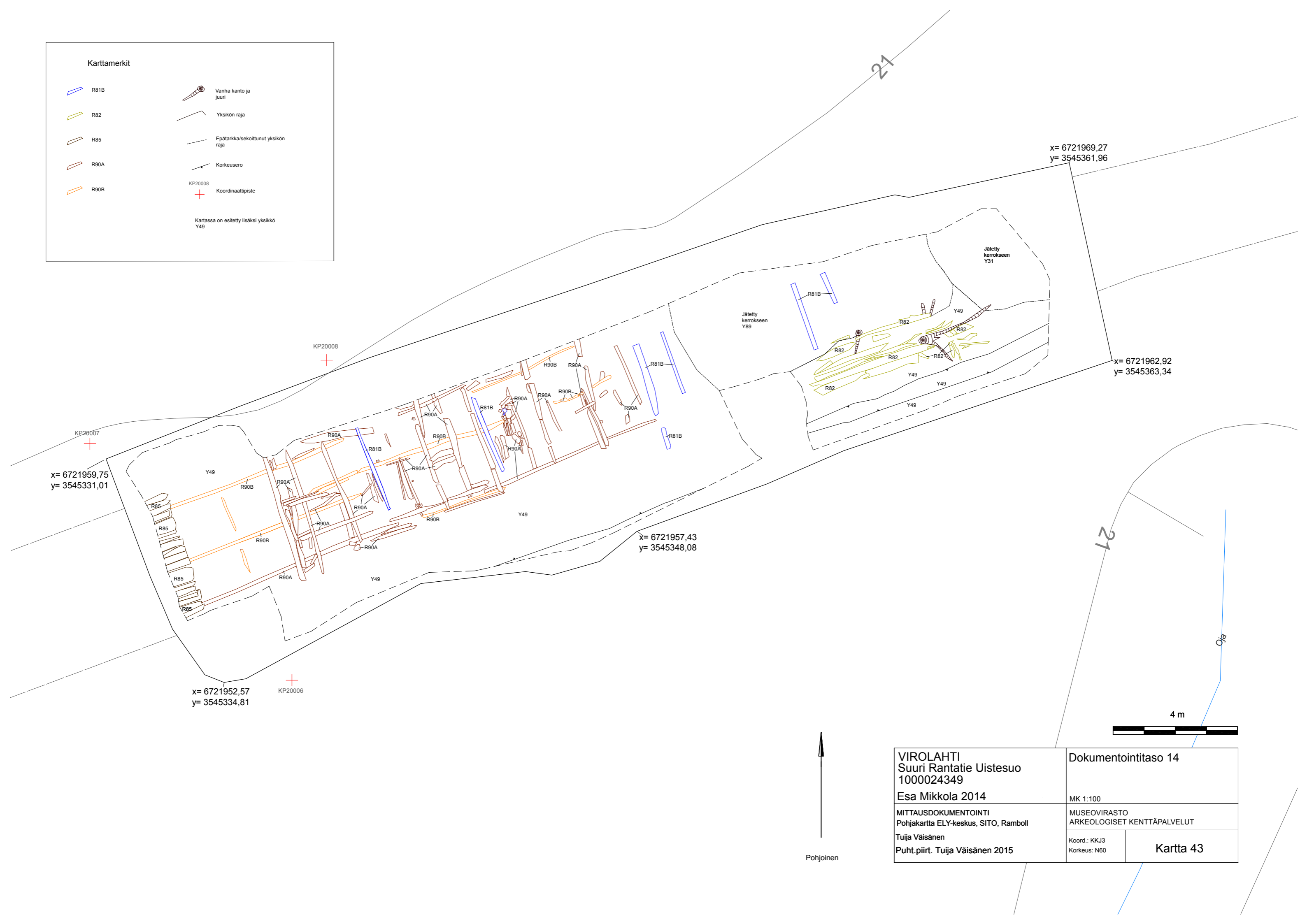

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 13, itäosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 42

Karttamerkit

	R81B		Vanha kanto ja juuri
	R82		Yksikön raja
	R85		Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
	R90A		Korkeusero
	R90B		KP20008 Koordinaattipiste

Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349		Dokumentointitaso 14	
Esa Mikkola 2014		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 43

Kartamerkit

- R81B
- R85
- R90A
- R90B
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte
- KP20008
- Koordinaattipiste

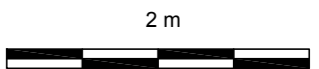
Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49

x= 6721959,75
y= 3545331,01

x= 6721957,43
y= 3545348,08

x= 6721952,57
y= 3545334,81

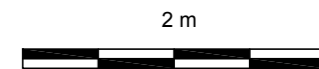
VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 13, länsiosa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 44

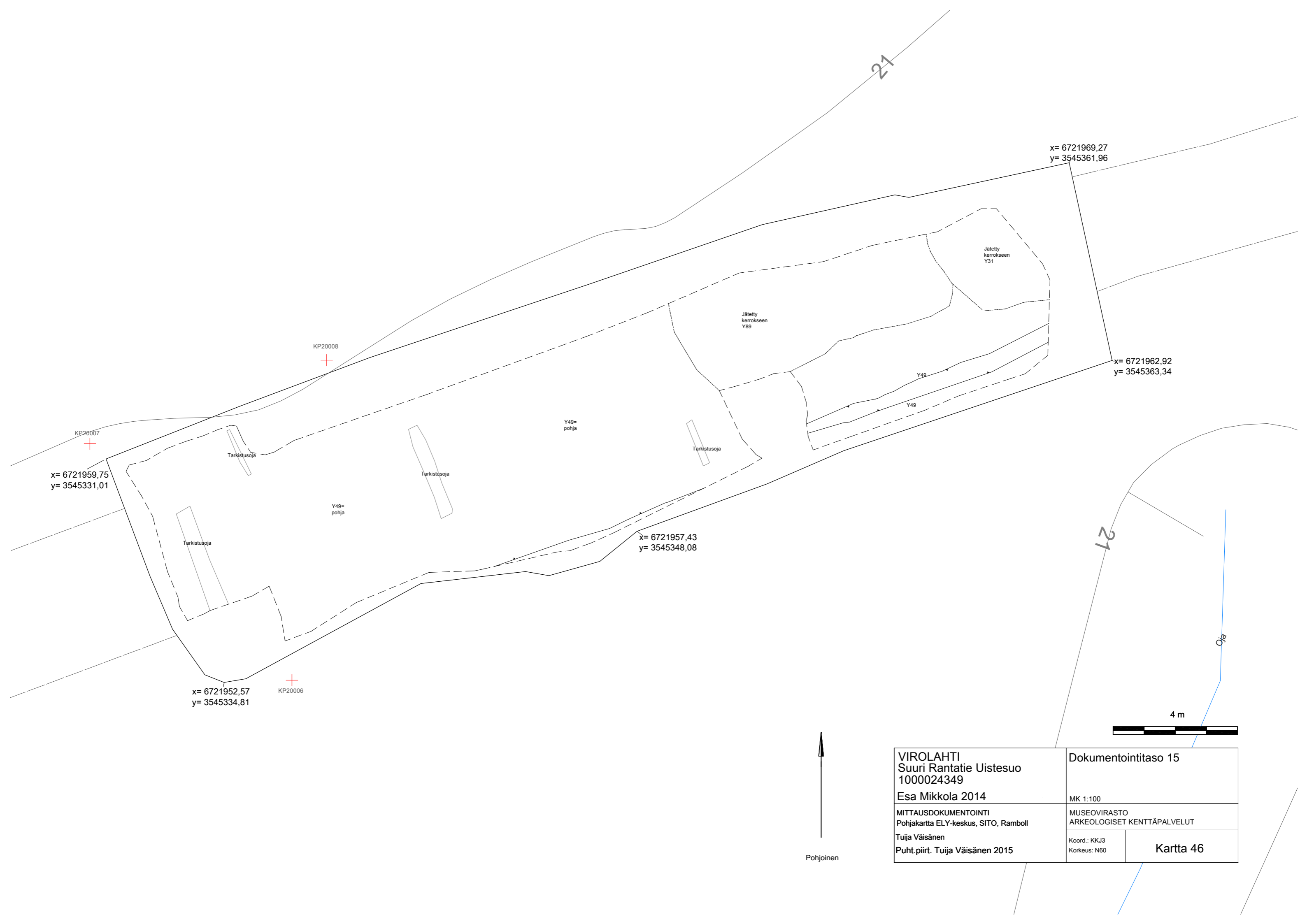
Karttamerkit

- R81B
- R82
- R90A
- R90B
- Vanha kanto ja juuri
- Yksikön raja
- Epätarkka/sekoittunut yksikön raja
- Korkeusero
- Dendrokronologinen näyte

Kartassa on esitetty lisäksi yksikkö Y49

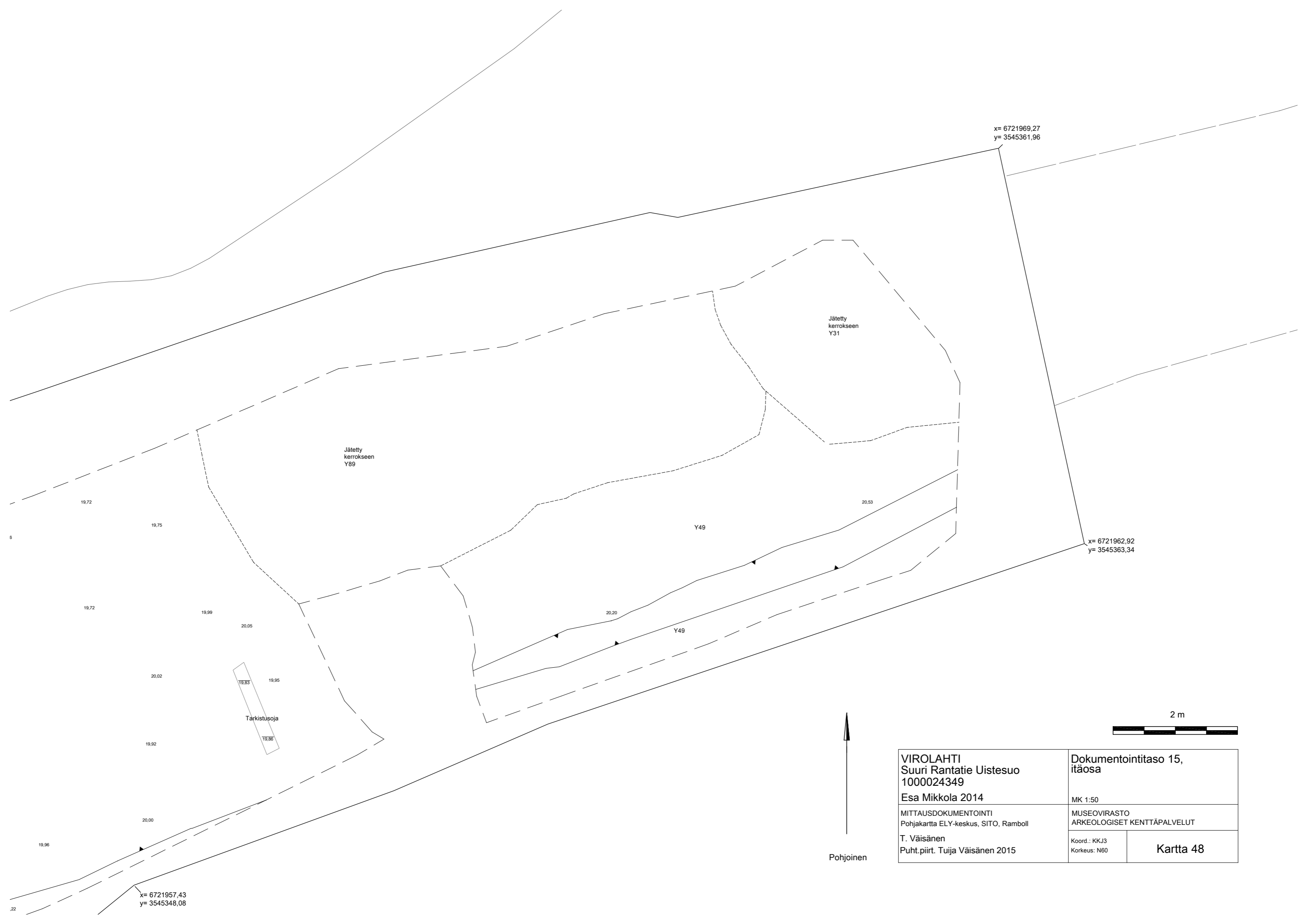
VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 14, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 45

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 15	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll Tuija Väisänen Puht.piirt. Tuija Väisänen 2015		MK 1:100 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 46

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 15, länsiossa	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MK 1:50 MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 47

x= 6721969,27
y= 3545361,96

Jätetty
kerrokseen
Y31

Jätetty
kerrokseen
Y89

Y49

20.53

x= 6721962,92
y= 3545363,34

Y49

20.20

20.05

19.83

19.95

Tarkistusosa

19.86

19.72

20.02

19.92

20.00

19.96

x= 6721957,43
y= 3545348,08

2 m

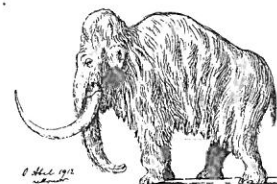
Pohjoinen

VIROLAHTI Suuri Rantatie Uistesuo 1000024349 Esa Mikkola 2014		Dokumentointitaso 15, itäosa MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta ELY-keskus, SITO, Ramboll		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Väisänen Puht.piirt. Tuuja Väisänen 2015		Koord.: KKJ3 Korkeus: N60	Kartta 48

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

7 Juli 2015

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2015:72
Anton Hansson & Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ARKEOLOGISKA FYND I
VIROLAHTI, FINLAND

Uppdragsgivare: Esa Mikkola, National Board of Antiquities, Helsinki, esa.mikkola@nba.fi

Område: Finland **Prov nr:** FI020-FI078 **Antal Prov:** 59

Dendrokronologiskt objekt: Enligt Esa Mikkolas provtagningslista

Resultat:

Dendro nr:	Prov Nr :	Träd -slag	Antal år (2 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Dateringsförslag med lägre säkerhet, fällningsår
FI020	26	Tall	33	W	Ej datering		
FI021	34	Tall	157	Sp=50, Nära W	1477	1482±5	
FI022	35	Tall	60	Ej W	Ej datering		
FI023	37	Tall	28	Nära W	Ej datering		
FI024	38	Tall	74	Sp=52, Nära W	Ej datering		
FI025	40	Tall	156	Sp=80, Nära W	1465	1467±2	
FI026	46	Tall	28	Nära W	Ej datering		
FI027	47	Tall	103	Sp=62, Nära W	1440	1448±3	
FI028	52	Tall	64	W	1459	V1459/60	
FI029	51	Tall	28	W	(1375)		(V1375/76)
FI030	54	Tall	35	Ej W	X-6		(1772±3)
FI031	1	Tall	21	W	Ej datering		
FI032	2	Tall	59	W	Z		
FI033	3	Tall	42	Nära W	Ej datering		
FI034	4	Tall	32	Nära W	Ej datering		
FI035	5	Tall	13	W	Ej datering		
FI036	6	Tall	58	W	X		(V 1775/76)
FI037	8	Tall	51	W	Z		
FI038	7	Tall	35	Nära W	Ej datering		
FI039	19	Tall	21	W	Ej datering		
FI040	27	Tall	43	Sp=27, W	Ej datering		
FI041	9	Tall	50	W	(1445)		(V1445/46)
FI042	20	Tall	86	Nära W	Ej datering		
FI043	12	Tall	36	W	Y		
FI044	13	Tall	21	Nära W	Y+2		
FI045	14	Tall	17	W	Ej datering		
FI046	15	Tall	33	Nära W	Y-4		
FI047	10	Tall	41	W	Ej datering		
FI048	11	Tall	94	(Sp=20) Nära W	1423	1463±10	

FI049	16	Tall	29	Nära W	Ej datering		
FI050	17	Tall	45	Nära W	Ej datering		
FI051	18	Tall	47	W	X-1		(V 1774/75)
FI052	21	Tall	75	W	Ej datering		
FI053	22	Tall	53	Nära W	1454	1458±4	
FI054	23	Tall	112	Ej W	1460	E 1460	
FI055	24	Tall	117	Sp=53, Nära W	1504	1514±10	
FI056	25	Tall	178	Sp=90, Nära W	1499	1504±5	
FI057	31	Tall	96	Sp=35, Nära W	1456	1491±20	(1486±15)
FI058	28	Tall	50	W	(1461)		(V1461/62)
FI059	29	Tall	24	W	(1461)		(V1461/62)
FI060	30	Tall	57	W	1453	V1453/54	
FI061	43	Tall	16	W	Ej datering		
FI062	32	Tall	138	Sp=70, Ej W	1456	1461±5	
FI063	33	Tall	192	Sp=55, ej W	1463	1483±10	
FI064	36	Tall	35	W	Ej datering		
FI065	41	Tall	204	Sp=85, Nära W	1466	1469±3	
FI066	42	Tall	90	Sp=47, W	1477	V1477/78	
FI067	44	Tall	82	Sp=53, Ej W	1452	1455±3	(V1452/53)
FI068	49	Tall	124	Sp=65, W	1448	V1448/49	
FI069	53	Tall	73	Sp=48, W	1440	V1440/41	
FI070	39	Tall	66	W	Ej datering		
FI071	60	Tall	181	Sp=51, Nära W	1459	1474±15	
FI072	48	Tall	133	Sp=54, Nära W	1420	1430±10	(1425±5)
FI073	55	Tall	38	Nära W	Ej datering		
FI074	56	Tall	22	Ej W	Ej datering		
FI075	57	Tall	77	Sp=61, Nära W	1457	1462±5	
FI076	58	Tall	32	W	(1433)		(V1433/34)
FI077	59	Tall	26	Ej W	Ej datering		
FI078	50	Tall	45	Sp=35, Nära W	(1376)		(1391±15)

Kommentarer

I dateringsrutan har i vissa fall en bokstav angivits, till exempel Y. De prover som har fått "Y" har daterats inbördes, kalenderåret är dock inte känt.

Resultatuppgifter inom parentes är inte helt säkra uppgifter.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare, Lunds Universitet

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendroidentitetsnummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

I kolumnen längst till höger har inte helt säkra dateringar noterats, dateringsförslag. Kan användas som diskussionsunderlag inte minst mot mig.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.

Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet

Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Lunds Universitet

Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund

E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se

Tel: 046-2227891